

VITA ACADEMICA

2018 NR 3 (96)

LIPIEC-PAŹDZIERNIK

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*Wiedza światłem
na drodze*

W numerze

Z życia uczelni

Wydarzyło się	3
Inauguracja roku akademickiego 2018/2019	5
Pielgrzymka wspólnoty akademickiej UPJPII do sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie	16
Spotkanie dziekanów wydziałów teologicznych, filozoficznych i prawa kanonicznego na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie	18
Uroczystości upamiętniające Jana Pawła II w Wiedniu z udziałem JM Rektora UPJPII ks. prof. Wojciecha Zyzaka	19
Arcybiskup Marek Jędraszewski Człowiekiem Roku 2017 „Tygodnika Solidarność”. Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności wynikiem wzajemnej współpracy NSZZ Solidarność i UPJPII w Krakowie	21
Ukazał się trzeci tom pism filozoficznych ks. kardynała Mariana Jaworskiego	23
XXVI Kongres IFCU	24
W stronę kuźni elit. Podsumowanie działalności Studencko-Doktoranckiego Koła Naukowego „Phronesis”	24
Święto ulicy Kanoniczej	27
Dziesiątki młodych ludzi w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Małopolska Noc Naukowców	29

Twarze UPJPII

Wywiad z ks. dr. hab. Jarosławem Jagiełłą, prof. UPJPII, dziekanem Wydziału Filozoficznego	30
--	----

Konferencje

<i>Perspektywy rozwoju Unii Europejskiej – XVIII Międzynarodowa Konferencja z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej” .....</i>	33
25 lat Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu UPJPII. Sympozjum naukowe – <i>Bóg, który uczy rozmawiać</i>	36
Chiny, Korea, Japonia – poszerzanie perspektyw	38
Błogosławieni pokój czyniący	40
Muzealia w konserwacji	41
Krakow Meetings 2018: <i>Eugene Trubetskoy and Philosophy of Icon</i>	42
<i>Newmanalia – odkrywając ortodoksję 2018 – IV Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa</i>	44
Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji Doktoranckiej <i>Reformy, instytucje, obyczaje – konflikty na przestrzeni dziejów</i>	45
Harkłowa – ważne miejsce na szlaku odkrywania narodowej tożsamości.	47

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja

31-002 Kraków, ul. Kanonicza 25
tel. 12 421 68 48, wew. 626; faks 12 422 86 26
e-mail: rzecznik@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Marta Mastyło

Redakcja językowa
Katarzyna Kastelik

Opracowanie graficzne
Justyna Kastelik

Zdjęcie na okładce
Maciej Gradowski

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 31 listopada 2018 r.
Nakład 1000 egz., ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

Erasmus

ERASMUS+ MOBILITY FOR TRAINING – Szlakiem Marco Polo	49
Polityka społeczna z polskiej perspektywy na Stockholm University, Szwecja	50
University of Life Sciences in Prague	51
Wileńskie impresje	53
3xR, czyli wspomnienia z Belpaese	54
Erasmus+ wystarczy chcieć! Training Vision, Wielka Brytania	56
To, co było, zawsze żyje w nas... wspomnienia z praktyki w La Salette	57

Studenci

Wieczór Łaciński	61
Kocham, więc jestem	62
Turystyka religijna na warsztatach terenowych Kalwaria Pałacowska – Przemysł – Bolestraszyce – Krasiczyn – Lwów	63
Sprawozdanie z wyjazdu delegatów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie do Parlamentu Europejskiego w Brukseli	65
Akcja krwiodawstwa	66

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2017/2018 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku	68
Pielgrzymka studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Łękawicy, Rychwałdu, Zagórnik i Kalwarii Zebrzydowskiej	70
<i>Model kształcenia seniorów na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II, Kraków 2018</i>	72

Sukcesy pracowników i studentów UPJPII

S. dr Benita Lucyna Skrzyp, pracownik UPJPII, otrzymała honorowy tytuł Profesora Oświaty	73
Dr hab. Witold Zalewski na XIX Festiwalu Muzyki Organowej w Soczi	73
„O Bogu, który sobie nie pójdzie”	74

wydarzyło się

- **5 czerwca 2018** *Newmanalia – odkrywając ortodoksję 2018* – IV Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa

- **12 czerwca 2018** Abp Angelo Vincenzo Zani – sekretarz Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej przewodniczył obradom na UPJPII
- **14 czerwca 2018** *Wolność człowieka i narodu w perspektywie Pisma Świętego* – międzynarodowa konferencja biblijno-pedagogiczna współorganizowana przez Instytut Nauk Biblijnych UPJPII
- **15 czerwca 2018** *Badania Młodych Naukowców Inspirowanych Chrześcijaństwem* – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Samorząd Doktorantów UPJPII
- **15 czerwca 2018** Wydział Teologiczny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie podpisał umowę o współpracy na kolejnych 10 lat z Grekokatolickim Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie
- **17 czerwca 2018** „Święto ul. Kanoniczej”. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie zaprosił do zwiedzania swoich zabytkowych wnętrz

- **19 czerwca 2018** Abp Marek Jędraszewski Człowiekiem Roku 2017 „Tygodnika Solidarność”. Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności wynikiem wzajemnej współpracy NSZZ Solidarność i UPJPII w Krakowie

- **30 czerwca 2018** I Zjazd Absolwentów kierunku – praca socjalna
- **18 lipca – 29 sierpnia 2018** IV Mariacki Festiwal Organowy
- **13–20 sierpnia 2018** *Learn to be human* – XXIV Światowy Kongres Filozoficzny w Pekinie
- **17–19 września 2018** *Źródło teologii: Pismo Święte w tradycji* – konferencja naukowa Towarzystwa Teologów Dogmatyków
- **28 września 2018** Dziesiątki młodych ludzi w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Małopolska Noc Naukowców
- **5–6 października 2018** *Perspektywy rozwoju Unii Europejskiej* – XVIII Międzynarodowa Konferencja z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”
- **11 października 2018** *Piękno – Dziedzictwo – Komunikacja. Harkłowa 2018* – ogólnopolska konferencja naukowa w Nowym Targu z cyklu „Edukacja medialna”
- **15 października 2018** Inauguracja roku akademickiego 2018/2019

Inauguracja roku akademickiego 2018/2019

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Maciej Gradowski

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie nowy rok akademicki tradycyjnie zainaugurował mszą św. w kolegiacie św. Anny. Bp Ignacy Dec mówił w słowach homilii o tym, jak ważne miejsce w myśleniu Jana Pawła II zajmowało kształcenie uniwersyteckie. Wspomniał o ideologiach, które w nieodległej przeszłości próbowały niszczyć wartości, jakie winny przyświecać szkolnictwu wyższemu. O dzisiejszych zagrożeniach i jedynej drodze, jaką jest „służ-

ba prawdzie w kształtowaniu prawego człowieka, rodziny i narodu [...]. Najważniejszym zadaniem uniwersytetu jest służba prawdzie i człowiekowi, zwłaszcza zadaniem uniwersytetu katolickiego”.

Fragment homilii bp. Ignacego Deca wygłoszonej podczas inauguracji roku akademickiego 2018/2019 UPJPII w kolegiacie św. Anny:

„Uniwersytecie! Alma Mater! – Służ Prawdzie!

[...] Naszą prezentację rozpoczniemy od wskazania źródeł papieskiej wizji uniwersytetu i wyższych uczelni.

1. Źródła wizji uniwersytetu ks. kard. Karola Wojtyły - papieża Jana Pawła II

Ks. Karol Wojtyła wchodził w świat posługi kapłańskiej po II wojnie światowej, w połowie XX w. Był to czas, kiedy ujawnił się z wielką mocą w świecie, a w szczególności w Europie, dramat prawdy i siły – dwu wartości danych człowiekowi po to, by, łącząc obie w swym działaniu, realizował wraz z innymi swoje człowieczeństwo, by budował świat na miarę swej osobowej godności. W filozofiach i ideologiach, które ukształtowały oblicze XX w., pogardzono rozumem kierowanym prawym sumieniem. W systemach totalitarnych pogwałcono prymat prawdy na rzecz siły. Odwrócono się od słów zdobiących od wieków epitafium Alma Mater Jagellonica: «plus ratio quam vis» – «bardziej rozum niż siła». Zideologizowane państwa narodowe w Europie dokonały rozdziału porządku siły od porządku prawdy, pochodzącej z prawego rozumu, ze zdrowego rozsądku. Zasadą zarówno państwowotwórczą, jak i prawotwórczą stawała się siła: moc militarna, ekonomiczna: «plus vis quam ratio», a nie «plus ratio quam vis». Przejawem takiego poglądu na świat i człowieka była straszna wojna światowa, obozy śmierci, zgotowane przez hitleryzm i bolszewizm. Za siłą stał zawsze jakiś fałsz. Okazało się, że fałsz do obrony potrzebuje zawsze siły i przemocy. Konsekwencją pozbawienia ludzi prawdy było pozbawienie ich wolności, gdyż

prawda jest zawsze podstawą wolności, tak jak jest i podstawą miłości, sprawiedliwości i pokoju. Dramat siły i prawdy rozgrywał się na oczach młodego Karola Wojtyły. To jemu dane było w czasie okupacji doświadczyć gorzkich owoców prymatu siły nad prawdą, przemocy nad prawym rozumem. To on stawał przez wiele lat z prawdą Ewangelii przed tymi, którzy zniewalali naród fałszywą ideologią marksistowską. To on tak bardzo bolał nad tym, że także nauka znajdowała się wtedy w okowach ateistycznej propagandy i że środkami administracyjnymi zmuszano ją, by nie służyła prawdzie, ale utopijnej ideologii. Młody student podziemnej, okupacyjnej teologii uświadomił sobie, jak ważna jest prawda nie tylko w życiu osobistym, ale i społeczno-politycznym. Wiedział, że wszelkie działanie ma swoje źródło w ludzkim umyśle. Z pewnością rzucił Mu się w oczy napis znajdujący się w Krakowie, na Domu Długosza, przy ul. Kanoniczej 25: «*Nil est in homine bona mente melius*» – «Nie ma nic lepszego w człowieku nad dobrą myśl». Dobra myśl – to z pewnością swoista synteza: prawdy i dobra, prawdy, która w czynieniu przybiera kształt miłości. Najpierw jest myśl: prawdziwa lub fałszywa, dobra lub zła. Potem przychodzą słowa: prawdziwe, dobre albo fałszywe, złe, pobudzające do zła, do prześladowań, wzywające do niszczenia drugich: słabszych, biedniejszych. Potem już przychodzą czyny, następuje działanie – albo dobre, albo złe. Młody student, a potem ksiądz, biskup i kardynał, uświadomił sobie, jak ważne jest myślenie w prawdzie i miłości, które nie jest możliwe bez wsparcia Ducha Świętego. [...].

2. Główne zadania uniwersytetu – służba prawdzie w kształtowaniu prawego człowieka rodziny i narodu

Gdy dzisiaj czyta się przemówienia św. Jana Pawła II wygłoszone do ludzi nauki, łatwo odkrywa się w nich wielką sympatię Papieża do uczonych i odnajduje się w nich ogromną troskę o właściwe funkcjonowanie wyższych uczelni. Niemal we wszystkich przemówieniach św. Jana Pawła II do świata akademickiego pojawiały się wątki dotyczące zadań wyższych uczelni, autonomii badań naukowych, przymiotów intelektualnych i moralnych naukowca, dialogu wiary i rozumu, odpowiedzialności uczonych itd. Spośród tych wątków zatrzymajmy się na koniec naszych rozważań na zadaniu najważniejszym Uniwersytetu, jakim jest służba prawdzie i człowiekowi. W przemówieniu wygłoszonym dnia 8.06.1997 r. w tej kolegiacie św. Anny, z okazji sześćsetcia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, św. Jan Paweł II mówił: «Powołaniem każdego uniwersytetu jest służba prawdzie: jej odkrywanie i przekazywanie innym... Człowiek ma żywą świadomość, iż prawda jest poza i 'ponad' nim samym. Człowiek prawdy nie tworzy, ale ona sama się przed nim odsłania, gdy jej wytrwale szuka. Poznanie prawdy rodzi jedyną w swym rodzaju duchową radość (*gaudium veritatis*)» (Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny*, Kraków 2005, s. 986–987). W podobnym tonie mówił Jan Paweł II 7.06.1999 r.

w Toruniu do rektorów wyższych uczelni: «Ludziom nauki oraz ludziom kultury powierzona została szczególna odpowiedzialność za prawdę – dążenie do niej, jej obrona i życie według niej. [...] Dzisiaj nierzadko usiłuje się nam wmówić, że skończył się bezpowrotnie czas pewności poznania prawdy» (Tamże, s. 1048).

W przemówieniach do ludzi nauki św. Jan Paweł II zwracał uwagę, że uprawianie nauki winno przyczyniać się do rozwoju nauki jako takiej, jako wiedzy o świecie, o człowieku i o Bogu, ale winno także mieć na względzie rozwój człowieczeństwa i kształtowanie sumienia, zarówno u nauczających, jak i nauczanych. Wspomnianego już dnia 8.06.1997 r. św. Jan Paweł II powiedział w tej Kolegiacie: «Być pracownikiem nauki, to zobowiązuje. Zobowiązuje przede wszystkim do szczególnej troski o rozwój własnego człowieczeństwa... W codziennym trudzie pracownika nauki konieczna jest także szczególna wrażliwość etyczna. Nie wystarcza bowiem troska o logiczną, formalną poprawność procesu myślenia. Czynności umysłu muszą być koniecznie włączone w duchowy klimat niezbędnych cnót moralnych, jak szczerowość, odwaga, pokora, uczciwość oraz autentyczna troska o człowieka. Dzięki wrażliwości moralnej zachowana zostaje bardzo istotna dla nauki więź pomiędzy prawdą i dobrem. Tych dwóch spraw nie można bowiem od siebie oddzielać! Zasady wolności badań naukowych nie wolno oddzielać od odpowiedzialności etycznej każdego uczonego» (Tamże, s. 987–988).

Na służebny charakter nauki zwrócił także Papież uwagę w przemówieniu do rektorów w Castel Gandolfo (30.08.2001). Powiedział tam: «Tak ważne jest, aby uniwersytet i wyższa szkoła nie ograniczały się do przekazywania wiedzy, ale by były miejscem kształtowania prawego sumienia. Tu bowiem, a nie w samej wiedzy, tkwi tajemnica mądrości» (Jan Paweł II, *Uniwersytet miejscem zdobywania wiedzy i kształtowania sumienia*, „L'Osservatore Romano” XXII (2001), nr 10 (237), s. 13).

Ważnym problemem poruszonym w przemówieniach św. Jana Pawła II do uczonych był także problem autonomii nauki. Na spotkaniu z rektorami w Toruniu w r. 1999, papież mówił: «Niebywały rozwój nauk i postęp techniczny rodzi fundamentalne pytanie o granice eksperymentu, o sens i kierunki rozwoju technicznego, o granice ingerencji człowieka w przyrodę i środowisko naturalne. Postęp ten jest zarazem źródłem fascynacji, jak i lęku. Człowiek coraz częściej lęka się wytworów własnego rozumu i własnej wolności. Czuje się zagrożony. Dlatego też tak ważne jest dzisiaj przypomnienie sobie tej podstawowej prawdy, że świat jest darem Boga Stwórcy, który jest Miłością, a człowiek – stworzenie jest powołany do tego, ażeby był roztropnym i odpowiedzialnym gospodarzem w świecie natury, a nie jego bezmyślnym niszczycielem. Trzeba sobie ciągle na nowo przypominać, iż rozum jest darem Boga (św. Tomasz), znakiem Bożego podobieństwa, jakie każdy człowiek nosi w sobie. Dlatego tak ważna jest ciągła pamięć o tym, iż autentyczna wolność badań naukowych nie może abstrahować od kryterium prawdy i dobra. Troska o sumienie moralne i poczucie odpowiedzialności za człowieka ze strony ludzi nauki urastają dziś do rangi podstawowych imperatywów» (Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny...*, dz. cyt., s. 1049). Do tego ważnego problemu wrócił Jan Paweł II dwa lata później, w przemówieniu do rektorów w Castel Gandolfo. W obliczu często podnoszonych postulatów nieograniczonej wolności badań naukowych, powiedział: «O ile trzeba uznać prawo nauk do stosowania właściwych im metod badawczych, o tyle nie można się zgodzić z twierdzeniem, że zakres samych badań nie podlega jakimkolwiek ograniczeniom. Ich granice wyznacza właśnie podstawowe rozróżnienie dobra i zła. To zaś rozróżnienie dokonuje się w sumieniu człowieka. Można zatem powiedzieć, że autonomia nauk kończy się tam, gdzie prawe sumienie badacza rozeznaje zło – zło metody, celu, skutku» (Jan Paweł II, *Uniwersytet miejscem...*, dz. cyt., s. 13).

Powyzsza dyrektywa winna być przestrzegana przede wszystkim w dziedzinie eksperymentów na polu genetyki i biologii. Papież wielokrotnie przypominał, że nie wszystko to, co jest technicznie możliwe do wykonania, jest dopuszczalne etycznie. Nieliczenie się z tym może prowadzić do różnego rodzaju zagrożeń samego człowieka i całej ludzkości.

Podsumowując wątek o zadaniach uniwersytetu (wyższych uczelni), można powiedzieć, że naczelnym postulatem stawianym nauce jest, aby nauka pomagała nauczającym i nauczonym, a poniekąd wszystkim tym, którzy znajdują się w jej zasięgu i oddziaływaniu – przekształcać się w ludzi mądrzejszych i lepszych.

Oto, droga Wspólnoto Uniwersytecka, nasze podstawowe zadanie na nowy rok akademicki, zlecone nam przez Boga w nauczaniu św. Jana Pawła II.”

Metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski dzielił się przekonaniem o wadze i wyjątkowości teologii jako pełnoprawnej dziedzinie nauki, która w wymiarze chrześcijańskim jest refleksją nad objawioną prawdą o Chrystusie. Zwracając się do władz UPJPII, mówił: „Byście swoją działalnością naukową, bardzo rzetelną, pokazywali, że to jądro uczelni, jakim jest wydział teologiczny, w pełni na godność nauki zasługuje. Domagając się intelektu, można z podniesionym czołem, a także z poczuciem osobistej godności iść na spotkanie świata, głosząc jemu kerygmat o Chrystusie. Tylko dzięki Chrystusowi człowiek może zrozumieć, kim jest, jakie jest jego przeznaczenie, jaki sens życia, także jaki sens drogi w poszukiwaniu prawdy” – kończył arcybiskup,

nawiązując do słów Jana Pawła II.

Rektor UPJPII w Krakowie ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak podkreślił, jak ważny to rok dla uczelni. Oprócz świętowania wielkich jubileuszy wkracza ona w etap przygotowań do 10. rocznicy podniesienia Papieskiej Akademii Teologicznej do godności uniwersytetu. Rektor przypominał, że 50-lecie obchodzi Instytut Liturgiczny, 10-lecie świętuje Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej. „Wkraczając w rok wielkich wyzwań związanych z Konstytucją dla Nauki i wprowadzeniem w życie nowej konstytucji apostołskiej papieża Franciszka *Veritatis gaudium*, patrzymy w przyszłość z nadzieją” – mówił. Radość tym większa, że ilość studentów wstępujących w mury uczelni nie maleje, a na studia

stacjonarne zdecydowało się więcej osób niż w roku ubiegłym. Tegoroczna rekrutacja pokazała, że największą popularnością wśród studentów cieszyły się kierunki studiów pierwszego stopnia: dziennikarstwo i komunikacja społeczna, nauki o rodzinie, praca socjalna, historia sztuki, a także archiwistyka i zarządzanie dokumentacją. Rektor podzielił się też radością, że sukcesem zakończyła się sprawa afiliacji Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Lwowie do Wydziału Teologicznego UPJPII. Odtąd lwowscy studenci będą studentami krakowskiego Uniwersytetu Papieskiego. Gratulacje otrzymał również Wydział Nauk Społecznych za zdobycie uprawnień i uruchomienie tym samym studiów doktoranckich w dwóch dziedzinach: nauce o rodzinie i nauce o mediach.

Kard. Stanisław Dziwisz w wykładzie *Pontyfikat dla Kościoła i świata* mówił o służbie Jana Pawła II Kościołowi powszechnemu – jego wpływie na rozwój kultu Miłosierdzia

Bożego, kultu maryjnego, idei Światowych Dni Młodzieży, podjęciu dzieła nowej ewangelizacji, przyznaniu uprzywilejowanego miejsca ubogim. Przypomniał liczne pielgrzymki papieża, jego rolę w obaleniu komunizmu, także podjętą realizację reformy posoborowego prawa kościelnego. Mówił o Janie Pawle II jako wielkim orędowniku pokoju w świecie, który podkreślał, że „prawdziwy pokój buduje się od dołu, nie przez międzynarodowe traktaty czy pertraktacje, ale w życiu codziennym rodzin, wspólnot sąsiedzkich, społeczności lokalnych [...]. Nie da się budować pokoju poza Bogiem, a źródłem pokoju wewnętrznego człowieka jest prawe sumienie”.

Rozpoczęcie nowego roku akademickiego było też dobrą okazją, aby podziękować pracownikom, doktorantom i studentom za twórczy wkład w rozwój uniwersytetu w roku minionym.

Przemówienie inauguracyjne nowy rok akademicki 2018/2019
Ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, rektor UPJPII

Dzisiejsza inauguracja przypada na rok szczególny. Obchodzimy 40. rocznicę wyboru na Stolicę Piotrową Patrona naszej Uczelni – św. Jana Pawła II. Z tej okazji 28 września, dokładnie w 60. rocznicę święceń biskupich Karola Wojtyły, Senat Rzeczypospolitej Polskiej jednogłośnie podjął uchwałę, w której czytamy m.in.:

„Na pytanie, skąd Jan Paweł II czerpał tyle nadziei, aby z takim przekonaniem głosić prawdy i wartości kwestionowane nierzadko przez świat, skąd płynęła jego pew-

ność, że dobro i miłość, sprawiedliwość i pokój, wolność i prawda mogą stać się na powrót wartościami dla ludzkich sumień, stanowić fundament każdej odpowiedzialnej etyki, należy odpowiedzieć: On na serio, osobiście, przyjął do serca zawołanie swego pontyfikatu i żył według niego – «aby nie lękać się Chrystusa, nie lękać się otworzyć drzwi Chrystusowi». Również my, ufając wstawiennictwu św. Jana Pawła II, odważnie otwieramy drzwi nowego roku akademickiego, w którym będziemy zastanawiać się nad znacze-

niem tego wielkiego pontyfikatu. Kilka dni temu wróciliśmy z dziękczynnej pielgrzymki Archidiecezji Krakowskiej do Rzymu, gdzie liczna reprezentacja naszej uczelni wzięła udział w dwudniowych uroczystościach. Ważnym akcentem obchodów będzie organizowana pojutrze przez nasz uniwersytet i Instytut Dialogu Międzykulturowego konferencja naukowa *Veritatis splendor. Jan Paweł II, który zmienił oblicze świata*.

Pozwólcie Państwo, że przypomnę również inne ważne dla nas rocznice. Gdy cała Polska świętuje stulecie odzyskania niepodległości, pragniemy podkreślić wkład Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, z którego wywodzi się nasza uczelnia, w kształtowanie Drugiej Rzeczypospolitej. Jednocześnie wraz z dzisiejszą inauguracją rozpoczynamy etap przygotowań obchodów pierwszego dziesięciolecia ustanowienia naszego uniwersytetu. Miało to miejsce 19.06.2009 r. Ojciec św. Benedykt XVI, pragnąc uhonorować pamięć swego umiłowanego poprzednika, św. Jana Pawła II, podniósł Papieską Akademię Teologiczną do godności Uniwersytetu Papieskiego.

Proszę mi pozwolić także przypomnieć, że 50-lecie istnienia obchodzi Instytut Liturgiczny naszego uniwersytetu, a 10-lecie świętuje Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej.

Wszystkie te uroczystości świętujemy w roku przypadającym po wyborach nowych władz uczelni. Senat wybrał rektora i prorektorów na skróconą, dwuletnią kadencję, pragnąc dostosować rytm wyborów do pozostałych uczelni w kraju. W związku z tym pragnę pogratulować nowym prorektorom: ds. studenckich i dydaktyki – ks. prof. Robertowi Tyrale

oraz ds. rozwoju i polityki kadrowej – ks. prof. Antoniemu Świerczkowi. Pragnę też gorąco podziękować obu poprzednim prorektorom – ks. prof. Januszowi Mastalskiemu, któremu nowe obowiązki – rektora Krakowskiego Wyższego Seminarium Duchownego – nie pozwoliły na piastowanie dłużej funkcji prorektora naszej uczelni, i ks. prof. Wojciechowi Misztalowi, który po przepracowaniu dwóch kadencji nie mógł już kandydować do kolejnej. Obu księżom profesorom za ich pracę i wkład w rozwój uczelni z serca w imieniu całej naszej wspólnoty dziękuję.

Wkraczając w rok wielkich wyzwań związanych z Konstytucją dla Nauki i wprowadzaniem w życie nowej konstytucji apostolskiej papieża Franciszka *Veritatis gaudium*, patrzymy w przyszłość z nadzieją.

Cieszymy się, że ilość studentów, którzy zawitali w mury uczelni nie maleje, a na studia stacjonarne na naszym uniwersytecie zdecydowało się więcej osób niż w roku ubiegłym. Tegoroczna rekrutacja pokazała, że największą popularnością wśród studentów cieszyły się kierunki studiów pierwszego stopnia: dziennikarstwo i komunikacja społeczna, nauki o rodzinie, praca socjalna, historia sztuki, a także archiwistyka i zarządzanie dokumentacją.

Rozpoczynając nowy rok akademicki, warto wspomnieć o najważniejszych osiągnięciach uczelni. Ubiegły rok [...] inaugurowaliśmy wręczeniem doktoratu *honoris causa* kard. Gerhardowi Ludwigowi Mullerowi, by chwilę później – w styczniu bieżącego roku – uczelnia na wniosek Rady Wydziału Teologicznego mogła uhonorować najwyższą akademicką godnością prof. Remiego Brague'a.

Raduje fakt, że nasze wydziały w parametryzacji osią-

nęły kategorie A i B. Kategorię A wypracowały: Wydział Teologiczny w Krakowie i Wydział Filozoficzny. Oba wiodą prym w skali kraju. Nasza teologia zajęła drugie miejsce w rankingu Perspektyw [portal – przyp.red.], Wydział Filozoficzny piąte. Oceniany w 12 kategoriach, Wydział Filozoficzny aż w czterech okazał się najlepiej prowadzonym i osiągającym najlepsze wyniki w kraju. Ranking pokazał również, że spośród wydziałów filozoficznych w Polsce wychowankowie naszego najlepiej radzą sobie na rynku pracy. Ponadto wydział ten we współpracy z Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność” utworzył Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności, które będzie zgłębiać idee Solidarności. Wydział uruchomił na studiach magisterskich aż 5 specjalizacji. Prowadzi studia magisterskie w języku angielskim, tak dla Polaków, jak i obcokrajowców.

go w czołówce wydziałów nauk humanistycznych w Polsce. Stąd wybrany na kolejną kadencję dziekan ks. prof. Janusz Królikowski zachęca pracowników WTST do jeszcze większej aktywności, aby przyniosła w najbliższym czasie osiągnięcia naukowe i twórcze.

Wydział Nauk Społecznych ma powody do dumy – Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej spełnił wszelkie warunki i otrzymał prawo do nadawania tytułu doktora z nauk o mediach, tym samym odbyła się pierwsza w historii naszej uczelni rekrutacja na te właśnie studia doktoranckie. Również niemałym powodzeniem cieszą się studia doktoranckie z nauk o rodzinie. Pragnę dodać, że w czerwcu odbyła się pierwsza w Polsce obrona pracy doktorskiej z nauk o rodzinie – właśnie na naszej uczelni.

Instytutowi Pracy Socjalnej udało się zdobyć unijne dofinansowanie projektu *Praca socjalna – kształcenie dualne*,

Oba wydziały bardzo wyraźnie podążają w kierunku umiędzynarodowienia polskiej nauki. Wydział Filozoficzny efektywnie współpracuje ze słowackim Uniwersytetem Konstantyna Filozofa w Nitrze czy Instytutem Filozofii Edyty Stein w Granadzie. Wydział Teologiczny zorganizował w ramach naukowej współpracy z Uniwersytetem Ruhry w niemieckim Bochum międzynarodową konferencję *Kościół wobec osób wykluczonych...*, odbyły się też polsko-niemieckie warsztaty katechetyczne.

Wydział Teologiczny – Sekcja w Tarnowie, który w ramach kompleksowej oceny jakości działalności jednostek naukowych w Polsce tym razem został zaliczony do jednostek kategorii B, spośród wydziałów teologicznych otrzymał jednak najwyższą ocenę za pierwsze i najważniejsze kryterium nazwane: „Osiągnięcia naukowe i twórcze”, co stawia

a także uzyskać zgodę na prowadzenie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. W ramach Małopolskiego Klubu Pracownika Socjalnego studenci mają możliwość spotykać się z takimi osobowościami życia społecznego, jak Janina Ochojska, s. Małgorzata Chmielewska czy Jan Mela.

Z kolei Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego, również w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, rozpoczął realizację dwuletniego projektu edukacyjnego *Uniwersytet Młodego Odkrywcy*. Również ze środków unijnych realizuje dwa poważne projekty. Celem pierwszego jest konserwacja unikatowych w skali światowej zabytków związanych z historią Krakowskiej Kapituły Metropolitalnej, efektem drugiego ma być zdigitalizowanie obiektów w ramach programu *Sakralne Dziedzictwo Małopolski*.

Po raz drugi została przeprowadzona rekrutacja na studia magisterskie z prawa kanonicznego. Dziękuję wydziałowi za zorganizowanie sesji wspomnieniowej z okazji 25. rocznicy śmierci prof. Wojciecha Marii Bartla. Dobrze, że udają się wyjazdy naukowe studentów do Rzymu, gdzie zapoznają się z funkcjonowaniem wybranych dykasterii Kurii Rzymskiej oraz Ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej.

Dziekan tego wydziału ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut był osobiście zaangażowany w zachowanie dyscypliny naukowej, jaką jest prawo kanoniczne w planowanej reformie szkolnictwa wyższego w Polsce, z którą to reformą wszystkim nam przyjdzie się zmierzyć w rozpoczynającym się roku akademickim. A nasz uniwersytet, jako uczelnia kościelna, dodatkowo będzie musiała dostosować swoją pracę do nowej konstytucji apostolskiej papieża Franciszka *Veritatis gaudium*. Dodajmy, że nowym doświadczeniem, z jakim przyszło nam się obecnie zetknąć, jest RODO, do którego przepisów wszyscy musieliśmy się dostosować.

Wciąż rozwija się w sposób znaczący, rozpoczynający ósmy rok działalności, Uniwersytet Trzeciego Wieku. W roku akademickim 2018/2019 będzie tam studiować blisko 600 osób, które dojrzałe lata swojego życia pragną przekuć w naukę.

Dla Centrum Naukowo-Badawczego był to kolejny rok intensywnych starań o granty na prowadzenie badań naukowych. W ubiegłym roku akademickim pozyskano 13 grantów na kwotę ponad 10 milionów złotych. Gdy dodamy do tego projekty w trakcie realizacji, suma dotacji to bez mała 30 milionów złotych. W minionym roku na 6 wydziałach pracownicy naukowcy realizowali 88 tematów badawczych, których efektami są liczne publikacje naukowe i wystąpienia podczas krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych.

1 września przystąpiliśmy do programu *Skonsolidowany Plan Rozwoju UPJPII*. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach programu Wiedza Edukacja Rozwój. To staże, zajęcia warsztatowe dla studentów, modyfikacja programów. Dla naszych doktorantów to więcej zajęć z wykładowcami z zagranicy.

10. rok uczestniczymy w programie Erasmus+. Obecnie dysponujemy ofertą wyjazdów stypendialnych aż do 95 uczelni w 17 krajach Unii Europejskiej oraz do Turcji, na Ukrainę, do Gruzji i do Rosji. Nasi studenci studiowali (40), m.in. we Włoszech, Portugalii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Chorwacji, Słowacji, w Niemczech.

Na sukcesy poszczególnych wydziałów składa się praca studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych. Wszystkim Państwu za tę pracę dziękuję. Docenienie naszych pracowników jako najwyższej klasy specjalistów ma ogromne znaczenie dla rangi i wizerunku naszego uniwersytetu.

Tą drogą chciałbym pogratulować: ks. dr. Piotrowi Kroczkowi, któremu Rada Stała Episkopatu Polski powierzyła funkcję Kościelnego Inspektora Danych Osobowych, ks. prof. Andrzejowi Witko, któremu powierzono kierowanie Muzeum Archidiecezjalnym w Krakowie, ks. prof.

Wiesławowi Przyczynie, który został wybrany przewodniczącym Komisji Języka Religijnego przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów, jest także współtwórcą koncepcji Centrum Literatury i Języka „Planeta Lem” w Krakowie.

W 130. rocznicę powołania Akademii Muzycznej, za szczególne zasługi dla uczelni i Międzuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej, ks. dr Robert Tyrała został uhonorowany Złotą Odznaką Województwa Małopolskiego – Krzyżem Małopolski, nadawanym przez marszałka województwa małopolskiego.

Dr Adam Workowski z Wydziału Filozoficznego otrzymał najwyższe odznaczenie przyznawane w dziedzinie kultury – medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (medal brązowy).

Gratuluje pracownikom Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, którzy jako cenieni medioznawcy zapraszani są do rad programowych różnych instytucji. Niedawno ks. dr Robert Nęcek został członkiem rady programowej „Gościa Niedzielnego”.

I najnowsza wiadomość – o. prof. Jarosław Kupczak, dyrektor Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, został uhonorowany nagrodą TOTUS TUUS 2018 w kategorii „Propagowanie nauczania Świętego Jana Pawła II”.

Gdy mowa o sukcesach, nie można nie dziękować chórowi uniwersyteckiemu „Psalmodia” i jego dyrektorowi Włodzimierzowi Siedlikowi. Dzięki „Psalmodii” nasze uniwersyteckie uroczystości dostarczają pięknych muzycznych wrażeń i na długo pozostają w pamięci. W tym roku zostali docenieni także na XX Ogólnopolskim Konkursie Chórów w Niepołomicach. Chór Żeński „Psalmodii” zdobył tam Grand Prix.

Z kolei nagroda FENIKS 2018 przypadła Wydawnictwu Naukowemu naszego uniwersytetu. Stowarzyszenie Wydawców Katolickich uhonorowało je za serię „Źródła do Dziejów Kultury Duchowej w Polsce”: *Pisma duchowe i mistyczne księdza Piotra Semeneni, Boże, ku wspomnieniu memu wyjrzyj. Godzinki staropolskie* autorstwa Anny Gąsior i ks. Janusza Królikowskiego.

Tytułem Najlepszej książki na wiosnę 2018 r. Oficyna wydawnicza IMPULS ogłosiła publikację ks. Grzegorza Godawy pt. *Rodzina wobec nieuleczalnej choroby dziecka*.

Niezmiernie cieszy fakt, że sukcesem zakończyła się sprawa afiliacji Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego św. Józefa Oblubieńca NMP we Lwowie-Brzuchowicach do Wydziału Teologicznego UPJPII w Krakowie. Kongregacja ds. Edukacji Katolickiej zatwierdziła niniejszą afiliację na okres 5 lat.

Dziękuję za zaangażowanie pracownikom Działu Nauczania, który czuwa m.in. nad realizacją wymagań stawianych przed uczelnią na skutek nowelizowanych ustaw. Dziękuję pracownikom administracji za dbanie o tysiące spraw, bez zapanowania nad którymi uczelnia nie byłaby w stanie właściwie funkcjonować.

Podziękowania kieruję do pracowników Biblioteki UPJPII za postępy w tworzeniu Biblioteki Cyfrowej, w ramach której utworzono kolekcję Repozytorium zawierającą

publikacje pracowników naukowych naszego uniwersytetu. Nowością jest utworzenie nowej kolekcji w Bibliotece Cyfrowej – „Stare druki”, w których znajdują się najcenniejsze druki posiadane przez Bibliotekę Główną UPJPII.

Wszystkie zawarte w Bibliotece Cyfrowej dokumenty widoczne są w zasobach Federacji Bibliotek Cyfrowych oraz w Bielefeld Academic Search Engine.

Zakupiono też najważniejsze bazy naukowe, tak aby pracownicy naukowcy i studenci mieli dostęp do wszystkich najważniejszych źródeł: ATLA Religion Database with ATLASerials, Communication & Mass Media Complete, Cambridge Journals – Kolekcja HSS, JSTOR – kolekcje Arts & Sciences III, Arts & Sciences XIII oraz Religion & Theology, jak i bazy dostępne w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Pamiętamy o tych, którzy wyprzedzili nas w drodze do Nieba. Odeszli od nas:

Ks. prałat Mieczysław Turek – legendarny katecheta, wieloletni nauczyciel akademicki naszej uczelni (17 X 2017).

Profesor Walery Pisarek – Mistrz Słowa, jeden z największych autorytetów w dziedzinie języka polskiego, wykładowca Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (5 XI 2017).

Ks. prof. dr hab. Jan Kowalski – wieloletni wykładowca teologii moralnej na Wydziale Teologicznym (14 II 2018).

Ks. dr Kazimierz Kaczmarczyk – wieloletni pracownik naszej uczelni (24 I 2018).

Ks. dr Władysław Bomba CM – wykładowca PAT w latach 1982–1988 (27 V 2018).

O. Hieronim Foksiński – doktor honoris causa UPJPII (30 VII 2018).

Nie mogę nie wspomnieć o wydarzeniach będących wizytówkami naszej uczelni, a są nimi Dni Jana Pawła II współorganizowane z innymi uczelniami Krakowa. W tym roku hasłem przewodnim jest Niepodległość, zapraszamy w dniach 6–8 listopada. Od 18 lat organizujemy Konferencję Europejską *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej*, w której uczestniczą szefowie instytucji unijnych, parlamentarzyści i przedstawiciele hierarchii Kościoła katolickiego. Tegoroczna przebiegała pod hasłem *Perspektywy rozwoju Unii Europejskiej*. Są też Dni Tischnerowskie gromadzące każdego roku wybitnych filozofów i rzesze studentów.

Na koniec pragnę zwrócić się do doktorantów i studentów, zwłaszcza pierwszego roku. Czynie to słowami papieża Franciszka, który na Papieskim Uniwersytecie Katolickim w Santiago de Chile w styczniu tego roku wskazał na konieczność rozwijania tzw. „alfabetyzacji integrującej”, czyli takiego prowadzenia procesu edukacji, który harmonizuje intelekt (lub inaczej głowę), uczucia (to znaczy serce) i działanie (czyli ręce). „W tym celu trzeba uczyć przemyślenia tego, co się czuje i co się czyni; odczuwać to, co się myśli i czyni; czynić to, co się myśli i czuje”.

Tak z ufnością, prosząc o Boże błogosławieństwo, wkraczamy w nowy rok akademicki 2018/2019, który uważam za otwarty.

Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit. ■

Nagrody dla pracowników, wykładowców, studentów

Nawniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach, postanow-

wieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za zasługi w działalności na rzecz rozwoju nauki, odznaczeni zostali:

- **Złotym Krzyżem Zasługi:**

1. O. prof. dr hab. Andrzej Adam NAPIÓRKOWSKI OP

- **Srebrnym Krzyżem Zasługi:**

1. Ks. dr hab. Andrzej Mirosław BRUŹDZIŃSKI, prof. UPJPII
2. O. dr hab. Zdzisław Władysław GOGOLA OFMConv, prof. UPJPII
3. Ks. prof. dr hab. Jan Władysław SZCZEPANIAK
4. Ks. dr hab. Dariusz Franciszek TABOR CR, prof. UPJPII
5. Ks. dr hab. Robert Bogusław TYRAŁA, prof. UPJPII
6. Ks. prof. dr hab. Andrzej Wojciech WITKO

- **Brązowym Krzyżem Zasługi:**

1. Dr Józef SKRABSKI

Nagrody Rektora za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej otrzymali:

- **Wydział Filozoficzny**

1. Ks. dr hab. Jerzy DADACZYŃSKI, prof. UPJPII
2. Dr hab. Joanna MYSONA-BYRSKA, prof. UPJPII
3. Ks. dr hab. Zbigniew WOLAK, prof. UPJPII

- **Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego**

1. Dr Barbara CICIORA-CZWÓRNÓG

2. Dr Joanna MAŁOCHA

3. Ks. dr Stanisław MIESZCZAK

- **Wydział Nauk Społecznych**

1. Ks. dr Marcin CHOLEWA
2. Dr Klaudia CYMANOW-SOSIN
3. Dr hab. Krzysztof GURBA
4. Ks. prof. dr hab. Tomasz JELONEK
5. Ks. prof. dr hab. Janusz MASTALSKI
6. O. dr hab. Jan MAZUR OSPPE, prof. UPJPII
7. Ks. prof. dr hab. Wojciech MISZTAL
8. Ks. dr hab. Antoni ŚWIERCZEK, prof. UPJPII

- **Wydział Prawa Kanonicznego**

1. Ks. dr Marcin WOLCZKO

- **Wydział Teologiczny**

1. Ks. prof. dr hab. Jana ORZESZYNA
2. Ks. prof. dr hab. Jan Daniel SZCZUREK
3. Ks. dr hab. Robert WOŹNIAK

- **Wydział Teologiczny – Sekcja w Tarnowie**

1. Ks. dr Leszek ROJOWSKI
2. Ks. prof. dr hab. Józef STALA

- **Międzywydziałowe Studium Języków Obcych**

1. Mgr Kalina LECHOWICZ

Nagrody Rektora dla pracowników administracji i biblioteki otrzymali:

1. Mgr Iwona BĄK
2. Mgr Małgorzata CHUDZIO
3. S. mgr Edyta CZERWIŃSKA CHR
4. Henryk GAŁEK
5. Ks. Zdzisław HOPCIAŚ
6. Stanisława KLESZCZ
7. Mgr Tomasz KNIAŻ
8. Mgr Renata KOMURKA
9. Mgr Agnieszka NOWICKA
10. Mgr Danuta REBECH
11. Mgr inż. Małgorzata SZYBA
12. Elżbieta WNĘK
13. Mgr Marta WÓJTOWICZ-KOWALSKA

Nagrody Rektora za prace dyplomowe 2018:

PRACE DOKTORSKIE

• **Wydział Filozoficzny**

Dr Amadeusz PAŁA

Temat: *Dynamizm człowieka w ujęciu filozoficznym Karola Wojtyły i Józefa Tischnera*

Promotor: ks. dr hab. Grzegorz HOŁUB, prof. UPJPII

• **Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego**

Dr Tomasz KRZYŻOWSKI

Temat: *Archidiecezja lwowska obrządku ormiańskokatolickiego w latach 1902–1938*

Promotor: ks. prof. dr hab. Józef WOŁCZAŃSKI

• **Wydział Teologiczny**

Dr Halina SZYLLER

Temat: *Droga do zjednoczenia z Bogiem Siostry Cecylii Teresy od Opieki Świętego Józefa, Karmelitanki Bosej we Lwowie (1733–1767), w świetle nauki mistrzów karmelitańskich*

Promotor: o. prof. dr hab. Wiesław GOGOLA OCD

• **Wydział Nauk Społecznych**

▫ **Instytut Nauk o Rodzinie**

Dr Przemysław ŻEBROK

Temat: *Rodzina w systemie społeczno-kulturowym Śląska Cieszyńskiego. Studium teoretyczno-badawcze*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

PRACE LICENCJACKIE (LICENCJAT KOŚCIELNY)

• **Wydział Prawa Kanonicznego**

Ks. mgr lic. Marcin JASTRZĄB

Temat: *Biskup diecezjalny – sędzia orzekający prawdę o małżeństwie (aspekt historyczno-prawny)*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tomasz ROZKRUT

• **Wydział Teologiczny**

Ks. mgr lic. Janusz GŁĄBIŃSKI

Temat: *Człowiek wobec innych. Krytyczna analiza poznawczej serii pakietów edukacyjnych do nauczania religii w gimnazjum i liceum powstałych po 2001 r.*

Promotor: ks. prof. dr hab. Józef STALA

PRACE MAGISTERSKIE

• **Wydział Filozoficzny**

Mgr Karolina FIUTAK

Temat: *Drogi poznania Boga w myśli Simone Weil i Edyty Stein*

Promotor: s. prof. dr hab. Tereza OBOLEVICH

• **Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego**

▫ **Instytut Historii**

Mgr Bartosz SAŁAJ

Temat: *Życie i działalność ks. Stanisława Sikorskiego (1910–1993)*

Promotor: ks. prof. dr hab. Bogdan STANASZEK

▫ **Instytut Historii Sztuki i Kultury**

Mgr Dominika CORA

Temat: *Problematyka działalności artystycznej Williama Petherera (1738–1821) na tle nowożytniej grafiki reprodukcyjnej w Anglii*

Promotor: dr hab. Kazimierz KUCZMAN, prof. UPJPII

• **Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej**

Mgr Damian SOWA

Temat: *Budownictwo organowe w kościołach w diecezji tarnowskiej w latach 1992–2017*

Promotor: prof. dr hab. Wiesław DELIMAT

• **Wydział Nauk Społecznych**

▫ **Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej**

Mgr Marta WOŹNIAK

Temat: „Tygodnika powszechnego” spotkanie z Andrzejem Wajdą. Analiza publicystyki wokół osoby reżysera w latach 1955–2016

Promotor: ks. dr Dariusz RAŚ

▫ **Instytut Nauk o Rodzinie**

Mgr Marta SKOCZYLAŚ

Temat: *Mediacje rodzinne jako metoda wspierania trwałości i rozwoju małżeństwa i rodziny w świetle literatury przedmiotu*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

▫ **Instytut Pracy Socjalnej**

Br. mgr Mirosław PAPAŁA

Temat: *Sens życia oraz jego uwarunkowania w życiu osób bezdomnych*

Promotor: ks. dr hab. Grzegorz GODAWA

• **Wydział Teologiczny**

O. mgr Wojciech Maria NOWAK EC

Temat: *Biblijne dane o pustyni jako istotny czynnik kształtowania życia pustelniczego i duchowości monastycznej. Aspekt ascetyczno-liturgiczny*

Promotor: o. prof. dr hab. Tomasz M. DĄBEK OSB

S. mgr Emilia WIERZBICKA

Temat: *Biblijny obraz Boga Ojca i jego percepcja wśród młodzieży*

Promotor: s. dr hab. Anna Emmanuela KLICH OSU

• **Wydział Teologiczny – Sekcja w Tarnowie**

Ks. mgr Krzysztof PACH

Temat: *Hermeneutyka biblijna według Galileusza*

Promotor: ks. dr hab. Tadeusz PABJAN

Ks. mgr Mateusz SWITEK

Temat: *„Futura contingentia” w ujęciu św. Tomasza z Akwinu*

Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław WSZOŁEK

PRACE LICENCJACKIE (LICENCJAT ZAWODOWY)

• **Wydział Filozoficzny**

Przemysław KASPRZYCKI

Temat: *Dwie płaszczyzny myślenia moralnego w etyce Petera Singera*

Promotor: dr Jakub SYNOWIEC

• **Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego**

▫ **Instytut Historii**

▫ **(archiwistyka i zarządzanie dokumentacją)**

Katarzyna CIEPIELEWSKA

Temat: *Życie i działalność Marii Kazimierzy D'Arguieusobieskiej (1641–1716) na tle dziejów Polski*

Promotor: dr Grzegorz CHAJKO

▫ **(historia)**

Franciszek BOLECHOWSKI

Temat: *Zjawisko „buntu mas” w socjologicznej myśli lat 20. XX wieku na przykładzie prac: Floriana Znanieckiego „Upadek cywilizacji zachodniej” i Jose Ortegi y Gasseta „Bunt mas” – analiza porównawcza*

Promotor: dr Maciej ZAKRZEWSKI

▫ **(turystyka historyczna)**

Kacper JAKUBIEC

Temat: *„Miasto w oczach artysty”. Analiza postaci Stanisława Szpinetera pod kątem jej wykorzystania w turystyce Bielska-Białej*

Promotor: dr Rafał OPULSKI

▫ **Instytut Historii Sztuki i Kultury**

Weronika BOŻOMAŃSKA

Temat: *Analiza ikonograficzna i treści ideowe obrazu Wandalina Strzaleckiego „Pieśń o zburzeniu Jerozolimy”*

Promotor: dr Barbara CICIORA-CZWÓRNÓG

• **Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej**

S. Sylwia MARCINIAK

Temat: *Książd Antoni Hlond SDB (Chlondowski). Przedstawiciel polskiego cecyzlianizmu*

Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej ZAJĄC

• **Wydział Nauk Społecznych**

▫ **Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej**

Klaudia BIAŁOŃCZYK

Temat: *Medialna promocja muzyki dawnej we współczesnej kulturze. Analiza wybranych przykładów*

Promotor: ks. dr hab. Michał DROŹDŹ, prof. UPJPII

▫ **Instytut Nauk o Rodzinie**

Joanna ŁABAJ

Temat: *Wpływ konfliktów na jakość i trwałość więzi małżeńskiej*

Promotor: ks. dr. Marcin CHOLEWA

Pielgrzymka wspólnoty akademickiej UPJPII do sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Krzysztof Mleczeko

Tradycją Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie jest pielgrzymka wspólnoty akademickiej poprzedzająca uroczystość inauguracyjną nowego roku akademickiego. Teraz, po raz czwarty z rzędu, spotkaliśmy się w sanktuarium św. Jana Pawła II, by poprzez wspólną modlitwę prosić o opiekę Bożą i naszego patrona św. Jana Pawła II (w poprzednich latach, zanim powstało sanktuarium na Białych Morzach, pielgrzymowano do Kalwarii Zebrzydowskiej).

Samorząd Studentów UPJPII witał najmłodszych wiekiem i stażem – studentów I roku, by dodać im odwagi i otuchy przed wkroczeniem w mury uczelni. Wszystkich uczestników pielgrzymki przywitał ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor UPJPII ds. potencjału naukowego i współpracy międzynarodowej, a przywołując postać św. Jana Pawła II, przypomniał jego dokonania stanowiące o wielkości rozpoczętego 40 lat temu pontyfikatu. Słowa powitania skierował również do pielgrzymów gospodarz miejsca – ks. Mateusz Hosaja, kustosz sanktuarium, a życząc owocnego spotkania z otwartymi sercami, popartej refleksją i modlitwą, zacytował słowa Jana Pawła II z homilii rozpoczynającej uroczystości pontyfikatu (22 X 1978):

„Nie bójcie się, otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi

Chrystusowi. Dla Jego zbawczej władzy otwórzcie granice państw, systemów ekonomicznych i politycznych, szerokie dziedziny kultury, cywilizacji, rozwoju! Nie bójcie się! Chrystus wie, co nosi w swoim wnętrzu człowiek. On jeden to wie!”

W wykładzie wygłoszonym przez o. dr. hab. Marka Urbana można było wysłuchać rozważań, których myślą przewodnią stała się refleksja filozoficzna szwajcarskiego teologa, Sługi Bożego Hansa Ursa von Baltasara:

„Drogi kapłana i artyści przecinają się. Artysta kroczy, niedoceniany, wyśmiany przez tłum, w coraz większym stopniu wykraczając poza granice codzienności, a jednocześnie jego sztuka wyrasta z konwencji, przemieniając się w coś unikalnego, aż do granicy wyrazu: Michał Anioł, Mozart, Hölderlin, Schubert. Na lodowcowych pustkowiach staje się łupem Boga. Kapłan natomiast kroczy od Boga, zanurzając się coraz głębiej w świat, dzieli się jak chleb, w końcu zostaje rozszarpany, jak Orfeusz przez menady. Rozdawanie siebie jest istotą obydwu, o to jedynie chodzi i to jest celem” /Hans Urs von Balthasar, *Ziarno pszenicy. Aforyzmy!*.

W wykładzie mowa była o przenikaniu się teologii i filozofii, o stanie myśli chrześcijańskiej, zadaniach stojących

przed filozofią winną strzec poprawności myślenia teologicznego. Celem zaś filozofii chrześcijańskiej jest przywracanie zsekularyzowanemu myśleniu jego prawdziwej wartości.

„Wiara i rozum (fides et ratio) są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy” – sentencją rozpoczął z kolei podczas Mszy św. swoją homilię o. dr Andrzej Duk OFM – rektor WSD oo. Franciszkanów (Reformatów). Przywołał słowa ks. prof. Michała Hellera, wykładowcy UPJPII, który mówił, że miał w życiu wielkie szczęście, by móc zajmować się w życiu nauką, która daje wiedzę, i religią, która daje sens. Słowa o. Duka skłaniały do zastanowienia – co znaczy być człowiekiem głębokiej wiary i solidnej wiedzy, która każe stawiać także egzystencjalne pytania. „Potrzebne jest wciąż naszemu rozumowi światło, które nie pochodzi od niego samego, a które wychodzi poza krąg własnych idei, wyobrażeń czy pragnień, które oświeca, nie niszcząc niczego naturalnego, umacniające i poszerzające horyzonty także naszej racjonalności. Potrzeba światła Bożego Słowa – Objawienia – które jest nie tylko myślą, słowem, ale także miejscem i czasem, i konkretną Osobą... Potrzeba, by sam człowiek nie bał się wyjść z kręgu własnego ego, by zauważył potęgę, moc, mądrość i miłość Boga, który wciąż do nas mówi, udziela nam swoich rad i wskazuje drogę, i dopiero w tej perspektywie by troszczył się o prawdziwe dobro swoje, każdego człowieka i całego świata”.

Homiletyk mówił o potrzebie zrozumienia grzechu i Bożego przebaczenia, bez uciekania w beznadzieję lub puste radości, bez budowania świata degradującego czło-

wieka. Radził, by w smutkach, lękach, samotności, depresjach, którym sprzyja współczesny świat, przyjąć w Duchu Świętym Pana Jezusa jako osobistego Pana i Zbawiciela. Przypomniał słowa papieża Benedykta XVI, który mówił, że dzięki wierze nigdy nie jest samotny, gdyż zawsze jest Ktoś – Bóg: „Z Jezusem rodzi się także prawdziwa wspólnota – Kościół, w której mimo ludzkich słabości każdy może czuć się u siebie, jeśli tylko Pan – Odwieczna Prawda jest, w praktyce, w jego centrum”. O. Duk twierdzi, że człowiekowi obecnie najbardziej brakuje w życiu „wypróbowanej wiary i zdroworozsądkowego rozumu, czyli takiego, w którym zauważam istnienie odwiecznej Prawdy oraz potrafię ją kontemplować i wciąż na nowo wcielać w życie jej owoce”. Kończąc homilię, zachęcał: „Jako środowisko naukowe Papieskiego Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie podejmijmy trud zdobywania solidnej wiedzy, ale także pracy nad swoim sercem, by być w dzisiejszym świecie znakiem Bożej Miłości, czyli sensu ludzkiego życia... Niech Niepokalana Matka i święty nasz Patron Jan Paweł II wstawiają się za nami i będą naszymi towarzyszami na drodze wiary oraz otwartej, solidnej i głębokiej racjonalności...”.

Zazwyczaj pielgrzymkę wieńczy procesja światła w ogrodzie różańcowym, tym razem jednak ze względu na niesprzyjającą aurę wspólnie odmówiono modlitwę różańcową we wnętrzu sanktuarium.

Pięknego wyrazu uroczystości dodał śpiew chóru UPJPII „Psalmodia” pod dyktando Włodzimierza Siedlika. ■

Spotkanie dziekanów wydziałów teologicznych, filozoficznych i prawa kanonicznego na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst: ks. Jan Dziedzic

zdjęcia: Marta Mastyło

12.06.2018 r. w Krakowie odbyło się spotkanie dziekanów wydziałów teologicznych, filozoficznych i prawa kanonicznego. Przewodniczący Kolegium Dziekanów Wydziałów Teologicznych ks. prof. Krzysztof Pawlina zaproponował trzy tematy: *Konstytucja Apostolska Veritatis gaudium*, *Konstytucja dla Nauki* i nowe *Ratio Studiorum* dla seminariów duchownych w Polsce.

Gospodarzem spotkania był abp prof. Marek Jędraszewski, Wielki Kanclerz UPJPII w Krakowie, wiceprzewodniczący Episkopatu Polski i przewodniczący Komisji Konferencji Episkopatu Polski ds. Nauki. Na spotkanie przybył abp Angelo Vincenzo Zani, sekretarz Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej. W auli przy ul. Bernardyńskie 3 w Krakowie zgromadzili się, oprócz dziekanów wydziałów, także biskupi. Wśród nich byli: bp Andrzej Czaja i bp Damian Bryl.

Abp Zani omówił dokument *Veritatis gaudium*, który został opublikowany 8.12.2017 r. Konstytucja wpisuje się w kontekst Nowej Ewangelizacji. Ważny jest w niej aspekt pastoralny. Wymiar duszpasterski – podkreślił arcybiskup – nie słyca teologii, ale uczy wyjścia do ludzi, na co często zwraca uwagę papież Franciszek. Konstytucja ma pomóc

w dalszym, bardziej dynamicznym, rozwoju fakultetów kościelnych. Dokument został już wydany w języku polskim.

Drugim problemem podjętym na spotkaniu dziekanów był projekt Konstytucji dla Nauki. Propozycję projektu przybliżył obecnym ks. dr hab. Jacek Kempa z WT UŚ. Na temat ustawy głos w dyskusji zabrali: prof. Anna Latawiec (UKSW), ks. prof. Tomasz Homa (Ignatianum), ks. prof. Rajmund Pietkiewicz (PWT we Wrocławiu), ks. dr Grzegorz Strzelczyk (UŚ), ks. prof. Tomasz Rozkrut (UPJPII), ks. prof. Arkadiusz Baron (UPJPII), prof. Monika Walczak (KUL), ks. prof. Dariusz Kotecki (UMK), ks. prof. Marian Zając (KUL). Podniesione kwestie zostaną przedstawione ministerstwu nauki i szkolnictwa wyższego.

Na temat nowego *Ratio Studiorum*, trzeciego podjętego zagadnienia, głos zabrał ponownie abp Angelo Vincenzo Zani. Odniósł się on tym samym do pytania postawionego przez bp. Bryła, dotyczącego formacji indywidualnej i pastoralnej w seminariach duchownych. Podkreślono, że istotny jest czas trwania studiów, potrzebny do rozpoznania powołania i kształtowania dojrzałych postaw.

W ostatniej części spotkania abp Zani odpowiedział

na pytania złożone na piśmie przez dziekanów i prodziekanów poszczególnych wydziałów obecnych w Krakowie. Spotkanie zakończył ks. prof. Tadeusz Dola z Komitetu

Nauk Teologicznych PAN oraz ks. prof. Krzysztof Pawlina, rektor PWTW, który podziękował wszystkim za obecność na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. ■

Uroczystości upamiętniające Jana Pawła II w Wiedniu z udziałem JM Rektora UPJPII ks. prof. Wojciecha Zyzaka

tekst/źródło: Instytut Polski w Wiedniu

zdjęcia: Instytut Polski w Wiedniu

Uroczysty wieczór z okazji 40-lecia rozpoczęcia pontyfikatu przez Jana Pawła II zorganizował Instytut Polski w Wiedniu.

16.10.2018 r. obchodziliśmy 40. rocznicę wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową. Instytut Polski w Wiedniu uczcił rocznicę podczas wieczoru zorganizowanego w ramach „Tygodni Kultury Polskiej” na stulecie odzyskania niepodległości Polski w postaci wykładu ks. prof. hab. Wojciecha Zyzaka, rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, oraz prezentacji Muzeum Domu Rodzinnego Ojca św. Jana Pawła II w Wadowicach, którą wygłosił p. o. dyrektora placówki ks. dr Jacek Pietruszka, przypominając Wielkiego Polaka św. Jana Pawła II.

Uroczysty wieczór, w którym udział wzięli m.in. rektor Polskiej Misji Katolickiej w Austrii ks. Zygmunt Waz CR, rektor Sanktuarium Narodowego na Kahlenbergu ks. Roman Krekora CR, przedstawiciele rodziny Habsburg-Lothringen,

dyrektor wiedeńskiego Collegium Hungaricum, a także przedstawiciele austriackich mediów katolickich Radio Maria oraz Kirchenzeitung Martinus, rozpoczęło wystąpienie I radcy Rafała Sobczaka, dyrektora Instytutu Polskiego w Wiedniu. Dyrektor Sobczak powitał zgromadzonych licznie gości, oddając jednocześnie cześć pamięci zmarłego 17.10.2018 r. ks. infułata Bonifacego Miążka, poety, krytyka literackiego, emerytowanego profesora Uniwersytetu Wiedeńskiego, kapłana diecezji radomskiej od lat mieszkającego w Wiedniu.

Podczas trwającego ponad 26 lat pontyfikatu Papież odwiedził Austrię trzy razy: w latach 1983, 1988 i 1998. Podczas spotkania ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak przypomniał przesłania i wskazania duchowe tych trzech wizyt apostolskich. W czasie swoich pielgrzymek do Austrii Ojciec św. odwiedził osiem z dziewięciu landów. Pierwsza podróż apostolska w roku 1983 wiązała się z udziałem

Papieża w Katholikentag (Dniach Katolików) Kościoła katolickiego w Austrii. Podczas „Nieszporów Europejskich” na Heldenplatz (placu Bohaterów) Ojciec św. powiedział: „Tym, co pomogło zachować kontynentowi europejskiemu jedność w wielości, było rozprzestrzenienie się jednej wiary chrześcijańskiej”. Papież odwiedził także kościół św. Józefa na Kahlenbergu i sanktuarium maryjne w Mariazell. Druga wizyta apostolska w roku 1988 przebiegała pod hasłem *Tak dla wiary – Tak dla życia*. Jan Paweł II przewodniczył Nieszporom w wiedeńskiej katedrze św. Szczepana i odwiedził były niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny KL Mauthausen w Górnej Austrii. W czasie ostatniej pielgrzymki papieskiej w roku 1998 Ojciec św. celebrował Mszę św. w katedrze w Salzburgu, w parku Landhaus w Sankt Pölten oraz na wiedeńskim Heldenplatz.

Kolejnym punktem wieczoru była prezentacja Muzeum Domu Rodzinnego Ojca św. Jana Pawła II w Wadowicach, której dokonał ks. dr Jacek Pietruszka. Muzeum Dom Rodzinny Ojca św. to najstarsze muzeum upamiętniające życie Jana Pawła II. Zlokalizowane w autentycznych wnętrzach, w których wychowywał się Karol Wojtyła, Muzeum dokumentuje jego życie i odwiedzane jest rocznie przez blisko ćwierć miliona osób z ponad stu krajów. Na ekspozycji udostępnianych jest blisko 200 autentycznych pamiątek związanych z życiem Jana Pawła II i jego rodziny oraz 140 zdjęć. Spośród licznie zgromadzonych pamiątek do najcenniejszych należą przedmioty należące do Wojtyłów: złoty medalion z czterolistną koniczyną, torebka matki papieża wykonana ze srebra, część zastawy stołowej oraz album z rodzinnymi fotografiami. Oglądać można tu także wyposażenie turystyczne używane przez młodego Karola Wojtyłę

podczas jego licznych wędrówek. Z okazji 40-lecia rozpoczęcia pontyfikatu przez Ojca św. Jana Pawła II Muzeum przygotowało ponadto wystawę, na której prezentowane są wyjątkowe pamiątki związane z wydarzeniami 16.10.1978 r. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje nieznan szerzej i nigdy publicznie nieeksponowany Akt potwierdzający wybór kard. Karola Wojtyły na urząd papieża, przechowywany na co dzień w watykańskim Urzędzie Papieskich Celebracji Liturgicznych, oraz osobisty kalendarz kard. Wojtyły z notatkami, który miał ze sobą w czasie konklawe.

Również w Instytucie Polskim można było podczas wieczoru 18 października obejrzyć przedmioty należące do Jana Pawła II: pioskę, w której nowo wybrany papież 16.10.1978 r. pozdrowił wiernych na placu św. Piotra oraz życiorys spisany własnoręcznie przez młodego Karola Wojtyłę, ubiegającego się o miejsce na uniwersytecie.

Z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie Instytut Polski w Wiedniu przygotował bogaty program wydarzeń – blisko 30 projektów odbywających się pod wspólnym szyldem „Tygodni Kultury Polskiej”. Miał on na celu ukazanie różnorodności polskiej kultury, od designu, poprzez muzykę i film, aż do kampanii medialnej #PL100, przybliżając w ten sposób Polskę austriackiej publiczności.

Linki do informacji medialnych w Austrii:

<https://www.erzdioezese-wien.at/site/home/nachrichten/article/69040.html>

<https://www.kathpress.at/goto/meldung/1689333/wiener-polnisches-institut-johannes-paul-war-freund-oesterreichs> ■

Arcybiskup Marek Jędraszewski Człowiekiem Roku 2017 „Tygodnika Solidarność”. Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności wynikiem wzajemnej współpracy NSZZ Solidarność i UPJPII w Krakowie

tekst, źródło: „Tygodnik Solidarność”

zdjęcia: Joanna Adamik /Archidiecezja Krakowska

19.06.2018 r. w Zakopanem odbyła się uroczystość przyznania Księdzu Arcybiskupowi Markowi Jędraszewskiemu tytułu Człowieka Roku 2017 „Tygodnika Solidarność”.

Ważnym wydarzeniem towarzyszącym tej uroczystości było podpisanie przez Wielkiego Kanclerza UPJPII ks. prof. dr. hab. Marka Jędraszewskiego oraz przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ Solidarność Piotra Dudę dokumentu *Porozumienie o współpracy naukowej*, powstałego w wyniku powołania Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności (MCBFS), jako nowej jednostki naukowej Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

W uroczystości wzięli udział: rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr. hab. Wojciech Zyzak oraz ks. dr. hab. Jarosław Jagiełło, prof. UPJPII, dziekan Wydziału Filozoficznego UPJPII w Krakowie.

Celem powstania Centrum jest między innymi:

- Wzajemna współpraca naukowa zmierzająca do lepszego zrozumienia fenomenu solidarności.
- Tworzenie duchowo-intelektualnego zaplecza dla zgłębiania i wzmacniania idei solidarności w aspekcie antropologiczno-moralnym oraz inicjatyw podejmowanych przez KK NSZZ „Solidarność” w oparciu o katolicką naukę społeczną oraz etykę chrześcijańską.
- Pośrednictwo w kwestiach społecznych między środowiskami akademickimi a związkami zawodowymi, instytucjami społecznymi oraz innymi podmiotami.
- Propagowanie szacunku dla godności człowieka i jego pracy.

Dyrektorem MCBFS został ks. prof. dr. hab. Władysław Zuziak, kierownik Katedry Etyki na Wydziale Filozoficznym UPJPII, jego zastępcą dr Jakub Synowiec, a sekretarzem dr Amadeusz Pala. W skład zarządu weszli również prof. Artur Mrówczyński-Van Allen oraz Jarosław Wasilka. Kontakt z Centrum: mcbfs@upjp2.edu.pl ■

Ukazał się trzeci tom pism filozoficznych ks. kardynała Mariana Jaworskiego

zdjęcia: s. M. Joanita Koźma, Justyna Kastelik

Ukazał się trzeci tom pism filozoficznych ks. kard. prof. dr. hab. Mariana Jaworskiego pt. *Od filozofii religii do eidos Kościoła*.

Arcybiskupa-seniora archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego, pierwszego rektora Papieskiej Akademii

Teologicznej w latach 1982–1988, odwiedzili przedstawiciele UPJPII z ks. rektorem prof. dr. hab. Wojciechem Zyzakiem. Powodem spotkania było wręczenie Księdzu Kardynałowi publikacji, która ukazała się w Wydawnictwie Naukowym UPJPII. ■

XXVI Kongres IFCU

zdjęcia: Leszek Gęsiak

W dniach 23–27 lipca w Kolegium św. Patryka w irlandzkim Maynooth odbywał się XXVI Kongres Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich IFCU. To jedna z największych tego typu organizacji na świecie, zrzeszająca 228 katolickich wyższych uczelni ze wszystkich kontynentów.

W tym roku kongres federacji przebiegał pod hasłem *Uniwersytety Katolickie – działając solidarnie jako odpowiedzialni pośrednicy od poziomu lokalnego do globalnego*. Wziął w nim udział rektor UPJPII ks. prof. Wojciech Zyzak, który wystąpił w panelu z prelekcją nt. mobilności studentów i profesorów. ■

W stronę kuźni elit. Podsumowanie działalności Studencko-Doktoranckiego Koła Naukowego „Phronesis”

tekst: Jan Bulak, Adrian Kędziński, Joanna Zbroja, Michał Sobarnia

zdjęcia: KN „Phronesis”

Koło Naukowe „Phronesis”, działające na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (WHiDK UPJPII), zakończyło rok akademicki 2017/2018 – już siódmy swojej działalności. Zasadniczym celem naszych działań jest rozwijanie studenckich zainteresowań związanych z doktrynami politycznymi i prawnymi. Najważniejsze zadania, z jakimi zmierzali się członkowie koła w minionym roku, to m.in.:

27 października 2017 r. – pierwsze walne zebranie Koła,

na którym wyłoniono nowy zarząd. Prezesem został Jan Bulak (I rok doktoratu historii), zastępcą Adrian Kędziński (II rok doktryn politycznych i prawnych [DPiP]), skarbnikiem Joanna Zbroja (II rok DPiP), a sekretarzem Michał Sobarnia (III rok DPiP). Za zgodą opiekunów Sekcji Historii Mówionej i Koła (dr. Marcina Chorążkiego i dr. Macieja Zakrzewskiego) walne zebranie podjęło uchwałę, w której dokonano „unii realnej” obu jednostek: od tej pory wiceprezes „Phronesis” został przewodniczącym Sekcji Historii

Mówionej, a skarbnik i sekretarz Koła odpowiadają również za te kwestie w Sekcji. Ta zmiana – jak pokazała perspektywa całego roku – okazała się być strzałem w dziesiątkę i doprowadziła do rozwoju Koła, które teraz rozszerzyło swoje ukierunkowanie na historię, historię doktryn i ogólnie – kulturę.

Młody zarząd doskonale odczytał potrzeby swoich rówieśników i już od początku zaangażował się w promocję Koła w mediach społecznościowych: powstały konta na Twitterze i Instagramie. Równocześnie szybko poradono sobie z bolączką lat poprzednich, a więc brakiem siedziby, w czym pomógł Adrian Cieślik, prezes Koła Naukowego Historyków Studentów i Doktorantów UPJPII, który umożliwił nam przebywanie w siedzibie tego Koła, w piwnicach przy ul. Franciszkańskiej 1.

8 listopada – członkowie „Phronesis” udali się do Warszawy, do gmachu Sejmu, na otwarcie wystawy *Dla Ciebie Polsko. W stulecie czynu legionowego* autorstwa naszego opiekuna dr. Macieja Zakrzewskiego. Główną organizatorką wyjazdu była doktorantka naszej uczelni p. Agnieszka Paderewska (była prezes „Phronesis”).

23 listopada – pomimo smogu, wczesnej godziny i niezbyt sprzyjającej temperatury Sekcja udała się do TVP Kraków. Oprowadzono nas po budynku, mogliśmy zajrzeć do pomieszczeń swoim klimatem przywołujących ducha PRL-u, a dzięki uprzejmości jednego z pracowników przedstawiono nam tajniki i trudy pracy w TVP.

W chłodny poranek, 7 grudnia, Sekcja Historii Mówionej po raz kolejny wyszła na spotkanie z Historią, tym razem do Muzeum PRL-u (w organizacji), które mieści się w Nowej Hucie. Wycieczka cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Bardzo duże wsparcie przy takich okazjach otrzymujemy od kolejnego opiekuna naszej Sekcji, dr. Sławomira Cebuli, za co jesteśmy mu ogromnie wdzięczni.

W 37. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce udaliśmy się na wyjazd naukowy do Kielc, aby upamiętnić wydarzenia związane z tą smutną rocznicą oraz złożyć wizytę w Ośrodku Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej.

Tuż przed świętami Bożego Narodzenia, kiedy z reguły nie organizuje się żadnych spotkań z powodu kłopotów z frekwencją, Sekcja zaryzykowała i zaprosiła na spotkanie z dr. Marcinem Dziubkiem i Pauliną Wądrzyk ze Stowarzyszenia Auschwitz Memento. Celem spotkania była promocja książki *Niezlomni z oddziału „Sosienki”* autorstwa dr. Dziubka. Spotkanie odbyło się w Przystanku z Historią, czyli w krakowskim oddziale Instytutu Pamięci Narodowej, i przyciągnęło ponad czterdzieści osób. Przekonaliśmy się wówczas, że na jakościowe spotkania ludzie przyjdą zawsze, jeśli tylko dobrze się je rozreklamuje.

Po tak prężnym początku musiało nastąpić wyhamowanie. Boże Narodzenie i długi czas wolny, a także zbliżająca się sesja skutecznie uniemożliwiły organizację czegokolwiek. Wykorzystaliśmy ten czas na integrację członków Koła i 15 stycznia spotkaliśmy się przy wigilijnym stole, aby wspólnie cieszyć się radością z narodzenia Chrystusa oraz obcowania z drugim człowiekiem. Oczywiście nie mo-

gło zabraknąć też planów na kolejne, poferyjne działania. Powstały pierwsze projekty zbliżającej się konferencji, wyłonił się również temat: *Niepodległość. Idee – fakty – perspektywy*. Liczba 15 osób obecnych na wigilii dobrze też oddaje, jakimi zasobami dysponujemy – mniej więcej tyle jest stale aktywnych członków Koła.

W czasie sesji poprawkowej odbyło się kolejne spotkanie „Phronesis”, po którym udaliśmy się do Muzeum Armii Krajowej, gdzie wyświetlano film *Nieobojętni* w reżyserii Mirosława Krzyszkowskiego i Bogdana Wasztyla, a który przygotowany był przez znanych nam już członków Stowarzyszenia Auschwitz Memento. Miło powiedzieć, że byliśmy również patronem tego wydarzenia! Film był bardzo ciekawy, choć dziwiliśmy się komentarzom stałych bywalców sali kinowej muzeum, jakobyśmy byli ostatnimi reprezentantami młodzieży zainteresowanej historią...

Wydarzeniem, które pochłonęło wiele energii, był III Wieczór Łaciński (pt. *Amemus Patriam*), który w tym roku – a jakże (!) – poświęcony był miłości do ojczyzny. Wszystko udało się znakomicie, 19 marca na sali było ponad 50 osób, które mogły wysłuchać odczytu fragmentów łacińskich tekstów poetyckich i prozy, a także koncertu Jacka Kowalskiego z Poznania. Nie obyło się bez wyśmienitej kuchni staropolskiej, której dania przygotowały lektorki języków klasycznych z naszej uczelni. Wieczór ten relacjonowany był przez Telewizję UPJPII, czyli przez studentów dziennikarstwa, z którymi od tego momentu podjęliśmy współpracę.

Wydarzenia wymagające organizacji i wytężonej pracy lubią się kumulować. Już trzy dni później (22 marca) w budynku przy Franciszkańskiej 1 Sekcja Historii Mówionej zaprosiła na spotkanie z dominikaninem o. Józefem Puciłowskim, autorem książki *Portety imienne i bezimienne. Polscy dominikanie a bezpieczeństwo 1945–1989*. Wiedza, którą nasz gość posiada na tematy związane z infiltracją Kościoła przez agentów Służby Bezpieczeństwa, jest ogromna. Na koniec spotkania nasze Koło otrzymało książkę, wywiad-rzekę z o. Puciłowskim pt. *Alfabet*, która została zadedykowana właśnie „Phronesis”.

Zbliżała się Wielkanoc, a wraz z nią upływał termin składania wniosków do projektu *Naukowe Inspiracje. Ciekawe i Kreatywne* organizowanego przez zarząd województwa małopolskiego. Zaproponowaliśmy projekt *Ad perpetuam rerum memoriam. Dziedzictwo historyczno-kulturowe parafii Zielonki*, w którym studenci mieliby wykonać folder poświęcony historii kultury materialnej kościoła w Zielonkach. 29 marca został złożony liczący 24 strony projekt (+ załączniki). Mimo iż w maju dowiedzieliśmy się, że zabrakło nam kilku punktów do uzyskania dofinansowania realizacji naszego pomysłu, nie załamaliśmy rąk, gdyż dla wielu z nas była to okazja do pierwszego zetknięcia się z pisaniem projektu, a nauka ta zawsze się przyda.

12 kwietnia ponad 50 osób wypełniło szczelnie salę przy ulicy Bernardyńskiej, w której spotkaliśmy się z dr. Magdaleną Ogórek. Spotkanie pt. *Niewyrównany rachunek. Niemiecka grabież polskich dóbr kultury w czasie wojny* prezentowało wyniki badań przeprowadzonych przez M. Ogórek nad do-

brami kultury polskiej, które zostały zrabowane przez niemieckiego dygnitarza Ottona von Wächtera, gubernatora dystryktu krakowskiego w Generalnym Gubernatorstwie. Nasza prelegentka wszystkie swoje działania opisała w książce *Lista Wächtera*, którą też kilkoro uczestników spotkania przyniosło, by zdobyć autograf.

Po tym pełnym sukcesu spotkaniu wzięliśmy oddech, by zebrać siły na maj, a jednocześnie przygotowaliśmy konferencję, Festiwal Nauki i panel dyskusyjny – było co robić. W tym właśnie czasie Jan Bulak i Marta Gorajczyk (absolwentka, sympatyk Koła) wzięli udział w XLVII Międzynarodowym Seminarium Kół Naukowych w Olsztynie, gdzie wygłosili referaty: *Eksperymenty pseudomedyczne w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau* (Gorajczyk) i *Wpływ bractwa religijnego na życie parafii*

na przykładzie Bractwa św. Anny w Zielonkach k. Krakowa (Bulak). Na zgromadzeniu tym nasze Koło było jedynym reprezentantem Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W tym też czasie we „Wrocławskim Roczniku Historii Mówionej” został opublikowany tekst Jana Bulaka *Wysłuchani w przeszłość – podsumowanie prac sekcji historii mówionej na Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie w roku akademickim 2015/2016*. Późno, ale cieszy – jest to piękny znak, że nasz zapał do pracy nie jest efemerydą.

11 maja, na Bernardyńskiej 3, odbył się panel dyskusyjny pt. *Jak pisać o trudnej historii? Relacje polsko-żydowskie w czasie okupacji niemieckiej*. Gośćmi zaproszonymi do udziału w panelu byli: dr Martyna Grądzka-Rejak (IPN Warszawa), prof. dr hab. Jacek Chrobaczyński (UP Kraków) i dr Maciej Korcuć (IPN Kraków). Spotkanie, podczas któ-

rego wszyscy byli pod wrażeniem ogromu wiedzy prelegentów, otwarło przed studentami wiele nowych perspektyw i możliwości działania, a zwłaszcza dało przeświadczenie, że jest jeszcze mnóstwo tematów do opisanego. Warunkiem koniecznym jest jednak to, by było to pisanie rzetelne.

Od 17 do 19 maja nasze Koło czynnie uczestniczyło i promowało się podczas Festiwalu Nauki i Sztuki na Rynku Głównym w Krakowie. Nasza praca polegała przede wszystkim na pomocy przy poszczególnych stanowiskach, a także pomagaliśmy logistycznie przy organizacji całości przedsięwzięcia.

Po Festiwalu, który kończył się w sobotę, nie mieliśmy zbyt wiele czasu, by odpocząć, bowiem już w poniedziałek, o 8 rano na Bernardyńskiej przygotowaliśmy się do rozpoczęcia dwudniowej konferencji *Niepodległość. Idee – fakty – perspektywy*. W pierwszym dniu referaty poświęcono niepodległości w ujęciu politologicznym czy doktrynerskim, zaś w drugim były one ściśle historyczne, przy czym conditio sine qua non stanowiło korzystanie ze źródła relacyjnego. Rzadko spotykanym w Polsce rozwiązaniem, które po raz kolejny zastosowaliśmy, było przeprowadzenie konkursu na najlepsze referaty. Należy podkreślić, że członkowie naszego Koła także brali udział w tej konferencji ze swoimi referatami. W tym roku udało nam się pozyskać sporo patronatów, np. Muzeum Armii Krajowej, firmy Dedalus, portalu prostozmostu24.pl czy kwartalnika myśl.pl. Dwie ostatnie instytucje sporządzały relację z naszego wydarzenia, zaś dzięki firmie Dedalus udało się w dobrej cenie zakupić książki dla prelegentów.

Była to już trzecia konferencja organizowana przez Sekcję Historii Mówionej (w tym roku funkcjonującą w strukturach „Phronesis”), podtrzymano więc tradycję zapraszania trojga prelegentów do panelu eksperckiego. W tym roku na temat niepodległości rozmawiali: dr Konrad Meus (UP Kraków), dr Marcin Jarząbek (UJ) i dr Paweł Krokosz (UPJPII). Sam panel był bardzo interesującym wydarzeniem, w którym dyskutowano nie tyle o tym, jak odzyskano niepodległość, ale raczej nad metodologią badań nad nią i próbą odpowiedzi na pytanie, co w nas zostało jeszcze z zaborów. Warto podkreślić, że konferencja pod względem merytorycznym i organizacyjnym została oceniona bardzo dobrze, co dało

wszystkim zaangażowanym (zmęczonym!) dużą radość, że udało się zrobić coś naprawdę dobrego.

Zasłużonym odpoczynkiem był wyjazd naszego Koła do Gdańska, który odbył się w dniach 27–30 maja. Piękna pogoda i dobre humory sprzyjały poszerzaniu wiedzy i integracji. Odwiedziliśmy Muzeum Poczty Polskiej, Muzeum II Wojny Światowej, Westerplatte, molo w Sopocie, zdążyliśmy nawet trochę pobyć na plaży, a niektórzy się po raz pierwszy w tym roku opalili! Kto nie mógł pojechać – mógł żałować i oglądać krótkie wideorelacje, które publikowaliśmy na facebookowej stronie naszego Koła.

Puentą roku pracy było objęcie patronatem i wsparcie personalne międzynarodowej konferencji *Reformy – Instytucje – Obyczaje. Konflikty na przestrzeni dziejów*, która była organizowana przez reaktywowane ostatnio Koło Naukowe Doktorantów Historii. Nie był to jedyny patronat w tym roku – współpracowaliśmy także z Kołem Naukowym Historyków Uniwersytetu Jagiellońskiego i patronowaliśmy Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Wojskowości. Współpracujemy z Ośrodkiem Myśli Politycznej, Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej, Instytutem Pamięci Narodowej, Polskim Towarzystwem Historii Mówionej, Stowarzyszeniem Auschwitz Memento, Kołem Naukowym Doktorantów Historii, Kołem Naukowym Historyków Studentów i Doktorantów UPJPII oraz Kołem Naukowym Dziennikarzy UPJPII. Staramy się wypracowywać dobrą markę Koła i dbać tym samym o promocję Uniwersytetu Papieskiego.

Zarząd Koła Naukowego „Phronesis” jednomyślnie uważa, że dla Koła był to dobry rok – scalenie z Sekcją otwarło przed nami nowe perspektywy, uatrakcyjniło ofertę, a także zasililo nowymi członkami. Chcielibyśmy, aby w przyszłości nasze Koło miało własną siedzibę lub aby obecna, należąca do Koła Naukowego Historyków Studentów i Doktorantów, została odremontowana. W tym roku kładliśmy szczególny akcent na integrację, bo żeby skutecznie i sprawnie działać, trzeba się poznać. Ambitnie liczymy, że w kolejnych latach zapał do działania nie zgaśnie i będziemy tworzyć organizację, w której rozkwitną idee bezinteresownej aktywności studenckiej i doskonalenia się poprzez samorozwój, a „Phronesis” stanie się kuźnią elit naszego wydziału. ■

Święto ulicy Kanoniczej

tekst i zdjęcia: Agata Jedynak, Marta Mastyló

Kolejny raz wzięliśmy udział w „Święcie ulicy Kanoniczej”. Oprowadzaliśmy chętnych po pochodzącym z XIV w. Domu Długosza – pamiętającym czasy największego średnio-wiecznego kronikarza Jana Długosza, Macieja Miechowity, a także rodziny Wyspiańskich – ul. Kanonicza 25.

Zorganizowaliśmy zabawy z dziećmi i gry dla młodzieży w ogródku przy Kanoniczej 9. ■

Dziesiątki młodych ludzi w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Małopolska Noc Naukowców

tekst i zdjęcia: IDiKS

Poraz kolejny Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WNS UPJPII gościł 28 września dziesiątki młodych ludzi podczas Małopolskiej Nocy Naukowców. Warsztaty i prezentacje poprowadzili: dr Katarzyna Drąg, dr Klaudia Cymanow-Sosin, red. Paweł Sołtysik i student IDIKS Artur Pucia. Uczniowie z małopolskich szkół zafascy-

nowani byli szczególnie Akademickim Centrum Medialnym pod dyrekcją ks. dr. hab. Michała Drożdża, który stworzył wraz ze współpracownikami profesjonalne zaplecze techniczne dla studentów kształcących się w obszarze mediów i komunikacji społecznej.

Zapraszamy za rok!!! ■

Małopolska Noc Naukowców

28 września 2018

MAŁOPOLSKA
INNOWACYJNA

www.nocnaukowcow.malopolska.pl

$\frac{\pi}{2}$

A

Wywiad z ks. dr. hab. Jarosławem Jagiełłą, prof. UPJPII, dziekanem Wydziału Filozoficznego

tekst: Agata Wróblewska

zdjęcia: Agata Jedynak

Jak wyglądały początki kariery naukowej księdza profesora?

Po święceniach kapłańskich w Kielcach, w roku 1984, rozpocząłem pracę duszpasterską w niewielkim Pińczowie – stolicy Pomorza. Po roku pracy zatelefonowałem do ks. prof. Józefa Tischnera do Krakowa z pytaniem o możliwość dalszych studiów filozoficznych. Ks. Tischner swoim zwyczajem powiedział: „No to przyjeżdżaj”. I pojechałem któregoś czwartku do Krakowa, aby wziąć udział w prowadzonym przez Księdza seminarium naukowym. Potem zapisałem się na studia, a po ich ukończeniu obroniłem licencjat kanoniczny, czyli naukowy. Później ks. Tischner wezwał mnie do siebie i powiedział: „Słuchaj, ja jestem filozofem, a ty potrzebujesz dobrego majstra. Pojedziesz na studia za granicę”. Początkowo miałem wyjechać z Polski do Niemiec na dwa lata, nauczyć się języka niemieckiego, posłuchać wykładów znaczących filozofów, ale w końcu ks. Tischner zdecydował, że zostanę w Niemczech nieco dłużej, aby tam napisać i obronić doktorat. Razem z o. Stanisławem Musiałem SJ wystarał się dla mnie o stypendium naukowe. Tak więc w Monachium zrobiłem doktorat z filozofii, dokładniej zaś mówiąc, napisałem pracę o filozofii dialogu. To był taki czas – ostatni okres dyktatury komunistycznej, w którym polscy filozofowie z Krakowa intensywnie promowali filozofię dialogu. Dla wielu Polaków w tamtym czasie słowo „dialog” nie było czytelne, niejednokrotnie było ono dla nich „pustym” słowem. Trzeba było zatem zgłębić fenomen dialogu jako drogę międzyludzkiego porozumienia, jako to, co się dokonuje między jednym człowiekiem i drugim człowiekiem. Potem, po studiach zagranicznych, przyjechałem tutaj – do Krakowa. Był rok 1997. Niestety, ks. Tischner zachorował. Wkrótce po operacji krtani, w szpitalu im. Stefana Żeromskiego w Nowej Hucie, jako swego asystenta poprosił mnie o zastępstwo w prowadzeniu wykładów. Jakiś czas później wprost mi powiedział, że mam przejąć po nim wykłady z *Filozofii Człowieka* i tak jest do dziś.

Ksiądz prof. Józef Tischner to mistrz księdza dziekana?

Owszem, ks. Tischner jest moim filozoficznym mistrzem. Wprawdzie wysłał mnie do Niemiec, abym tam szukał majstra, ale majster jest tylko jeden. W Niemczech spotkałem wielu wybitnych nauczycieli. Promotorem mojej pracy doktorskiej był znany wówczas w całym świecie antropolog i, zdaniem Heideggera, najwybitniejszy znawca filozofii metafizycznej – prof. Gerd Haefner SJ, który po wielu latach potężnego cierpienia zmarł jesienią 2016 r. Ale mistrz to nie tylko nauczyciel. Z mistrzem jest się związanym w sposób szczególny – tego sposobu nawet nie można opisać. Z mistrzem poniekąd żyje się do końca życia, nawet gdy mistrza już nie ma na tej ziemi. W rozwoju moich zainteresowań filozoficznych i przebiegu pracy naukowej ks. Tischnerowi zawdzięczam właściwie wszystko. W jakiś sposób jest on nieustannie obecny w moim życiu – nie tylko w swym wykładzie z filozofii człowieka, który uznaję za najciekawszy wykład z filozofii człowieka w całych powojennych dziejach nauki polskiej. Ks. Tischner po prostu wciąż jest dla mnie zasadniczym punktem odniesienia w myśleniu filozoficznym, choć perspektywa moich badań antropologicznych w ciągu lat pracy najpierw na Papieskiej Akademii Teologicznej, a teraz na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II radykalnie się zmieniła w porównaniu z tamtym, pamiętnym rokiem 1997. Poza tym ks. Tischner wciąż mnie inspiruje także w mojej pracy duszpasterskiej. W tym względzie jakoś się pojawia obok mnie, ale mnie nie zniewala. Podsumowując, trzeba by powiedzieć tak: w moim życiu naukowym, w pracy akademickiej naprawdę „wszystko” zawdzięczam ks. Tischnerowi. Ale w to „wszystko” wpisują się jeszcze inni, jakże ciekawi ludzie, znakomici filozofowie, których miałem okazję w życiu spotkać i wciąż spotykam.

Czy ma ksiądz jakieś szczególne wspomnienie związane z ks. Tischnerem?

Oczywiście mam wiele wspomnień związanych z osobą ks. Tischnera. W głowie krążą rozmaite anegdoty. Ale to, co zawsze wspominam i co chętnie wspominają inni jego studenci, to przede wszystkim jego wykłady i seminaria – zarówno przy ul. Piłsudskiego 4, jak i w gmachu Seminarium Duchownego na Podzamczu, także na Uniwersytecie Jagiellońskim, czy przy kościele św. Katarzyny. Ks. Tischner był mistrzem słowa – tego się nie da zapomnieć. Wielokrotnie trzeba było przyjść dużo wcześniej na wykład, aby w ogóle mieć miejsce do siedzenia. Nie da się powtórzyć jedynej w swoim rodzaju atmosfery jego wykładów i wplatanych w nie góralskich dowcipów, które ks. Tischner „sypał jak z rękawa”. Jak nikt inny ks. Tischner potrafił wzbudzać masowe zainteresowanie filozofią. Ale moje szczególne wspomnienie wiąże się z dwiema okolicznościami. O jednej już wspomniałem. Po obronie licencjatu kościelnego prof. Tadeusz Gadacz, recenzent mojej pracy, zaprosił mnie na obiad, choć to właściwie ja powinienem go na obiad zaprosić. A potem udałem się na ul. św. Marka 10, gdzie czekał na mnie ks. Tischner. To właśnie wtedy mi powiedział, że pojedę na studia zagraniczne – ten mój wyjazd musiał

najpierw omówić z moim biskupem z Kielc. Drugie szczególne wspomnienie jest zgoła inne, bolesne. Po powrocie do kraju miałem do czynienia z ks. Tischnerem, który nagle, niespodziewanie stał się człowiekiem nie tylko fizycznego cierpienia. Aby cierpieć tak, jak ks. Tischner cierpiał, trzeba być człowiekiem dojrzałej, wypróbowanej wiary – wiary mocnej, która jest w stanie przekonać samego Pana Boga. Przypominam sobie moje wizyty u państwa Tischnerów w Krakowie, na osiedlu Widok, gdzie ks. Tischner jakiś czas mieszkał. Później znów go odwiedzałem przy ul. Kanoniczej 20. To właśnie w tych czasach widziałem, że gdzieś obok ks. Tischnera zawsze był obrazek Bożego Miłosierdzia. Gdy rozmawiałem z ks. Tischnerem wkrótce po jego pierwszej operacji w szpitalu nowohuckim (akurat wtedy był u niego ks. Tadeusz Biesaga z tekstem swojej przyszłej habilitacji), już wtedy zobaczyłem obok jego łóżka ten obrazek – Pana Jezusa Miłosiernego. Dało mi to dużo do myślenia – w czasie choroby odkrywałem Księdza poniekąd na nowo.

Jaki jest zakres zainteresowań naukowych księdza profesora?

W centrum moich badań naukowych znajduje się człowiek. Z jednej strony patrzę na niego, a więc na Panią, na siebie, na innych ludzi przez pryzmat odkryć, jakich dokonał ks. Tischner w swojej jakże oryginalnej filozofii człowieka. Przypomnijmy, że „złota żyła” Tischnerowskiej filozofii to przede wszystkim filozofia dramatu ludzkiego. Tę filozofię promuję nie tylko dlatego, że chcę spłacać dług wdzięczności wobec mojego Mistrza. Po prostu jestem przekonany, że jest to w tej chwili najciekawsza polska wersja metafizycznej filozofii człowieka, bez której jest bardzo trudno odpowiedzieć współczesnemu człowiekowi na fundamentalne pytania dotyczące jego życia na ziemi. Z drugiej strony w spór o rozumienie człowieka, bo taki charakter mają zajęcia akademickie, włączam analizę rozpoznań dokonanych przez głównych przedstawicieli klasycznej współczesnej antropologii filozoficznej, powstałej przede wszystkim w Niemczech na początku XX w. Z tą pracą naukową łączę od ponad roku funkcję dziekana Wydziału Filozoficznego. Cieszę się, że atmosfera na Wydziale jest miła, sympatyczna, rzec by można wręcz kameralna. Motywujemy się wzajemnie do pracy. Z jednej strony kładziemy nacisk na dydaktykę, na wielostronną propozycję wykładów, ćwiczeń i seminariów oraz na bezpośrednią współpracę ze studentami. Z drugiej natomiast strony stawiamy sobie duże wymagania w zakresie publikowania opracowań naukowych. W mojej ocenie jesteśmy dobrym zespołem badawczym, o czym świadczy jakże wysoka ocena parametryczna wydziału – cieszymy się bowiem kategorią „A”. Niejednokrotnie spotykam się z opinią studentów i doktorantów, że dobrze się u nas studiuje. Cenna jest dla nich możliwość szybkiego kontaktu z profesorami. Relacje między nauczycielami i studentami są rzeczywiście bardzo przyjazne.

Można wywnioskować zatem, że popularność filozofii – kierunku studiów jest coraz większa?

Studia filozofii to wielka przygoda w życiu – przygoda intelektualna. Absolwenci studiów filozoficznych mają – jeśli tak można powiedzieć – bardzo „wysportowany” umysł i dlatego są pomysłowi, dobrze radzą sobie w życiu. Kiedy śledzimy życiorysy naukowe prezesów wielkich korporacji w Polsce, czy niektórych wybitnych polityków, to niejednokrotnie odkrywamy, że są to ludzie, którzy studiowali filozofię. Zbyt rzadko o tym mówimy. W świecie jest to standard, że obok jakiegoś konkretnego kierunku uniwersyteckiego, wiążącego się z bezpośrednimi zainteresowaniami zawodowymi, studiuje się także filozofię, aby pogłębić swoją refleksję nad własnym i innych życiem, nad światem, aby uporządkować swoje myślenie o sprawach fundamentalnych dla człowieka. Powinniśmy pamiętać, że zawsze będą aktualne w naszym życiu następujące pytania: „Skąd jestem?”, „Dokąd zmierzam?”, „Jaki jest sens mojego życia na tym świecie?”, „Jak podchodzić do sprawy codziennych napięć między dobrem a złem?”. Ludzie szukają na nie odpowiedzi. My – filozofowie staramy się zgłębiać treść takich pytań i pomagać ludziom odpowiadać na nie. Zapytała Pani o popularność studiów filozoficznych, o ich atrakcyjność. Jak długo ludzie będą patrzeć na filozofię jako na dyscyplinę oderwaną od życia, tak długo nie dostrzegą jej atrakcyjności. Tymczasem filozofia jest w pełni otwarta na życie. Sądzę, że w Polsce jest dziś dobry czas właśnie na studiowanie filozofii. Na przestrzeni ostatnich lat filozofia była niestety wysoce zaniedbywana. Najwyższa pora, aby z tym zaniedbaniem skończyć. Należy promować wśród młodych ludzi filozofię, bo jej studiowanie to czas fascynujących spotkań z mądrością. Filozofia to przecież umiłowanie mądrości. Jesteśmy dziś świadkami dynamicznego powracania do filozofii. Np. w Hiszpanii od nowego roku szkolnego filozofia będzie przedmiotem obowiązkowym we wszystkich szkołach stanowiących odpowiedniki naszych liceów. To jest dobry znak czasu – spróbujmy go poprawnie rozpoznać.

Co jest obecnie priorytetem księdza profesora w pracy na stanowisku dziekana WF?

Pracujemy nad rozpoczętym już projektem, jakim jest umiędzynarodowienie naszego wydziału. Właśnie teraz zaczynają do nas przyjeżdżać młodzi ludzie z zagranicy, aby podjąć pełnowymiarowe studia filozoficzne. Zacieśniamy więzy współpracy między naszym wydziałem a ośrodkami naukowymi, nie tylko na Zachodzie, ale i na Wschodzie. Cieszymy się więc ze współpracy z instytucjami naukowymi w Niemczech, w Hiszpanii i we Włoszech, z uniwersytetami w Rosji, na Słowacji i na Ukrainie. Poza tym różne środowiska gospodarcze, związkowe, ważne polskie instytucje zwracają się do nas w poszukiwaniu akademickiego zaplecza. Jesteśmy na taką współpracę bardzo otwarci. Na przykład ostatnio z inicjatywy Krajowej Komisji NSZZ „Solidarność” podpisaliśmy ważne porozumienie z tym słynnym związkiem zawodowym. Chętnie podjęliśmy tę współpracę, która przecież zbliża świat filozofii do świata ludzi pracy. Czynimy to w duchu zaleceń św. Jana Pawła II, patrona naszego uniwersytetu. Czynimy to również w duchu ks. prof. Tischnera, który przecież stworzył jakże oryginalną filozofię pracy – ta jego filozofia jest wciąż aktualna. Co więcej, Tischnerowskie rozumienie pracy jako sposobu międzyludzkiego porozumienia jest w mojej ocenie jedynym sensownym sposobem podejścia do zagadnienia pracy ludzkiej w przyszłości.

Bardzo dziękuję za rozmowę. ■

www.wf.upjp2.edu.pl

Perspektywy rozwoju Unii Europejskiej – XVIII Międzynarodowa Konferencja z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”

tekst: Michał Góra

zdjęcia: Agata Jedynak, Justyna Kastelik, Marta Mastyło

Debaty europejskie, odbywające się w dniach 5 i 6.10.2018 r., były już osiemnastą edycją spotkań, na które zaprasza do Krakowa co roku bp Tadeusz Pieronek wraz z Komitetem Organizacyjnym oraz Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II, Fundacją Konrada Adenauera, Fundacją Roberta Schumana w Luksemburgu i Komisją Episkopatów Wspólnot

rozwoju Polski w Unii Europejskiej. Zawarł w nim refleksje po trzech latach sprawowania jednej z kluczowych funkcji w strukturach UE, a także wizję rozwoju sytuacji politycznej w Europie oraz zagrożenia – zewnętrzne i wewnętrzne – stojące przed Europejczykami, którym zależy na zachowaniu i odbudowaniu pozycji UE w relacji do innych obszarów

Europejskich (COMECE). Międzynarodowa konferencja z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej” tym razem otrzymała hasło *Perspektywy rozwoju Unii Europejskiej*.

W programie dwudniowej konferencji znalazły się przede wszystkim dwa kluczowe wystąpienia czołowych unijnych polityków. Pierwszego dnia – niestety niespodziewanie, bo trudna sytuacja we Włoszech zmusiła go do zmiany planów, a więc jedynie za pomocą łączni internetowych wysłuchaliśmy Antonio Tajaniego, przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, który nakreślił koncepcję przewidywanych kierunków rozwoju Unii po wygaśnięciu członkostwa Wielkiej Brytanii. Drugiego dnia na konferencji przemawiał Donald Tusk, przewodniczący Rady Europejskiej. Tusk zatytułował swój wykład *Perspektywy*

cywilizacyjnych na świecie. Jego ponad czterdziestominutowe wystąpienie było pierwszym oficjalnym wystąpieniem w kraju od ponad trzech lat. Spotkało się z bardzo dobrym przyjęciem i z wyraźnie ponadprzeciętnym zainteresowaniem mediów. Jego pokłosiem były liczne, trwające przez kilka dni, komentarze w polskich i europejskich programach informacyjnych oraz na portalach internetowych zajmujących się polityką.

W konstrukcji konferencji wydzielono trzy szczegółowe ścieżki tematyczne, których zakres nawiązywał – takie było założenie organizatorów – do głównych zagadnień wystąpienia Jean-Claude’a Junckera o stanie Unii Europejskiej, które przewodniczący Komisji Europejskiej wygłosił przed Parlamentem Europejskim jesienią ubiegłego roku.

Najpierw uczestniczyliśmy w debacie o dalszych prze-

obrażeniach strefy euro. Dyskusję zatytułowano Euro – społeczne, polityczne i gospodarcze spoiwo UE. Miała ona charakter dość „techniczny”, ale paneliści zadbali o przejrzystość swoich wystąpień, dlatego w odbiorze słuchaczy, którzy z reguły nie reprezentowali świata ekonomii, problematyka integracji europejskiej w kontekście wspólnej waluty i konsekwencji tego dla obywateli była przejrzysta i pozwalała na wyrobienie opinii. Wczesnym popołudniem dyskurs powędrował w obszary związane z problemem stabilności i destabilizacji wewnątrz Unii, w związku z przemieszczaniem się ludności, a zwłaszcza w związku z potężną falą imigracji spoza UE.

Schengen – strefa stabilności i zewnętrzna granica UE – tak sformułowany tytuł drugiej debaty gwarantował także duże zainteresowanie uczestników. Przewidywane były też spore emocje, które ostatnio zawsze towarzyszą zagadnieniom napływu imigrantów oraz związanym z tym komplikacjom w relacjach między państwami członkowskimi UE, zwłaszcza między Europą Zachodnią a Europą Środkową. Debata oscylowała wokół tego, jak zrozumieć wrażliwość stron, wyzbyć się rozbieżności i skutecznie, we wszystkich możliwych aspektach, uporać się z problemem. Uczestnicy zyskali bowiem już świadomość, że kwestia presji migracyjnej na stałe zawitała na agendę podstawowych problemów

Unii Europejskiej.

Trzeci panel dyskusyjny pierwszego dnia to temat Praworządność – gwarancja silnej UE. Honorowa przewodnicząca Komisji Weneckiej prof. Hanna Suchocka wprowadziła w sposób wszechstronny do zagadnienia, wskazując na problemy z definiowaniem pojęcia i przeszkody mentalne wśród społeczeństw UE, które należy najpierw uporządkować, aby dalej pracować nad przejrzystością procedur, nad ich szerszym zrozumieniem oraz nad zrozumieniem, czym jest istota rządów prawa – fundamentu zachodniej cywilizacji! Dyskusja, która po tym nastąpiła, wskazała, że w tym obszarze w całej Unii, nie tylko w niektórych państwach Europy Środkowej, jest bardzo wiele do zrobienia.

Podsumowaniem dnia była Msza św. w niezwykle urokliwym kościele św. Barbary (niemal na krakowskim Rynku Głównym) z „mocnym” kazaniem redaktora seniora „Tygodnika Powszechnego” ks. Adama Bonieckiego o solidarności w kontekście miłosierdzia. Tego dnia bowiem – chyba zupełnie nie przypadkiem (!) – przypadało wspomnienie św. Faustyny Kowalskiej, prostej krakowskiej zakonniczki, której postawa spowodowała rozprzestrzenienie się tego doświadczenia najpierw w Polsce, potem w Europie i w całym chrześcijańskim świecie. Ks. Boniecki dzielił się refleksją nt. przebaczenia i umiejętności przebaczenia. „Świat, z którego wyeliminujemy przebaczenie, może być tylko światem zimnej, bezwzględnej sprawiedliwości, w której każdy będzie dochodził swoich praw w stosunku do drugiego” – mówił. „Łatwo mówić o miłosierdziu – przywoływał słowa papieża Franciszka – ale trudniej stać się jego świadkiem. Jest to droga trwająca całe życie i nie powinno być na niej żadnych przystanków. Jezus powiedział nam, że powinniśmy być miłosierni jak Ojciec, a to zajmuje całe życie”.

W czwartej debacie, pod znamienym hasłem Narodowość a tożsamość w Europie, która odbyła się już drugiego dnia konferencji, wzięli udział przedstawiciele Holandii, Niemiec i Polski. Problem przedstawiono także z pozycji brukselskiego ośrodka władzy UE i „rubieży” Europy – regionu Kaukazu. Debata toczyła się pod wyraźnym wpływem wcześniejszego wystąpienia Donalda Tuska. To jednak dodało jej tylko wartości, gdyż w jego wystąpieniu znalazły się akcenty, które można było odnieść do relacji między patriotyzmem a nacjonalizmem, odmiennego pojmowania tożsamości czy relacji UE do USA – jako coraz trudniejszego partnera, i do Rosji – jako coraz poważniejszego konkurenta i niebezpiecznego ingerenta w sprawy europejskie.

Rektor UPJPII w Krakowie, podsumowując kończącą się konferencję, powiedział: „Tegoroczne wystąpienia i dyskusje podczas konferencji po raz kolejny pokazały, że szczegółowe i praktyczne rozstrzygnięcia kwestii związanych z Unią Europejską, takie jak wspólna waluta, ochrona granic, przyjmowanie migrantów i uchodźców czy działanie wymiaru sprawiedliwości, muszą się dokonywać w horyzoncie wartości i sensu, które głęboko swymi korzeniami sięgają kultury chrześcijańskiej. Jak mówił św. Jan Paweł II, «nie będzie jedności Europy, dopóki nie będzie ona wspólnotą ducha»». Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że w przyszłości tylko

zjednoczona Europa ma szansę być dla świata czymś więcej niż «półwyspem Azji».

Konferencja zgromadziła grono polityków reprezentujących Parlament Europejski, polski Sejm i niemiecki Bundestag, wielu dziennikarzy krajowych i z innych państw europejskich, a także światowych agencji prasowych. Jak zwykle wśród słuchaczy i dyskutantów mieliśmy duchownych. Gościliśmy również przedstawicieli Kościoła prawo-

sławnego z Ukrainy. Licznie przybyli na nią przedstawiciele uczelni i eksperci, nie tylko z Polski. W tym gronie reprezentowane były m.in. Austria, Niemcy, Węgry, Hiszpania, Ukraina, Azerbejdżan, Gruzja, Armenia, USA i Kanada. W ciągu tych dwóch dni w wydarzeniu, które miało miejsce w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, uczestniczyło około 30 prelegentów i panelistów oraz ponad 450 słuchaczy. ■

25 lat Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu UPJPII. Symposium naukowe – *Bóg, który uczy rozmawiać*

tekst: Matra Mastyło, ks. Paweł Pielka

zdjęcia: Agata Jedynak

Historia obchodzącego 25-lecie Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu przez 20 lat była historią Międzywydziałowego Instytutu Ekumenii i Dialogu. MIED w obecny Instytut został przekształcony 5 lat temu.

„Instytut został powołany przez Senat Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w dniu 18.10.1993. Celem Instytutu jest ułatwienie w praktyce otwarcia uczelni na postulowany przez Magisterium dialog ekumeniczny, międzyreligijny oraz z wszystkimi ludźmi dobrej woli w zakresie właściwym dla wyższej uczelni papieskiej. Oprócz udostępniania owoców działalności uczelni środowisku naukowemu spoza kręgów Kościoła rzymskokatolickiego Instytut stwarza także warunki właściwego toku studiów studentom należącym do innych Kościołów chrześcijańskich lub wspólnot religijnych czy wyznającym inny światopogląd, a pragnącym w ramach UPJPII studiować teologię katolicką, historię Kościoła lub chrześcijańską myśl filozoficzną.”

Dla realizacji swych celów ITFED:

- organizuje wykłady, konwersatoria, spotkania, sesje;
- kształci studentów UPJPII w zakresie zagadnień zwią-

zanych z ekumenią i dialogiem Kościoła ze światem;

- patronuje studiom studentów UPJPII spoza Kościoła rzymskokatolickiego w zakresie wymagającym uwzględnienia ich specyfiki;

- publikuje wydawnictwa dotyczące ekumenii dialogu (seria: „Biblioteka Ekumenii i Dialogu”)

[To założenia widniejące na stronie internetowej Instytutu, zgodne z wytycznymi uchwały Senatu powołującej obecnie działającą jednostkę struktury UPJPII.]

Przedmiotami rozważań i badań w ramach Instytutu są m.in. dialog ekumeniczny, problematyka islamu (w tym zagadnienia dotyczące imigrantów i uchodźców), rozważania ogólne na temat istoty Kościoła, refleksja eklezjologiczna. Takie określenia jak „wojna kulturowa” to też przedmiot analiz, także przyszłych, Instytutu – mówił ks. Paweł Pielka, który w ramach konferencji zmierzył się z nakreśleniem jego historii. Narodziny Instytutu związane są nade wszystko z dwiema osobami – ks. prof. Łukaszem Kamykowskim, wieloletnim i obecnym dyrektorem Instytutu (nazywanym nie inaczej jak jego *spiritus movens*) oraz o. Zdzisławem

Kijasem – którzy mozolnie o powołanie Instytutu zabiegali.

U genezy powstania Instytutu leżało również uzyskanie przez PAT w końcu lat 90. zgody na nadawanie tytułów doktorskich z teologii duchownym innych wyznań. Zabiegi o taką możliwość, sięgające najwyższych szczebli kościelnej hierarchii, zaowocowały dodatkowo, także dzięki pasji i zaangażowaniu profesorów PAT, powołaniem międzywydziałowej placówki.

W końcu przyjęto formułę zaproponowaną przez ks. prof. dr. hab. Adama Kubisia, rektora PAT i kierownika Katedry Eklezjologii, by otworzyć profil również dla przedstawicieli innych religii i wszystkich ludzi dobrej woli. Ważny był interdyscyplinarny charakter Instytutu oraz znaczenie dialogu teologicznego z Żydami.

Nie posiadając wyodrębnionych wewnątrz katedr, działano dzięki dobrej woli naukowców PAT, współpracujących ze sobą dla dobra dialogu i ekumenii. Było to miejsce krzyżowania się dróg Katedr: Chrystologii, Eklezjologii i Ekumenizmu. Po przekształceniu się MIED w ITFEM rozpoczęła się w ramach struktur UPJPII ożywiona działalność – współpraca angażująca się w dialog z innymi wspólnotami religijnymi (krajowymi i zagranicznymi), a także niezwykle ważna cykliczna działalność wydawnicza.

Trzy powstałe katedry – to efekt pracy pasjonatów idei dialogu (pracowników naukowych UPJPII), absolwentów, którzy dziś na uczelniach zagranicznych poświęcają się działalności ekumenicznej, współpracowników Instytutu, jak np. ks. dr Manfred Deselaers, który mówi, że to w Krakowie znajduje się „zaplecze intelektualne i teologiczne przygoto-

wane do prowadzenia dialogu międzynarodowego i międzyreligijnego”. Należy dodać, że ks. prof. Łukasz Kamykowski pozostaje wieloletnim konsultorem Rady Ekumenicznej oraz Rady Dialogu Międzyreligijnego Episkopatu Polski.

Po przywitaniu uczestników konferencji przez o. prof. dr. hab. Andrzeja Napiórkowskiego OSPPE, kierownika Katedry Eklezjologii, ks. dr hab. Robert Tyrała, prorektor UPJPII w słowach wprowadzenia nawiązał m.in. do *Formalnych zasad chrześcijaństwa* Josepha Ratzingera, książki, która pozwala poznać główne nurty myślenia teologicznego papieża Benedykta XVI, odnoszącego się do nauczenia ostatniego soboru. Ważne miejsce znajduje w nim dialog ekumeniczny, w którym Ratzinger jako kardynał i jako papież brał aktywny udział. Mówiąc o konieczności dyskusji nad aktualnymi problemami w świecie i Kościele, ks. prorektor wskazywał na dwa kierunki: 1. Prawdziwy dialog między religiami a kulturami, 2. Dialog z nauką.

Z kolei ks. prof. Łukasz Kamykowski, wyrażając radość ze zrealizowanych zamierzeń (powstanie Instytutu, wymierne efekty 25-letniej pracy), nie szczędził słów żalu, że nie wszystko się udało. Nie wszystkie nadzieje zostały spełnione, np. zabrakło stałej oferty wykładowej dla osób spoza Kościoła katolickiego zainteresowanych teologią katolicką, utrzymania ciągłości studiów podyplomowych z relacji chrześcijańsko-żydowskich (20 absolwentów), brak zainteresowania przeszkodził w uruchomieniu serii wykładów poświęconych islamowi. Wyczuwało się jednak w tej prezentacji nadzieję na przyszłość.

Uczestnicy konferencji za największe z dokonań Instytutu

uznani – „stworzenie przestrzeni wolności myśli” – określenie zaproponowane przez siostry ze Zgromadzenia Sióstr Syjonu. Duchowny protestancki dziękował za studia w Instytucie Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu – „te studia ukształtowały mnie jako duchownego protestanckiego, dziękuję”.

Prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski OSPPE swoje wy-

stąpienie poświęcił eklezjologii integralnej, ks. prof. dr hab. Krzysztof Kościelniak perspektywom dialogu z islamem i światem muzułmańskim, ks. dr hab. Damian Wąsek perspektywom dialogu z nauką, ks. prof. dr hab. Tadeusz Dzidek perspektywom dialogu ze sztuką, natomiast dr hab. Marek Kita, prof. UPJP II, w swojej prelekcji mówił o apologii kerygmatyczno-sapiencjalnej. ■

Chiny, Korea, Japonia – poszerzanie perspektyw

tekst: Weronika Wojtanowska

zdjęcia: ks. Pavol Dancák, ks. Władysław Zuziak

Natle wspaniałej egzotyki, w kraju słynącym z bogactwa kulturowego i z coraz szybszego postępu technologicznego, miało miejsce ważne wydarzenie o zasięgu międzynarodowym. W dniach 13–20.08.2018 r. odbył się XXIV Światowy Kongres Filozoficzny w Pekinie. W tym roku tytuł konferencji brzmiał *Learn to be human*. Program był bardzo bogaty tematycznie i treściowo. Był próbą wyjścia poza wąskie zachodnie sposoby podejścia do filozofii w jej tradycyjnych (głównie greckich) kategoriach. Został zaprojektowany w sposób odzwierciedlający prawdziwą troskę o rozpoznanie znaczenia Wschodu i Zachodu, Północy i Południa. Program konferencji promował szerokie rozumienie filozofii – obejmującej nie tylko wielkie systemy myśli greckiej, indyjskiej, żydowskiej, chrześcijańskiej, islamskiej i chińskiej, ale także filozofię marksistowską, środowiskową, filozofię rdzennych kultur, kosmopolityzmu, filozofię na marginesie. W czasie wykładów i dyskusji pojawiła się także krytyczna analiza zagadnień filozoficznych w odniesieniu do kultury światowej, do globalizacji i do różnych wyzwań egzystencjalnych i środowiskowych.

Wielu wybitnych międzynarodowych uczonych i filozofów wzięło udział w sesjach plenarnych, sympozjach, wykładach, sesjach członków stowarzyszeń filozoficznych, sesjach studenckich oraz w aż 99 sesjach sekcji, których harmonogram ustalono w oparciu o główne nurty filozoficzne. Pośród uczestników z uczelni różnych zakątków świata znalazł się także przedstawiciel naszego uniwersytetu – ks. prof. zw. dr hab. Władysław Zuziak, który wygłosił referat *Between alienation and participation. Sartre and Lavelle – two existential conceptions of humanism and their consequences for social development*. Przedstawił w nim filozofię Sartre’a i Lavelle’a, porównując ich wizję egzystencjalizmu i wskazując, jakie konsekwencje dla rozwoju jednostki i społeczeństwa wywiera przyjęcie założeń jednej lub drugiej z omawianych koncepcji. W swoim wystąpieniu wskazywał powody przemawiające na korzyść optymistycznej wizji Lavelle’a.

Natomiast 1.09.2018 r. na Uniwersytecie Katolickim w Seulu odbyło się „III Forum for peace-sharing, centred on human dignity and peace”. Temat tej edycji brzmiał: *Godność człowieka i pokój. Torując drogę dla Półwyspu Koreańskiego*. Miał on szczególne znaczenie ze względu na długotrwałe

napięcie społeczno-polityczne pomiędzy Koreą Północną i Południową. Kardynałowie, arcybiskupi, biskupi, profesorem i studenci spotkali się w Seulu, aby przedyskutować różne aspekty tego zagadnienia.

Forum otworzył kard. Andrea Yeom Soo-Jung, arcybiskup Seulu i administrator apostolski Phenianu. W swoim przemówieniu kard. Yeom cytował papieża Franciszka, który podczas podróży do Korei Południowej w 2014 r. powiedział: „Wasze chrześcijańskie wspólnoty rzeczywiście są trzódką, która mimo wszystko ma za zadanie przynieść światło Ewangelii na krańce ziemi”. Następnie kardynał podkreślił konieczność wzajemnej solidarności kościołów azjatyckich i ich współpracy, by wypełnić misję urzeczywistnienia prawdziwego człowieczeństwa oraz ewangelizacji Półwyspu Koreańskiego i kontynentu azjatyckiego. Po nim wystąpili: nuncjusz papieski Msgr. Alfred Xuereb, a także kilku kardynałów z całej Azji. Minister kultury Do Jonghwan przemawiał w imieniu rządu Korei Południowej.

Podczas pierwszej sesji wystąpił kard. Oswald Gracias z Indii oraz kard. Antonio Luis Tagle z Filipin. Poruszyli oni temat tworzenia „kultury pokoju”. W czasie drugiej sesji powiązано zagadnienie światowego pokoju z kwestią ludzkiej godności oraz z tym, że współczesny Kościół stoi przed koniecznością mówienia o ludzkim cierpieniu i o niewygodnych prawdach. Interesujące było wystąpienie Msgr. Shawa, który mówił o religijnej nienawiści w swoim kraju, wyrażając przekonanie, że Bóg ma wobec Pakistanu specjalne plany: „Musimy więc być odważni i nie tracić nadziei. Jesteśmy twórcami pokoju i uzdrowicielami społeczeństwa”.

W sympozjum brał także udział ks. prof. Władysław Zuziak, który wypowiedział się na temat *Reconciliation and forgiveness in Polish perspective*, a kilka dni później (13.09.2018) na Uniwersytecie Katolickim w Seulu wygłosił wykład gościnny *Freedom, Solidarity and Responsibility*. Trudna sytuacja narodu koreańskiego nadała szczególnie wymiar zagadnieniom poruszonym na Forum w Seulu. Gdy jedna część narodu cieszy się wolnością, a w drugiej rozumienie godności ludzkiej i pokoju uzależnione jest od panującego reżimu, głębszego znaczenia nabiera fakt, że tematyka konferencji zajął się z dramatycznym pytaniem o życie ludzi uwikłanych w historię oraz o stopień, w jakim

historia wpływa na jednostki, a w jakim zakresie to jednostki kształtują historię.

Ks. prof. Władysław Zuziak odwiedził również Japonię i w dniu 3.10.2018 r. wygłosił wykład zatytułowany *Human Education and Values* na Uniwersytecie Tokijskim (The University of Tokyo), należącym do najlepszych uniwersytetów w Japonii. Wykład wzbudził bardzo duże zainteresowanie

wśród studentów, którzy chętnie wzięli udział w dyskusji. Ks. prof. Zuziak otrzymał od przedstawicieli uniwersytetu certyfikat i specjalne podziękowanie za wykład, który pobudził słuchaczy do przedyskutowania przedstawionych zagadnień i wspólnego poszukiwania – niezależnie od światopoglądu – podstawowych wartości w życiu człowieka. ■

Błogosławieni pokój czyniący...

tekst: Anna Anufrijenko

zdjęcia: Tomasz Kniaź

W dniach 23–24.05.2018 r. na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (UPJPII) odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Pokój – szukajmy dróg. Humanistyka „duchowa” wobec wyzwań współczesności*. Wśród uczestników przedsięwzięcia znaleźli się przedstawiciele Moskiewskiego Państwowego Uniwersytetu Lingwistycznego (MSLU), wykładowcy UPJPII oraz studenci, klerycy i goście. Konferencja została zorganizowana w ramach projektu *Stremir. Dążenie do pokoju – poszukiwanie dróg*, który połączył uczonych z Polski – Krakowa oraz Rosji – Moskwy i Omska. Kierownikiem projektu z ramienia uczelni oraz jej reprezentantem na spotkaniach w Rosji był ks. dr hab. Marcin Godawa, wykładowca UPJPII. Dzięki poświęceniu księdza Marcina i skromnej pomocy komitetu organizacyjnego, złożonego ze studentów UPJPII – Apolonii Winiarz, Sylwii Rom, Magdaleny Ficoń, Anny Anufrijenko i Katarzyny Matyi, udało się stworzyć przestrzeń, gdzie można było przeżyć wyjątkowe doświadczenie, poznać nowych ludzi oraz umocnić międzynarodową współpracę.

Celem konferencji było „szukanie dróg do pokoju”. Przez połączenie myśli teologicznych oraz filozoficznych, przedstawionych przez prelegentów, ujawniają się tak nowe, jak i zapomniane sposoby szukania drogi do pokoju. O. prof. dr hab. Jarosław Kupczak OP przedstawił referat o założeniach chrześcijańskiego personalizmu, ks. dr hab. Marcin Godawa mówił o dążeniu do pokoju – dynamizmie dobra i fundamentalnej roli kontemplacji. Dr Anastasia Maslova przybliżyła kwestię więzi sympatii w intuitywnym akcie pojmowania. Odczytany został również referat pt. *Zróźnicowanie współczesnej kultury: dialektyka jednego i mnogiego*, autorstwa prof. Aidara Kayumova, który niestety nie mógł osobiście wziąć udziału w symposium.

Dla zrealizowania celu konferencji słuchaczom za-

proponowano zgłębienie pojęcia przebaczenia – uczyniła to Antonina Shtolina (MSLU) w swoim referacie pt. *Akt przebaczenia jako fenomen życiowy – analiza filozoficzna*. Z kolei dr Paweł Cząstka przedstawił temat, który koniecznie powinien się pojawić w konferencji o pokoju – *Pokój w nauczaniu Jana Pawła II*. Nawiązując do współczesności, Gennady Samuylov (MSLU) przedstawił audytorium referat pt. *Konserwatywne i tradycjonalistyczne strategie w walce o intelektualną dominację w świecie (historia i współczesność na przykładzie dziedzictwa Josepha de Masistre’a)*. Z kolei ks. dr hab. Stanisław Witkowski MS (UPJPII) ukazał temat *Niewolnicy i panowie jako służby jedyne Pana*, podkreślając głębię chrześcijańskiej tożsamości wobec społecznych wyzwań.

Na zakończenie pierwszego dnia konferencji zaprezentowano jeszcze trzy referaty: ks. dr hab. Jana Kalniuka MS (UPJPII), który mówił o tym, że współczesny świat, a w nim człowiek, potrzebuje pojednania; dr. Andreja Chernovanenki (MSLU) o religijno-mistycznym doświadczeniu w kontekście refleksji filozoficznej oraz mgr Magdaleny Łubiarz (UPJPII), która zaproponowała zaskakujące spojrzenie na rolę tradycji w jednocząco-potocznym postrzeganiu świata.

Spędziwszy razem cały dzień, prelegenci oraz komitet organizacyjny nawiązali ze sobą bardzo dobry kontakt, a wymieniając się doświadczeniami, poznawali zarazem coraz lepiej kulturę obu krajów. Następnego dnia, w budynku UPJPII przy ulicy Bernardyńskiej, w ramach paneli dyskusyjnych, omówiono praktyczne kwestie dalszej współpracy między uczelniami. Goście z zagranicy zwiedzili królewski Kraków i, jak zapewniali, zabrali z sobą wspaniałe wspomnienia. ■

Muzealia w konserwacji

tekst: Weronika Bożomańska

zdjęcia: Aleksandra Krywenko

Síódmą edycję konferencji naukowej *Muzealia w konserwacji* w dniu 06.06.2018 uroczyste otworzył dr Tomasz Graff, reprezentujący Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII w Krakowie. Prodziekan przypomniał, że coroczna konferencja stanowi ważny punkt na mapie uniwersyteckich wydarzeń.

Harmonogram konferencji organizowanej przez Koło Naukowe Studentów Instytutu Historii Sztuki i Kultury UPJPII składał się z czterech paneli dyskusyjnych, które poruszały wiele zagadnień skupionych wokół tematu przewodniego – konserwacji obiektów zabytkowych. Na obrady przybyło liczne grono specjalistów reprezentujących ośrodki naukowe z całej Polski (Kraków, Warszawa, Toruń, Kielce, Zakopane). Przedstawiciele uniwersytetów, muzeów, archiwów, zakładów konserwatorskich i instytucji kulturalnych dyskutowali między innymi nad sposobami przechowywania i eksponowania zabytkowych obiektów, ich udostępniania oraz recepcji. Prezentowane przez prelegentów przykłady metod zastosowanych w konserwacji malarstwa, rzeźby, tekstyliów, broni, witraży były pretekstem do wielu

owocnych rozmów, toczących się nie tylko na sali konferencyjnej, ale także w nieco mniej formalnej atmosferze – podczas przerw kawowych. W harmonogramie pojawiły się także wystąpienia poświęcone modom i popularnym w dzisiejszych czasach narzędziom wykorzystywanym w restauracji obiektów zabytkowych.

Wskazano na konieczność prowadzenia interdyscyplinarnych badań, które są szansą na wymianę doświadczeń oraz poglądów naukowych. Prowadzą one do wnikliwej analizy dzieła i pełnego jego zrozumienia, a co za tym idzie odpowiedniej konserwacji, zarówno zachowawczej, jak i odtwórczej.

Tegoroczna edycja konferencji wzbudziła ogromne zainteresowanie, czego dowód stanowi wysoka frekwencja prelegentów oraz słuchaczy. Dzięki promocji medialnej i współpracy instytucji naukowych wydarzenie zyskało znacznie szerszy rozgłos niż w poprzednich latach.

Muzealia w konserwacji nie odbyłyby się bez finansowego wsparcia Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, udzielanego z ramienia Rady Kół Naukowych. ■

Krakow Meetings 2018: *Eugene Trubetskoy and Philosophy of Icon*

tekst: Karolina Fiutak

zdjęcia: WF

Organizowana już po raz dziewiąty, w dniach 3–6.06.2018 r., konferencja z cyklu „Krakow Meetings” skupiła się wokół problematyki filozofii rosyjskiej. To jedno z ważniejszych wydarzeń naukowych na świecie poświęcone tej dziedzinie myśli. Tegoroczne spotkanie miało miejsce w tynieckim opactwie benedyktynów. Do Tyńca przybyli naukowcy z całego świata: z Polski, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Brazylii, Japonii, Niemiec, Francji, Hiszpanii, Szwecji, Izraela, Rosji, Białorusi, Ukrainy, Kazachstanu. Organizatorami wydarzenia byli: Katedra Filozofii Religii Wydziału Filozoficznego UPJPII, Instytut Edyty Stein (Granada), Międzynarodowe Centrum Badań nad Chrześcijańskim Wschodem (Granada). Konferencję objął patronatem honorowym Komitet Nauk Filozoficznych PAN.

Rozpoczynając konferencję, słowa powitania i wprowadzenia w tematykę spotkania skierowała do zebranych uczestników przewodnicząca komitetu organizacyjnego s. dr hab. Tereza Obolevich, prof. UPJPII. W części wprowadzającej głos zabrał także prodziekan Wydziału Filozoficznego UPJPII o. dr hab. Marek Urban oraz opat benedyktyńskiego klasztoru o. dr Szymon Hiżycki.

Konferencja zatytułowana *Eugene Trubetskoy: Icon and*

Philosophy, zgodnie z tematem, w zasadniczej części poświęcona była problematyce wpływu ikon na filozofię w twórczości rosyjskiego myśliciela, lecz nie tylko. Eugeniusz Trubieckoj – wybitny filozof przełomu XIX i XX w. – starał się ukazać, że ikona, jako ważne dzieło kultury, może stać się nośnikiem wielu fundamentalnych prawd egzystencjalnych. Prawd pozwalających odczytać człowiekowi właściwy sens jego istnienia, uchwycić związek z tym, co transcendentne, otworzyć się na dialog z rzeczywistością, odbudować zatraconą tożsamość.

Wśród wygłoszonych referatów należy odnotować wykład prof. Iriny Jazykovej z Instytutu Biblijno-Teologicznego św. Andrzeja w Moskwie, wybitnej badaczki ikony, której książki *Świat ikony* i *Oto czynię wszystko nowe. Ikona XX wieku* przełożone zostały na kilka języków, w tym polski. Irina Jazykova wskazała, że po rewolucji bolszewickiej w Rosji w 1917 r. ikonografia stała się istotną przestrzenią i nośnikiem elementów kultury religijnej, źródłem i bastionem wiary w Boga, pozwalającej przetrwać czasy ciężkiego ucisku materialnego i duchowego. Dzięki ówczesnej walce o przetrwanie prawosławnej tradycji religijnej – jak podkreśliła prelegentka – dziś możemy przeżywać renesans ro-

syjskiej ikony.

Inspirując się osobą Eugeniusza Trubieckoją, prof. Randall Poole z Kolegium św. Scholastyki w Duluth (USA) wskazał na ważny aspekt jego myśli, dotyczący obrony praw człowieka. Ukazał różnicę w rozumieniu człowieka w kontekście wartości religijnych i liberalnych.

Głos zabrał również o. Georg Belkind z Moskiewskiej Fundacji Braci Trubieckich. W swym przedłożeniu skoncentrował się na zakorzenionej w myśli Trubieckoją estetyce soteriologicznej. Opierając się na jego twórczości, przedstawił kontekst wzajemnych odniesień pomiędzy chrześcijańską i klasyczną tradycją religijno-filozoficzną. Ukazał istotę związku (tzw. trójjedynę relacji) pomiędzy prawdą, wartością i sensem jako ważnego aspektu filozoficznych rozważań rosyjskiego autora.

W trakcie konferencji zostało poruszonych wiele tematów dotyczących współczesnej filozofii, sztuki, antropologii i teologii. Wszyscy prelegenci ukazywali znaczący wpływ ikonografii rosyjsko-bizantyjskiej na proces kształtowania się kultury. Podkreślali, że zanik własnej tożsamości narodo-wo-kulturalnej, narastający rozpad zdolności samookreśle-

nia się we własnym języku, pogłębia proces wewnętrznego rozpadu człowieka. W tym kontekście ikonografia może również dziś stanowić istotny rezerwuar egzystencjalnych wartości, prowadzących do poznania prawdy o człowieku i sensu jego życia. W trakcie konferencji wygłoszono 41 referatów, odbyło się 9 paneli dyskusyjnych. Ogółem wzięło udział około 60 uczestników.

Na zakończenie „Krakow Meetings” uczestnicy mieli okazję zwiedzić wystawę ikon polskich znajdującą się w Pałacu Biskupa Erazma Ciołka. Na wystawie przedstawiono dzieła stanowiące jeden z najstarszych i najcenniejszych zbiorów malarstwa cerkiewnego w Europie Środkowej.

Symposium po raz kolejny stworzyło niezwykłą przestrzeń dialogu naukowego, w której przez kilka dni uczeni z całego świata mogli zgłębiać interesujące ich obszary ludzkiej twórczości i myśli, dzielić się swymi osiągnięciami, inspirować do nowych badań. W przyszłym roku tematem przewodnim spotkania będzie *Vladimir Soloviev – The Metaphysics of Love*. Więcej informacji na temat tegorocznej konferencji można znaleźć na stronie: krakowmeetings.eu lub na facebook.com/krakowmeetings. ■

Newmanalia – odkrywając ortodoksję 2018 – IV Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa

tekst i zdjęcia: Angelika Małek, Łukasz Rzepka

Mottem tegorocznej konferencji naukowej *Newmanalia – odkrywając ortodoksję* były słowa z Ewangelii wg św. Mateusza: „Nikt nie zna Syna, tylko Ojciec, i nikt nie zna Ojca, tylko Syn i ten, komu Syn zechce objawić” (Mt 11, 27). Chrystologiczny charakter kolejnej edycji tej cyklicznej już konferencji znalazł swoje odzwierciedlenie w podejmowanych przez prelegentów zagadnieniach, które oscylowały wokół tematów zaproponowanych przez komitet organizacyjny tworzony przez mgr lic. Angelikę Małek i mgr lic. Łukasza Rzepkę. Wystąpienia skupione były więc wo-

kół problemów takich, jak: wiara chrystologiczna pierwszych soborów, chrystologia i soteriologia, jedność Jezusa ziemskiego i Chrystusa uwielbionego, proegzystencjalny aspekt Jezusa ziemskiego, Odkupiciel eschatologiczny, prymat Chrystusa nad światem, Kyrios miłosierny, znaczenie obecnych trudności chrystologicznych, aktualna wartość dogmatu chrystologicznego, chrystologia i antropologia w perspektywach kultury współczesnej. Wśród czternaściora prelegentów znaleźli się reprezentanci sześciu ośrodków akademickich: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,

Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego i Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Konferencja została podzielona na dwa panele dotyczące: chrystologii systematycznej i chrystologii praktycznej. W pierwszym z nich mgr lic. Małgorzata Walczak przedstawiła interesującą analizę tematu *Objawienia ojcostwa Bożego w Mt 11, 25–27*, a tym samym otworzyła konferencję refleksją nad jej tegorocznym mottem. Mgr lic. Łukasz Rzepka zaprezentował zagadnienie „chrystologii upadłych”, której fundamentów szukał w performatywności Wcielonego Słowa. Rola Szatana w misji odkupieńczej Chrystusa oraz elementy soteriologii św. Grzegorza Wielkiego były tematem referatu zaprezentowanego przez mgr lic. Kacpra Kluska. Nawiązaniem do osoby i dzieła patrona konferencji bł. Johna Henry’ego Newmana było wystąpienie ks. mgr. Wiktora Trojnar, który poruszył kwestię kontrowersji ariańskiej w refleksji Błogosławionego. Wokół myśli Josepha Ratzingera/Benedykta XVI oscylowały kolejne dwa wystąpienia. Mgr lic. Aleksander Sosnowski mówił o modlitwie Jezusa, która jest kluczem chrystologii Ratzingera, zaś mgr lic. Marta Migdał swoje wystąpienie poświęciła chrystologii Prawdy w jego refleksji. Panel zakończył referat mgr lic. Piotra Popiołka poświęcony eklezjologicznemu wymiarowi chrystologii w myśli Johna Milbanka. W przerwie między panelami została zaprezentowana najnowsza publikacja Koła Naukowego Teologów UPJPII – wieloautorska monografia naukowa *Ad extra – ad intra. Oblicza apologii* pod red. A. Małek i Ł. Rzepki. Bezpłatne egzemplarze książki można nadal odebrać w biurze zarządu Fundacji im. św. Królowej Jadwigi dla UPJPII przy ul. Kanoniczej 9, pok. 405.

Drugi panel, poświęcony szeroko pojętej chrystologii praktycznej, otworzyło wystąpienie mgr lic. Michała Zborowskiego, który podjął zagadnienie poznania Syna w kerymatycznych formułach „za nas” i „dla nas” (por. Rz 4, 25). O dogmacie chrystologicznym jako wartości życia mówił mgr Mariusz Janas. Bartłomiej Krzych przedstawił swoją refleksję na temat Wcielenia rozumianego jako spoiwo dialogu teologii z naukami. Chrystologia popkultury, ze szczególnym uwzględnieniem *Chaty* Williama P. Younga, nowych apokryfów oraz innych współczesnych ikon Jezusa, była tematem referatu mgr lic. Angeliki Małek. Mgr Magdalena Dudek zaprezentowała temat poświęcony postaciom mesjańskim w literaturze *fantasy*. Refleksję kanonistyczno-teologiczną dotyczącą życia konsekrowanego przez podjęcie rad ewangelicznych – *sequelo Christi*, imi-

tatio Christi czy imago Christi – przedstawił ks. mgr lic. Mariusz Marszałek. Konferencję zakończyło wystąpienie mgr lic. Agnieszki Katarzyńskiej, która podjęła kwestię chrystologicznych aspektów teologii małżeństwa.

Żywe zainteresowanie słuchaczy oraz ciekawe i burzliwe dyskusje były powodem przesunięcia planowego czasu zakończenia konferencji, a także utwierdziły nas w przekonaniu, że *Newmanalia*, które wpisały się już w teologiczny kalendarz akademicki naszego kraju, winny być organizowane w kolejnych latach. Są one bowiem dobrą płaszczyzną wymiany myśli oraz sposobnością na zaprezentowanie badań młodych teologów wśród koleżanek i kolegów z całej Polski. ■

Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji Doktoranckiej *Reformy, instytucje, obyczaje – konflikty na przestrzeni dziejów*

tekst i zdjęcia: Anna Makarczyk

Ustóp pradawnego Wawelu, dniach 7–8.06.2018 r., w budynku UPJPII przy ul. Bernardyńskiej 3 w Krakowie, odbyła się I Międzynarodowa Konferencja Doktorancka *Reformy, instytucje, obyczaje – konflikty na przestrzeni dziejów*. Konferencję zorganizowało Koło Naukowe Doktorantów Historii, działające na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego. W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr hab. Józef Cezary Kałużny, mgr Dorota Żywczyk, mgr Anna Makarczyk, mgr Jan Bulak, mgr Daniel Marek. Od samego początku celem konferencji była chęć dyskusji na temat szeroko rozumianych przyczyn powstawania konfliktów i mechanizmu ich przebiegu oraz skutków. Istotny był także wydźwięk pozytywny: „Czy w kontekście reform, instytucji i obyczajów jest możliwa zgoda i zakończenie sporu?” oraz wydźwięk negatywny: „Czy raz powstały spór trwa tak długo, jak długo istnieje którakolwiek ze stron?”.

W obradach wzięło udział trzech profesorów oraz dwudziestu ośmiu doktorantów z dwudziestu ośrodków naukowych, a ich wystąpieniom, które zgrupowane były w dwunastu panelach, przysłuchiwało się szerokie grono zainteresowanych, zgromadzonych w auli i w lektorium. Wśród ośrodków naukowych z Polski znaleźli się reprezentanci naszej Alma Mater, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Wrocławskiego. Zaś zagraniczni prelegenci przybyli do nas z Daugavpils University (Łotwa), Theologische Fakultät in Paderborn (Niemcy), Central European University oraz Budapest University of Pécs (Węgry), Slovak Academy of

Sciences in Bratislava i Prešovská Univerzita v Prešove oraz Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (Słowacja), Univerzita Palackého v Olomouci (Republika Czeska), University College London (Wielka Brytania), Georgetown University in Washington (Stany Zjednoczone Ameryki).

Wszystkich zebranych serdecznie przywitał ks. prof. dr hab. Jacek Urban – dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII, który w swoim krótkim przemówieniu podziękował wszystkim za przybycie, pogratulował organizatorom, a także zwrócił uwagę na aktualność tematu konferencji. Ksiądz profesor przywitał także Adrienne Körmendy – konsul generalną Węgier w Krakowie, która objęła patronatem honorowym naszą konferencję. Cieszymy się i dziękujemy bardzo, że mimo licznych obowiązków pani konsul przybyła na konferencję choć na krótką chwilę. Następnie słowo do zebranych skierowała prezes Koła Naukowego – mgr Anna Makarczyk, która podsumowała roczną pracę przygotowań do konferencji, a także podziękowała wszystkim patronom i sponsorom. Na koniec przemówił opiekun Koła – dr hab. Józef Cezary Kałużny, który nawiązał do oficjalnego logo konferencji przedstawiającego dwóch skłóconych mężczyzn ciągnących się za uszy. Siedzą oni na barkach dwóch młodzieńców wpatrujących się w siebie, jakby ci nie byli aktywnymi uczestnikami konfliktu, a jedynie biernymi obserwatorami całego zajścia.

Merytoryczna część konferencji rozpoczęła się od rozważań na temat reform w antyku rzymskim. Kolejne panele traktowały o sporach historyczno-prawnych w dwudziestolecu międzywojennym, konfliktach historyczno-społecznych oraz konfliktach związanych z różnymi miejscami: Węgrami, Bieńczykami i Orawą. Na koniec pierwszego dnia obrad wystąpił dr hab. Józef Cezary Kałużny, który przedstawił referat dotyczący sporu o obecność sztuki w Kościele III i IV w.

Wspomniał, że sztuka antyczna była nośnikiem tradycji helleno-rzymskiej powiązanej z mitologią i religią pogańską, zaś chrześcijaństwo było zdeterminowane przez tradycję judeochrześcijańską, zdecydowanie aikoniczną. Stąd wzięła się potrzeba nadawania nowego znaczenia dawnym tematom ikonograficznym, np. Hermesowi niosącemu owcę nadano znaczenie – Chrystus Dobry Pasterz.

Po całym dniu zmagających intelektualnych, z przerwami na smaczne domowe ciasta i kawę oraz obfity obiad, wszyscy chętni udali się wraz z organizatorami na dziedziniec budynku UPJPII przy ul. Kanoniczej 9, gdzie miało miejsce spotkanie integracyjne przy grillu.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się w dwóch równoległych blokach. Zebrani w lektorium mogli przysłuchiwać się referatom poświęconym konfliktom i reformom religijnym od XV do XX w., a także konfliktom historyczno-artystycznym w XX w. W tym samym czasie, w auli, odbywały się panele anglojęzyczne poświęcone konfliktom religijnym wieków od XII do XVII oraz reformom społecznym od XVIII do XX w. Po wspólnym obiedzie zebraliśmy się znowu

w auli, by wysłuchać kolejnych referatów w językach angielskim i słowackim. Usłyszeliśmy o reformach w Wielkim Księstwie Litewskim, Bańskiej Bystrzycy i Słowacji. Dwaj następni prelegenci podjęli się przedstawienia spraw związanych z morderstwami. Na zakończenie drugiego dnia wystąpili profesorowie. Dr hab. Peter Borza z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach wygłosił referat w języku czeskim, przedstawiając problematykę Kościoła i totalitaryzmu w Czechosłowacji w latach 1939–1989. Natomiast dr hab. Bohdan Szklarski, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawił referat w języku angielskim dotyczący rywalizacji o władzę między prezydentem Franklinem Delano Rooseveltem a Sądem Najwyższym w USA w latach 30. XX w. Obaj mówcy wzbudzili swoimi prelekcjami niebywałe zainteresowanie, o czym najlepiej świadczą liczne pytania kierowane do nich. Po zakończeniu wszystkich obrad i dyskusji organizatorzy podziękowali zebranych, a także wykonano wspólną fotografię, która niewątpliwie będzie piękną pamiątką tych niezapomnianych dni. ■

Harkłowa – ważne miejsce na szlaku odkrywania narodowej tożsamości

tekst: Grażyna Starzak

zdjęcia: Jarosław Pająk, Krzysztof Kamiński

Harkłowa, wieś na Podhalu, jest najczęściej kojarzona z zabytkowym kościołem, zbudowanym ok. 1500 r. na miejscu poprzedniej świątyni. Jego historia i teraźniejszość stały się pretekstem do zorganizowania 11.10.2018 r. konferencji naukowej pod hasłem *Piękno – Dziedzictwo – Komunikacja. Harkłowa 2018*. Konferencja zorganizowana wspólnie przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie i Podhalańską Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Nowym Targu odbyła się w auli PPWSZ.

Dlaczego spośród wielu małopolskich zabytków wybrano akurat kościół w Harkłowej? Odpowiadając na to pytanie, ks. prof. Robert Nęcek, kierownik Katedry Edukacji Medialnej UPJPII, podkreśla, że to wyjątkowy zabytek, nie tylko na mapie Małopolski: „Kościół w Harkłowej, obok kościoła w Dębnie, jest prawdziwą perełką architektury drewnianej. To zabytek klasy «0». Ponieważ jest jakby na uboczu tego szlaku, był mniej znany niż inne zabytki. Warto też podkreślić, że w tej świątyni Piękno w sposób szczególny wyraża się poprzez sztukę, poprzez architekturę sakralną. Obecnie bardzo dużo mówi się na temat Prawdy. Jeszcze więcej rozprawia na temat Dobra, a bardzo mało mówi się na temat Piękna, a przecież Piękno jest drogą do Dobra i Prawdy”.

W czasie konferencji z bardzo ciekawym wykładem wystąpił prof. Jacek Purchla z UJ, przewodniczący Polskiego Komitetu ds. UNESCO. Mówił o fenomenie Harkłowej, jako jednym ze skarbów naszego narodowego dziedzictwa wpisa-

nych na listę najcenniejszych zabytków ludzkości. Harkłowa, jako „ważne miejsce na szlaku narodowej świadomości”, to temat wystąpienia wicemarszałka województwa małopolskiego Leszka Zegzdy. Z kolei ks. prof. Stanisław Gulak, rektor Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, przygotował referat na temat zbiorów dziedzictwa narodowego charakterystycznych dla regionu podhalańskiego.

Mgr Joanna Sobczyk-Pająk, właścicielka Pracowni Arsarti, w wykładzie *Światło w fotografii sakralnej na przykładzie Kościoła w Harkłowej* podkreśliła, że „dla fotografa podstawowym narzędziem, bez którego rejestracja obrazu nie jest możliwa, jest światło. We wnętrzu sakralnym rola iluminacji nabiera jeszcze większego znaczenia, jest elementem tworzącym obraz i jego odbiór, daje możliwość budowania metafory. Fotografując obiekty takie jak kościół w Harkłowej, ważniejsze wydaje się ukazanie ducha miejsca niż jego zwykła dokumentacja, wykorzystując różnego typu światło, można zbudować obraz niosący głęboki przekaz symboliczny i metafizyczny”.

Dr Jan Janczykowski, były wojewódzki konserwator zabytków, opowiadał o „szansie na nowe życie zapomnianych świątyń”. Ks. prof. Adam Maj z KUL poruszył temat *Piękno, jako wartość wychowawcza*, przekonując, że to jeden z elementów, o którym zapominamy, wychowując młode pokolenie. Dr Jarosław Adamowicz z krakowskiej ASP przypominał, że średniowieczny kościółek w Harkłowej jest „świadectwem wieków”. Przedstawił też wyniki prac ba-

dawczych i konserwatorskich podejmowanych tam w latach 2005–2014. Prof. Krzysztof Łabędź z Akademii Ignatianum w Krakowie analizował napis znajdujący się przy wejściu do prezbiterium kościoła w Harklowej. Brzmi on: „Byście się społecznie miłowali”. Ta inskrypcja była dla niego punktem wyjścia do rozważań na temat poglądów i przekonań współczesnego społeczeństwa polskiego.

Ks. prof. Robert Nęcek, jeden z głównych organizatorów konferencji, mówił o „komunikacji symbolicznej” na przykładzie świątyni w Harklowej. Analizując poszczególne elementy polichromii zabytkowego kościółka, podkreślał, że „odkrycia konserwatorskie wypełniły luki w naszej wiedzy odnośnie drogi rozwojowej i komunikacji symbolicznej malarstwa ściennego”.

W czasie konferencji z wykładem wystąpił także ambasador Japonii w Polsce – Tsukasa Kawada, który opowiadał o przyjaźni polsko-japońskiej trwającej już sto lat. Dyplomata japoński wręczył też najwyższe odznaczenie

swojego kraju pani Akiko Miwa – Japonce, która przed laty osiadła w Harklowej i prowadzi tutaj pensjonat. Akiko Miwa została uhonorowana za promocję Japonii w Polsce i Polski w Japonii.

Abp Marek Jędraszewski, honorowy patron konferencji, w tym czasie obecny na pielgrzymce archidiecezjalnej w Rzymie, przesłał uczestnikom list, w którym przypomina słowa Jana Pawła II. Papież Polak wypowiedział je w 1997 r. w czasie pielgrzymki do Zakopanego. Mówił wówczas, że „świątynie Podhala, te stare, zabytkowe i te nowe, znajdujące się w pobliżu krzyża na Giewoncie zawierają w sobie tajemnicę ludzkiej wiary i pobożności. Co więcej, stanowią istotny wyraz naszej chrześcijańskiej godności i narodowej tożsamości”. „W kontekście 100. rocznicy odzyskania niepodległości chrześcijańska godność narodowa i tożsamość są nie do przecenienia, nawet jeszcze bardziej zyskują na znaczeniu” – dodał od siebie metropolita krakowski. ■

ERASMUS+ MOBILITY FOR TRAINING – Szlakiem Marco Polo

„Gdziekolwiek zmierzasz, staje się częścią ciebie”
Anita Densai

tekst, zdjęcia: Anna Wojewoda, Urszula Kubiczek

Rozszerzając ofertę wyjazdów w ramach programu Erasmus+ dla studentów i pracowników UPJPII w Krakowie, Centrum Naukowo-Badawcze i Współpracy Międzynarodowej uczelni w ubiegłym roku akademickim podpisało umowę bilateralną z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu w Splicie. Split to drugie co do wielkości chorwackie miasto i równocześnie stolica Dalmacji, ważny ośrodek administracyjny, gospodarczy i komunikacyjny. Historia Splitu sięga już XVII w., poczynając od czasów rzymskiego cesarza Dioklecjana, który postanowił spędzić resztę swojego życia w pałacu na półwyspie, w pobliżu wielkiego rzymskiego miasta Salona. W dniach od 9–13.04.2018 r., w ramach programu Erasmus+ Staff Mobility for Training odbyło się spotkanie z przedstawicielami Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Splicie, które miało na celu wymianę doświadczeń w ramach realizowanej umowy. Uniwersytet w Splicie (chorw. *Sveučilište u Splitu*) został założony 15.06.1974 r., a od kilkunastu lat jest

członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Uniwersytetów – the European University Association (EUA). Z 11 wydziałów uczelni najmłodszym jest Wydział Wychowania Fizycznego, który powstał w 2008 r., a największym Wydział Humanistyczny i Nauk Społecznych liczący 2000 tys. studentów. Podobnie jak w Polsce, na uczelni obowiązuje system boloński – trzyletnie studia licencjackie i dwuletnie magisterskie. Istnieje również możliwość podjęcia czteroletnich studiów doktoranckich. Większość kierunków prowadzonych jest w języku chorwackim, dlatego co roku Uniwersytet w Splicie organizuje Summer School of Croatian Language and Culture. Okazało się, że duża liczba przedmiotów na Wydziale Teologicznym jest zbliżonej treści lub pokrywa się z przedmiotami na Wydziale Teologicznym UPJPII, co stwarza najlepsze warunki do wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus+. Jedynym problemem mogłoby być język, gdyż Wydział prowadzi zajęcia w języku chorwackim, a od zagranicznych studentów wymagana jest

znajomość języka chorwackiego co najmniej na poziomie B1. Uczelnia organizuje jednak niedrogi kursy dla studentów, a także realizuje „buddy program”, polegający na tworzeniu niewielkich grup, w których studenci rozmawiają w języku chorwackim, by pomóc zagranicznym kolegom i koleżankom oswoić się z obcą mową. Międzynarodowy kurs języka chorwackiego trwa trzy miesiące. Samo środowisko studenckie charakteryzuje się otwartością i przyjazną atmosferą, nikt nie powinien mieć więc problemu z aklimatyzacją. Już pierwszego dnia Uniwersytet zrobił na nas bardzo dobre wrażenie ze względu na kompetentnych i przyjaźnie nastawionych pracowników administracji oraz nowoczesną infrastrukturę uczelni. Pierwszego dnia pobytu w Splicie udałyśmy się (Urszula Kubiczek, Anna Wojewoda) do Biura ds. Współpracy Międzynarodowej na spotkanie z koordynatorką programu Erasmus+ w Splicie Anną Cosic. Kolejne spotkania odbyłyśmy na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu z jego dziekanem (ks. prof. Ante Akrap), prodziekanem ds. studenckich i koordynatorem ECTS (ks. prof. Domagoj Runje), kierownikiem IT Departament (Zeljko Matas) oraz z Višnją Milanović Radić odpowiedzialną za współpracę międzynarodową i wymianę Erasmus+ na Wydziale Teologicznym. Doskonale przygotowany program wizyty dawał szansę wymiany informacji o naszych uczelniach, m.in. na temat kierunków kształcenia, kadry dydaktycznej, współpracy z rynkiem pracy, liczby studentów, zmian w systemie edukacji na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat, a także dalszych planów związanych ze współpracą

międzynarodową. Niewątpliwie najlepszym efektem naszej wizyty była możliwość wymiany doświadczeń związanych z opracowaniem programów studiów i formą prowadzenia zajęć dla studentów zagranicznych. Bardzo cenny był też udział w spotkaniu ze studentami Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Splicie. Jak potwierdzili oni, wymiana zagraniczna Erasmus+ to ważny etap podczas studiów, a nasza uczelnia jest jedną z najczęściej wybieranych pod względem realizacji stypendium Erasmus+ (w ubiegłym r.a. pięciu studentów z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Splicie przebywało na UPJPII w ramach tego programu). Kolejnym celem wizyty było nie tylko odbycie szkolenia z możliwością obserwacji pracy (job shadowing), ale również rozszerzenie kontaktów zawodowych oraz wzmocnienie współpracy z Uniwersytetem w Splicie. Dodatkowym atutem pobytu Chorwacji była lokalizacja uczelni, która mieści się nad Morzem Adriatyckim. Przeniosłyśmy się do pradawnych czasów, gdy królował nad miastem pałac cesarza Dioklecjana, a Marco Polo przecierał Jedwabny Szlak. Śródziemnomorski klimat, wspaniałe krajobrazy, apetyczne owoce wraz z serdecznym przyjęciem sprawiły, że był to dla nas wyjątkowy czas pracy połączony z odkrywaniem wspaniałego kraju. Cała wyprawa stała się dla nas także okazją do refleksji nad pielgrzymką św. Jana Pawła II do Chorwacji w 1998 r., która przerwała międzynarodową izolację tego kraju. Hasłem pielgrzymki były wtedy słowa „Będziecie moimi świadkami”, gdyż zgodnie ze słowami papieża była to pielgrzymka świadectwa 2000 lat chrześcijaństwa. ■

Polityka społeczna z polskiej perspektywy na Stockholm University, Szwecja

tekst: dr Maria Łuszczczyńska

zdjęcia: www.usnews.com

Wiosną 2018 r. zdecydowałam się na wyjazd na Uniwersytet w Sztokholmie w ramach wyjazdów dla nauczycieli akademickich. Podczas tego wyjazdu prowadziłam zajęcia ze studentami studiów licencjackich na kierunku – praca socjalna, z przedmiotu – polityka społeczna. Zaproponowałam zajęcia z polityki społecznej na rzecz osób starszych w Polsce. W bardzo aktywny sposób studenci wsłuchiwali się w informacje nt. systemu wsparcia seniorów w naszym kraju, porównywali go do systemu szwedzkiego. W trakcie dyskusji wspólnie zastanawialiśmy się nad wartościami, które powinny realizować takie systemy w każdej populacji. Studenci zrobili na mnie wrażenie aktywnych, zainteresowanych, otwartych na wszelką wiedzę – moje zajęcia nie były obowiązkowe, odbywały się tuż przed przerwą świąteczną, a jednak cała grupa stała się w komplecie.

Mój pobyt był również poświęcony temu, żeby nawiązać bliższą współpracę ze szwedzką uczelnią. W związku z tym odbyłam spotkania z koordynatorką współpracy

międzynarodowej, która odpowiedziała mi, w jaki sposób skonstruować ofertę dla studentów studiów społecznych ze Skandynawii, tak żeby w przyszłości móc nawiązać współpracę w zakresie wymiany studenckiej.

Poznałam szwedzki system kształcenia na poziomie studiów wyższych. Studenci mają tam kilka przedmiotów w semestrze (około 5–6) i realizują je w sposób modułowy. Najpierw są prowadzone przedmioty z jednego modułu, zakończone egzaminem lub inną formą zaliczenia, a następnie jest wprowadzany kolejny moduł. Za każdy moduł odpowiada jeden wykładowca – opiekun modułu, który w zależności od tego, jakie są potrzeby studentów i deficyty w ich wiedzy, doprasza innych wykładowców, specjalistów z określonych obszarów, do poprowadzenia określonej ilości godzin w modułach. Podobnie jak w Polsce, za cały cykl semestralny przedmiotów uzyskuje się 30 ECTS.

Po zajęciach ze szwedzkimi studentami oraz zapoznaniem się z tym, jakże odmiennym, systemem kształcenia od-

niosłam wrażenie, że dzięki przyjętym założeniom Szwedzi traktują studia bardzo poważnie, przygotowują się do zajęć, aktywnie w nich uczestniczą, pragnąc w pełni wykorzystać dany im czas. To, co było nowe, w opinii studentów, z którymi pracowałam, to sposób realizacji zajęć – aktywny, dopuszczający dyskusję i skłaniający do refleksji poprzez zadawanie pytań.

Czy warto wybrać się na wymianę dla nauczycieli aka-

demickich w ramach programu Erasmus+? Zdecydowanie tak! Odnosi się w zasadzie same korzyści – począwszy od możliwości nawiązania długofalowych kontaktów międzynarodowych i szansy na współpracę naukową, poprzez doskonalenie swoich kompetencji językowych i metodycznych, aż do satysfakcji wynikającej ze zdobywania „nowych łądów”. Jest to bardzo wzbogacające zawodowo i osobiście doświadczenie, przy odrobinie odwagi i fantazji. ■

University of Life Sciences in Prague

tekst, zdjęcia: Celina Budzowska

W dniach 30–5.05.2018 r., przebywałam z wizytą na Uniwersytecie of Life Sciences w Pradze w ramach programu Erasmus+. Jednym z założeń wyjazdu było podpisanie umowy instytucjonalnej na wymianę studentów, pracowników administracyjnych oraz naukowych. Ponadto chciałam przyjrzeć się nauczaniu języków obcych na tamtejszym uniwersytecie, jak i zasadom funkcjonowania biura Erasmus.

Uniwersytet of Life Sciences składa się z sześciu wydziałów, zatrudnia 2500 wykładowców oraz jest uczelnią dla ponad 20 tys. studentów. Liczba studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ to 500 osób, natomiast wyjeżdża około 400 w skali roku. Pomimo faktu, że Uniwersytet of Life Sciences jest głównie przeznaczony dla studentów czeskich, coraz częściej uczelnia ta jest wybierana przez obcokrajowców, którzy, studiując w języku angielskim, płacą 3 tys. euro za jeden rok studiów licencjackich i 4 tys. euro za rok nauki na studiach magisterskich. Studentom czeskim przysługuje zniżka czesnego do 2 tys. euro za rok studiów w języku angielskim, jednak większość studentów odbywających studia w tym języku stanowią obcokrajowcy. Studia po angielsku cieszą się ogromną popularnością i stanowią intratne źródło dochodu dla uczel-

ni, co potwierdził w rozmowie ze mną dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania – dr inż. Jan Hucko. W związku z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na studia w języku angielskim władze uniwersytetu nie szczędzą pieniędzy na sprowadzanie i zatrudnianie specjalistów z różnych państw świata.

Kolejnym cennym źródłem dochodu dla uniwersytetu jest Szkoła Letnia (Summer School). W ramach tego projektu przyjeżdżają na Uniwersytet of Life Sciences studenci ze Stanów Zjednoczonych, głównie z Teksasu, Oklahomy i Missouri, oraz z wielu innych uczelni państw skandynawskich. W zamian za wysokie czesne Czesi zapewniają zakwaterowanie, wyżywienie, ciekawe wykłady oraz warsztaty połączone ze zwiedzaniem nie tylko państwa czeskiego, ale i najciekawszych turystycznie miejsc w Polsce, takich jak Wrocław, Kraków, Wieliczka czy Oświęcim.

Uważam za bardzo owocne spotkanie z kierownikiem Studium Języków Obcych dr Lenką Kucirkową, która podkreśliła, że najważniejszym i obowiązkowym dla studentów wszystkich kierunków jest język angielski. Lektorat na Uniwersytecie of Life Sciences trwa dwa semestry i zakończony jest egzaminem. Oprócz angielskiego obowiązuje drugi język, studenci mogą wybrać: rosyjski, hiszpański,

francuski, niemiecki albo arabski. Grupy lektoratowe liczą zazwyczaj 30 osób. W semestrze odbywa się 12 spotkań. Aby student mógł otrzymać zaliczenie, musi wykazać się 75 proc. obecnością na zajęciach.

Cenne były również spotkania z koordynatorką zespołu anglistów – mgr Adrianą Laputkovą. Wymieniłyśmy doświadczenia na temat pracy z systemem Moodle, warunków zaliczania lektoratu, sposobów egzaminowania studentów oraz zasad przeprowadzania egzaminów językowych dla doktorantów. Muszę przyznać, że pracownicy naukowcy i administracyjni wykazali szczególne zainteresowanie UPJPII

w Krakowie, zadawali sporo pytań i wykazali szczere chęci rewizyty.

Wzbogacona o liczne doświadczenia, obdarowana gadżetami przez głównego koordynatora biura Erasmus Jaromira Nemeca wyruszyłam na spacer po stolicy Czech, bowiem nie może nikomu zabraknąć czasu na zwiedzanie pięknych zakątków Złotej Pragi. Na zawsze pozostaną w mojej pamięci spacer po ekskluzywnej Dzielnicy Żydowskiej, Moście Karola, Królewskim Zamku na Hradczanach oraz Złotej Uliczce. ■

Wileńskie impresje

tekst i zdjęcia: s. dr hab. Teresa Obolevich, prof. UPJPII

Mój kolejny wyjazd na Uniwersytet Wileński w ramach programu Erasmus+ przypadł na tydzień Miłosierdzia. Była to wyjątkowa okazja nie tylko do wygłoszenia wykładów, ale i przeżycia tajemnicy Miłosierdzia Bożego w sanktuarium, gdzie znajduje się pierwszy obraz namalowany przez Eugeniusza Kazimirowskiego według wskazówek św. Faustyny Kowalskiej, oraz u stóp Matki Bożej Ostrobramskiej – Matki Miłosierdzia.

Uniwersytet Wileński ufundowany w 1579 r. przez króla Polski Stefana Batorego może pochwalić się długą i wspaniałą historią. Jego rektorami byli m.in. Piotr Skarga, Jakub Wujek, Jan Śniadecki; tu wykładali Feliks Koneczny, Henryk Elzenberg, Marian Zdziechowski, Tadeusz Czeżowski, Lew Karsawin; wreszcie – w jego murach studiowali Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki i Czesław Miłosz. Przypominają o tym liczne tablice pamiątkowe oraz muzeum mieszczące się w zakrystii uniwersyteckiego kościoła

św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty.

Do Wilna pojechałam na zaproszenie Departamentu Filozofii Kontynentalnej i Studiów Religijnych Wydziału Filozoficznego. W zajęciach uczestniczyli studenci oraz wykładowcy z Wilna i Kowna. Ich entuzjazm, zadawane pytania, pasja wiedzy były wymownym świadectwem tego, że pobyt na Erasmusie+ był owocny. Współpraca UPJPII z Wydziałem Filozoficznym Uniwersytetu Wileńskiego trwa już kilka lat – do Krakowa regularnie przyjeżdża prof. Tomas Sodeika, który także w tym roku wygłosi cykl wykładów z filozofii religii. Ja z kolei zostałam zaproszona do zespołu redakcyjnego czasopisma „Religija ir kultura” wydawanego przez Uniwersytet Wileński oraz do zespołu eksperckiego The Research Council of Lithuania. Dyskusje naukowe i spotkania z przyjaciółmi, spacer po przepięknym Wilnie, chwile zadumy i modlitwy – to wszystko było możliwe dzięki programowi Erasmus+. ■

3xR, czyli wspomnienia z Belpaese

tekst i zdjęcia: Katarzyna Radwańska

Rimini – Radwańska – Rozwój. Taka triada nie mogła się udać, a jednak. Praktyki we włoskiej agencji szkoleniowo-turystycznej Sistema Turismo otworzyły umysł, by marzenia weszły na ścieżkę planów. To ja Kasia, studentka Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej i szczęśliwa stypendystka programu Erasmus+. A oto historia która wydarzyła się naprawdę...

– Kasiu, a może jednak zostaniesz w domu, dopiero co wróciłaś z Rzymu. – usłyszałam od mamy, gdy próbowaliśmy zasunąć 35-kilogramową walizkę. – Zastanów się jeszcze – wtórował jej tata, który przyszedł z odsieczą. – Naprawdę się nie boisz, tak sama, do innego kraju, nie znając nikogo? – pytał młodszy brat. Nie zraziłam się mimo doniesień medialnych o tym, co wieczorami dzieje się na plażach jednego z najsłynniejszych kurortów wakacyjnych. Wiedziałam, że jeśli nie teraz, to nigdy. Kilka dni przed wyjazdem spędziłam na pogłębionej analizie treści blogów erasmusowych, choć właściwie żaden nie dotyczył Rimini.

W moim przypadku najwięcej stresu przysporzyła logistyka wyjazdu. Po pierwsze, jak dojechać, by nie zbankrutować pierwszego dnia. Dodatkowym balastem był też bagaż, oczywiście z absolutnie niezbędnymi przedmiotami. Zdecydowałam się na podróż autobusem. Kolejna dobra decyzja zaowocowała nowymi znajomościami. Na 24-godzinnej trasie poznałam dziesiątki historii. Dramaty przeplatały się z łzami radości, ale dzięki nim Włochy stały się bardziej przewidywalne. Wiele osób pyta mnie, jak znalazłam mieszkanie, przewidując, że w Rimini spędzę nieco ponad 2 miesiące. Rzeczywiście, na kilka tygodni przed rozpoczęłam intensywne poszukiwania. Jak to zazwyczaj bywa, kontaktując się z właścicielami pokoi, albo byłam spóźniona, albo cena okazywała się barierą nie do przeskoczenia. Zanim dokonałam ostatecznego wyboru, zaplanowałam budżet, co szczerze polecam. Moim lokum okazał się pokój u sympatycznych Włoszek. Napisałam ogłoszenie. Trochę nieskładnie i niezgrabnie, ale po włosku. Odezwała się Stefania, też chcąc wynająć pokój. Od początku się polubiłyśmy. Dom znajdował się w połowie drogi między historycznym centrum miasta, gdzie znajdowało się biuro agencji, a morzem, główną atrakcją Rimini. Na co dzień rzadko korzystałam z transportu publicznego, choć firma gwarantowała bilet miesięczny. Miałam o tyle większe szczęście, że mieszkanie z rodowitymi Włoszkami zaowocowało szczerą sympatią. Stałam się częścią rodziny Feligioni. Niedzielne obiady, na które zjeżdżała się rodzina z San Marino, były prawdziwymi

uczta, a popołudniowe spacerki ubogacały w ciekawostki, o których nie piszą w żadnym przewodniku. Podczas jednej z przechadzek po dzielnicy San Giovanni Mare dowiedziałam się, że Federico Fellini, jeden z najsłynniejszych reżyserów na świecie, był kolegą ze szkolnej ławki ojca Stefani i męża Dony, z którymi to właśnie dane mi było mieszkać. Niesamowite uczucie. Poznawać kraje, miasta, wioski można samemu, ale najbardziej pasjonujące jest ich odkrywanie w towarzystwie ludzi, którzy wyrosli z tych ziem. Czuć wtedy zapach autentyczności.

Pierwszy dzień praktyk w Sistema Turismo rozpoczął się w poniedziałek, o 9 rano. Mając spóźnialską naturę, wyszłam wcześniej i na via Soardi 18 przybyłam już kwadrans przed umówioną godziną. Ale jak to we Włoszech bywa, godzina jest godziną, a rzeczywistość rzeczywistością. Kilka minut po 9 przywitała mnie Tsveti, odpowiedzialna za administrację biura. Następnie polskim „dzień dobry” powitał mnie Stefano. Potem poznałam kolejno Viki, Stratosę, Irenę, Kasię, Simonę i Giadę. Profesjonalny dream team ciepłych, uprzejmych i pomocnych ludzi, z którymi mam kontakt do dziś. Zróżnicowanie kulturowe były widoczne, bo pochodziliśmy łącznie z pięciu krajów: Włoch, Polski, Grecji, Francji i Bułgarii. Atmosfera multikulturowości była genialna. Pierwsze dni zapamiętam jako trudne. Stres, dużo stresu i niepewności. Bo choć próbowałam wykazać się przebojowością, obowiązków było wiele, a deadlines goniły. Moim pierwszym zadaniem było przygotowanie prze-

wodnika po Rimini w języku polskim. Dwa dni wytężonej pracy wystarczyły, by ukończyć pisanie 18-stronicowej broszury. W przyspieszonym tempie poznałam więc historię miasta, które dotąd znałam jedynie z obrazków – dziesiątek piaszczystych plaż, setek turystów i morza, do którego tęsknię, mieszkając w Krakowie. W międzyczasie przyglądałam się funkcjonowaniu firmy. Wspomagałam kolegów z zagranicy pomocą w tłumaczeniach, obserwowałam, jak wygląda współpraca z włoskimi firmami, przyjmującymi na staż uczniów odbywających w Rimini szkolne praktyki. Po około dwóch tygodniach byłam już pełnoprawną stażystką. Otrzymywałam coraz poważniejsze zadania. Od poniedziałku do piątku pracowaliśmy w godzinach 9 do 18, z godzinną przerwą na obiad. Dzięki świetnej lokalizacji wynajmowanego domu spokojnie udawało mi się zjeść obiad i wrócić do biura. Czasem nawet bez minutowego spóźnienia.

Sistema Turismo jest najstarszą agencją wchodzącą w skład europejskiej sieci ETN – Education and Training Network, z główną siedzibą w Potenzie. Zajmuje się kompleksową organizacją praktyk dla uczniów szkół średnich, korzystających z programu Erasmus+. Agencja wyszukuje miejsca praktyk w Rimini i okolicach, organizuje zakwaterowanie, transport oraz atrakcje kulturalne. Towarzyszy uczniom na każdym etapie ich pobytu, stąd praca tam wymaga zaangażowania, pasji i lubienia ludzi. Klientami są najczęściej szkoły lub inne organizacje wysyłające swoich członków na praktyki zagraniczne. Paleta sektorów branżowych, w jakich organizowano praktyki, była duża. Ze współpracy z Sistema Turismo korzystali uczniowie szkół o profilach gastronomicznych, hotelarskich, informatycznych, logistycznych, mechanicznych, konstruktorskich, ekonomicznych, ale też reklamowych, fotograficznych i artystycznych. Podczas stażu najczęściej pracowałam z Polakami, Łotyszami, Litwinami, Estończykami i Finami. Do moich zadań, po wprowadzeniu w specyfikę i poznaniu firmy od

środką, należały: transfery grup, oprowadzanie po mieście, tzw. city tours, pilotowanie grupy na wycieczki m.in. do Wenecji, Florencji i San Marino, prezentacje uczniów w poszczególnych firmach będących miejscem praktyk, wspomaganie prac biurowych. Jednak największą satysfakcję sprawiła mi możliwość prowadzenia mediów społecznościowych oraz pisanie do magazynu internetowego – ETN Magazine, gdzie mogłam publikować swoje teksty na temat bieżących wydarzeń oraz realizować się jako felietonistka w specjalnej zakładce „trainee’s room”. Słowem rozwój.

Praktyki i Erasmus to nie tylko praca. Budowanie „ścieżki kariery” i inne slogany warto było czasami odrzucić na bok. Rimini ujęło mnie bogatą historią i pyszną kuchnią regionu Emilia-Romagna. Pizza sprzedawana na kawałki za jedyne 1,5 euro śni mi się po nocach. Ale momentami, które zapamiętam do końca życia, będą aperitivo. Wbrew nazwie to nie tylko jedzenie przekąsek i popijanie spritzerów. To kultura bycia. Dwugodzinne dyskusje, oglądanie meczów – to wtedy Italia straciła szansę na awans na Mundial w Rosji – spotkania z przyjaciółmi i wstęp do dalszego korzystania z uroków miasta po zachodzie słońca. Rimini to też kultura: najstarszy na świecie most z czasów rzymskich, łuk Augusta czy miejsce, gdzie swoje pierwsze przemówienie po przekroczeniu rzeki Rubikon wygłosił Juliusz Cezar. Zachwyca też perła renesansu – świątynia Malatesty, fontanna, z której pił Leonardo da Vinci, i place miejskie, gdzie ze znajomymi chodziliśmy na spotkania kulturalne, wystawy sztuki, fotografii. Niedaleko jest też Stadio Romeo Neri, gdzie ze studentami lokalnego uniwersytetu dopingowaliśmy piłkarzy Rimini FC. Bel paese, czyli „piękny kraj”, to nie tylko Rimini. Wspólnie bądź w towarzystwie zwiedziłam kilkanaście urokliwych miast i miasteczek, a w wolną sobotę udało mi się też wyskoczyć do Rzymu. Nie ma słów, które oddałyby chociaż mikroskopijną część moich wspomnień. A to wszystko dzięki jednej decyzji. Odwagi, studenci! ■

Erasmus+ wystarczy chcieć!

Training Vision, Wielka Brytania

tekst i zdjęcia: Klaudia Warzecha, Barbara Węgiel

Co powiecie na krótką relację z dwumiesięcznego wyjazdu do pięknego i słonecznego Bournemouth? To miejscowość położona na południu Anglii, nad samym kanałem La Manche. 30 stopniowy upał po raz pierwszy od 46 lat w bezustannie deszczowej Anglii? To przypadek czy znak, że to był właśnie strzał w dziesiątkę i najlepsza decyzja w życiu. A więc może od początku. O wyjeździe na praktyki myślałyśmy już rok wcześniej, najtrudniejszą decyzją było zapukanie do pokoju 211 na ulicy Bernardyńskiej 3 (do nieocenionej Pani Uli – koordynatorki programu Erasmus). Podczas pierwszej rozmowy, nie ukrywamy, byłyśmy przeżarte i nieraz chcieliśmy zrezygnować, ale z pomocą i cie-

plym słowem otuchy przychodziła Pani Ula. O tym, gdzie i do jakiej firmy zamierzamy się wybrać, zdecydowałyśmy po rozmowie z naszą koleżanką z roku – Dominiką, która rok wcześniej jako miejsce swoich praktyk wybrała firmę Training Vision w miejscowości Portsmouth. Jak się okazało, firma ta miała drugą siedzibę w nadmorskim mieście Bournemouth. Do wyjazdu przygotowowałyśmy się pół roku, załatwienie dokumentacji i wszystkich potrzebnych rzeczy wymaga dużej odpowiedzialności, ale wszystko jest w naszych głowach, potrzebna tylko mobilizacja. Jak czytający te słowa zapewne się domyśla, główną przeszkodą do podjęcia decyzji jest bariera językowa. Teraz już wiemy,

możecie nam wierzyć, to żaden problem. Miałyśmy ogromne obawy, czy sobie poradzimy, m.in. językowo. Zaczynając praktyki w firmie międzynarodowej, nauka języka angielskiego jest niezbędna, o czym pracodawcy bardzo dobrze wiedzieli. Czas pędził jednak nieubłaganie, Mijały kolejne dni współpracy ze wspaniałymi osobami z Training Vision, a każdy następny stawał się nowym wyzwaniem. Jak się okazało, były to dwa najkrótsze miesiące w naszym życiu,

a przygoda, jaką przeżyłyśmy, zostanie na zawsze w naszych wspomnieniach i na tysiącach zdjęć. Jedyne, czego żałujemy to to, że na wyjazd zdecydowałyśmy się tak późno, bo dopiero po skończeniu 3 roku studiów. Na tym etapie wiemy, że to nie koniec, a dopiero początek naszej przygody z programem Erasmus+, czego i wam życzymy! To nie tylko ogromne doświadczenie, ale także ogromny krok naprzód w przyszłej karierze. ■

To, co było, zawsze żyje w nas...

wspomnienia z praktyki w La Salette

tekst i zdjęcia: Sylwia Pasiecznik

Wkońcu nadszedł dzień wyjazdu. Wszystko spakowane, a może nie wszystko? To się okaże na miejscu. Lipcowy dzień, lotnisko, lot samolotem – adrenalina osiąga wysokie wartości. W głowie kotłują się różne myśli – jak tam będzie? Jakich ludzi spotkam? Czy podołam obowiązkowi? No cóż, każdy ma z pewnością takie dylematy – nie jestem

pierwszą ani ostatnią...

Na francuskiej ziemi

Przyjazd – zmęczenie, ale też euforia. Widok monumentalnych gór sprawiał ogromną radość. Gór, które o każdej porze dnia wyglądały inaczej w zależności od oświetlenia, pogody, a może także punktu widzenia. W pierwszym po-

rywie entuzjazmu chciałam zdobyć wszystkie szczyty... Wiedziałam jednak, że to nierealne. Można jednak trochę pomarzyć. Każdą wolną chwilę wykorzystywałam na uwiecznianie tych cudownych widoków. Obrazy zamknięte w kadrze fotograficznej klatki zostają i po latach przywołują wspomnienia. Wchodziłam na Gargas – myślałam, że to bardzo wysoko... Kolejne wejścia były już z koleżankami. Jak się później okazało, moje pierwsze wejścia na górę „po zdjęcia” nie były nawet do połowy drogi. Z czego to wynikało? Nie wiem – może trochę słaba kondycja, a może psychika? Do szczytu miałam zaledwie 10 minut (czego w tamtej chwili nie wiedziałam). Poddałam się, góry chyba nie są dla mnie... Niestety, ja – studentka z nadmiarem zajęć zażywam ruchu tylko w drodze z mieszkania do tramwaju, z tramwaju na uczelnię i w drugą stronę. Skąd zatem mieć kondycję do chodzenia po jakże wymagających górach? Muszę chyba coś zmienić w przyszłości...

Msza św. „w niebie”

A jednak coś się wydarzyło na mojej la salettej ścieżce. Pojawił się pewien mądry Ksiądz Grzegorz, który uruchomił we mnie nowe pokłady ambicji i siły. Po dwóch dniach zdecydowałam się na nowe podejście. Piąta rano, na Mszę św. o wschodzie słońca maszerowałam powoli, ale bez przerwy. Wprawdzie wspomagałam się kijkami, ale nie uważam tego za jakąś ujmę. Na szczyt dotarłam jako druga, za Księdzem Grzegorzem. Druga – to prawie pierwsza... Nasza grupa liczyła 20 osób. Widoki były niezwykłe. Bezchmurne niebo, słońce oświetlało bliższe i dalsze szczyty. Tych widoków nie zapomnę do końca życia. Jestem wdzięczna Opatrzności, a także ludziom, przez których działał Pan Bóg, że mogłam przeżyć coś podwójnie cudownego – cud mszy św. w zasięgu „nieba” i cud piękna stworzenia.

Obowiązki też mogą być przyjemnością

Kiedy pierwszego dnia mojego pobytu w La Salette poszłam do pracy, byłam trochę zakłopotana i zmieszana. Właściwie tak wyglądało kilka moich początkowych dni. Co musiałam robić na „pastorale” jako zakrystianka? Kiedy stało się to moją codziennością – wiedziałam, że muszę przyjść rano posprzątać bazylikę i kaplicę. Potem było trochę odpoczynku. Grafiki moich zajęć dostawałam dzień wcześniej, więc wiedziałam, na których mszach św. mam dyżur. Przygotowanie do mszy polegało na włączeniu lamp, przyszykowaniu naczyń liturgicznych, hostii, wina i wody, szat liturgicznych dla celebransa, otwarciu ołtarza i zapaleniu świec. Zawsze służyłam pomocą przy poprawianiu szat liturgicznych kapłana. Odwinięty kołnierzyk, zagięty ornat – kilka wprawnych ruchów i wszystko wyglądało tak, jak powinno. Po mszy św. następowało „sprzątnięcie”. Dla mnie była to lekka i przyjemna praca. Ciągle byłam blisko Matki Bożej... Spośród wielu chętnych wolontariuszy to ja trafiłam „na zakrystię” – to było dla mnie ogromne wyróżnienie i zaszczyt...

Maryjne La Salette

Moje myśli często krążyły wokół wydarzeń z 19.09.1846

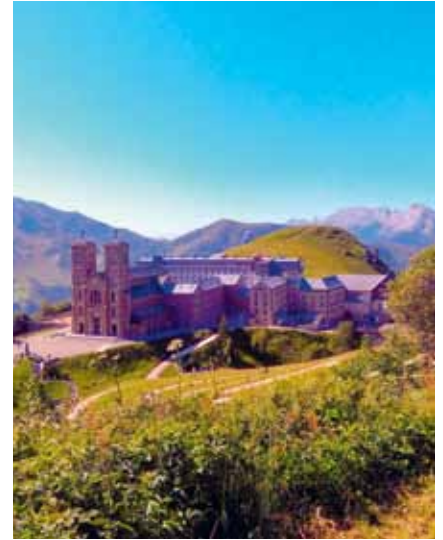
r., kiedy to 15-letnia Melania razem z 11-letnim Maksimem wypasała zwierzęta. Był to pierwszy dzień Maksima, więc pewnie czuł się trochę zagubiony. Tym bardziej, że należał do dzieci nieco roztargnionych. Pastuszkowie nie chodzili do szkoły, bo obowiązki nie pozwalały im na to – takie były czasy... Tego dnia objawiła im się śliczna Pani z Chrystusowym krzyżem na szyi, od którego biło niemal oślepiające światło. Dzieci przestraszyły się, ale kiedy Piękna Pani kazała się im zbliżyć, strach momentalnie zniknął. Pani płakała, mówiła, że ludzie zaniedbują modlitwę i drzwi z Boga, religii. Mówiła, że dalej tak nie może być, bo to obraża Boga. W miejscu, w którym się objawiła, wytrysnęło źródło. Maksim od razu pobiegł do swojego taty alkoholika i opowiedział mu o wszystkim. Ojciec nie od razu uwierzył w te rewelacje. Jednak... po pewnym czasie mimo astmy wbiegł na górę, napił się wody z cudownego źródła i wyzdrowiał. Maksim i Melania do końca swoich dni głosili orędzie Maryi, modlili się, stawali w obronie Bożych przykazań. Nigdy nie wstąpili do żadnego zgromadzenia, mimo że dzięki Melanii jedno powstało. Maksim się nie ożenił. Mówił, że w życiu nie spotkał piękniejszej kobiety niż Maryja... Odtąd La Salette jest licznie odwiedzane przez pielgrzymów z całego świata.

Autostopowe ryzyko

Byłam we Francji, pięknym kraju. Mój „turystyczny apetyt” z każdym dniem przybierał na sile. I w końcu decyzyja – jest niedziela, wolna od obowiązków wolontariusza. A zatem nie ma na co czekać. Podróż autostopem. Myślałam, że nigdy nie zdobędę się na coś tak szalonego. Miałam jednak obok siebie odważne koleżanki! Wybrałyśmy się z Kasią do Marsylii. To prawie 250 km od La Salette! Co prawda w samym mieście spędziłyśmy dwie godziny, ale po trosze rozpierała mnie duma z samego przebycia tylu kilometrów autostopem. Kierowcy, na których trafiliśmy, byli bardzo mili i kulturalni. Na „stopa” nie czekałyśmy dłużej niż 10 minut. Maryja i św. Krzysztof czuwali nad nami... Oczywiście w naszą niedzielną sielankę wkradały się pewne niepokoje. W mojej głowie wciąż słyszałam przestrogi rodziców, żeby nie wsiadać do samochodu z obcymi ludźmi... No cóż, młodość lubi ryzyko. Nie byłam sama, miałam dobrych orędowników. Pewną barierę stanowiło porozumiewanie się, ale i to udało się przełamać. Zostały nam fantastyczne wspomnienia i nowe doświadczenia.

Wszędzie są dobrzy ludzie

W pozostałe wolne dni odwiedziłam wiele pięknych miejsc w najbliższej okolicy. Zobaczyłam lazurowe jezioro z mostem zawieszonym nad zwięzieniem pomiędzy dwiema górami, wioskę Corps położoną w dolinie w pobliżu La Salette. Każda wędrówka była spotkaniem ludzi pełnych miłości i radości. Aż cieplej się robiło na sercu, że wszędzie są dobrzy ludzie. Kiedyś przeczytałam takie słowa, które zapisałam w swoim notatniku, ale także sercu: „Spotkania wytyczają drogę ludzkiego losu, niezależnie od tego, czy trwają kilka godzin, kilka dni, czy całe życie...” ■

**Studenci, Absolwenci UPJPII
skorzystajcie z szansy jaką daje stypendium
w ramach programu Erasmus+!**

Grant Erasmus+ to nawet 800 euro miesięcznie!

- ▶ Terminy dodatkowej rekrutacji na studia
– wyjazd na semestr letni w r.a. 2018/2019 do **20 września 2018 r.**
- ▶ Terminy rekrutacji na studia na wyjazdy w r.a. 2019/2020 do **30 marca 2019 r.**
- ▶ Terminy rekrutacji na praktyki na wyjazdy w r.a. 2018/2019
oraz 2019/2020 do **21 czerwca 2019 r.**

**ERASMUS+ ZMIENIA ŻYCIE, OTWIERA UMYŚLY
CNBiWM UPJPII**

Szczegółowych informacji udziela
Centrum Naukowe Badawcze i Współpracy Międzynarodowej UPJPII
nr tel. 12 428 60 36, e-mail: erasmus@upjp2.edu.pl
ul. Bernardyńska 3; 31-069 Kraków
II piętro, p.207

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

Wieczór Łaciński

tekst i zdjęcia: Jan Bulak, Dorota Żywczak

Czy można obchodzić setną rocznicę odzyskania niepodległości, promując przy tym język łaciński? 19.03.2018 r. studenci i wykładowcy Międzywydziałowego Studium Języków Obcych UPJPII w Krakowie przekonywali, że jest to jak najbardziej możliwe, organizując po raz trzeci Wieczór Łaciński, czyli artystyczno-naukowe spotkanie z językiem Cyncerona. W tym roku tytuł spotkania *Amemus Patriam* dotyczył pojęcia ojczyzny w neolacińskich tekstach polskich autorów i odwoływał się do tematyki ojczyźnianej, zaś pierwszy człon tej nazwy wyraźnie czerpał właśnie ze wspomnianego znamienitego prawnika łacińskiego.

Spotkanie rozpoczęło od uroczystego powitania zgromadzonych gości, którzy wypełnili niemal całą salę nr 120 budynku przy ulicy Franciszkańskiej 1 w Krakowie. Wśród obecnych byli lektorzy języka łacińskiego oraz wykładowcy Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego, doktoranci i studenci. Pani Maria Banach, kierownik Międzywydziałowego Studium Języków Obcych UPJPII, otwierając spotkanie, podkreśliła, że cieszy się, iż już trzeci raz łacina przyciąga tyle osób niestykających się z nią na co dzień, podkreśliła wyraźnie inicjatywę i kreatywność studentów tworzących kolejne spotkania z tym językiem, na koniec życzyła miłego odbioru części artystycznej, o której niżej. Zaraz po Pani Kierownik głos zabrał ks. dr Rafał Szczurowski, który miał za zadanie wprowadzić w temat uczestników spotkania. Jego krótka prelekcja pt. *Zagadnienie ojczyzny w epoce staropolskiej* w sposób skondensowany ukazywała racjonalność polskiej myśli politycznej doby renesansu. Przywoływane co chwila cytaty z wielkich autorów, takich jak Modrzewski, Orzechowski czy Skarga, a także nakreślanie tła historycznego czasów

przedrozbiorowych oraz próba opisu troski magnaterii i duchowieństwa o ojczyznę okazały się ogromną dawką wiedzy.

W części artystycznej studenci odczytali 11 neolacińskich tekstów poświęconych zagadnieniom ojczyzny. Trzonym

scenariusza były fragmenty *O naprawie Rzeczypospolitej* Andrzeja Frycza Modrzewskiego, ale pojawiły się także wiersze Macieja Kazimierza Sarbiewskiego, Klemensa Janickiego i Jana Kochanowskiego. Nie mogło zabraknąć oczywiście akcentu klasycznego, czyli niezastąpionego Marka Tulliusza Cicerona, który we fragmencie *De officiis* przedstawiał problem wyboru między uczciwością a korzyścią osobistą. Każdy utwór poprzedzony był specjalną zapowiedzią, w której przedstawiano problem zawarty w tekście. Aby czytelnikom – nie wszystkim przecież obeznanym z łaciną – ułatwić rozumienie, każdy otrzymał „śpiewnik” z odczytowanymi łacińskimi utworami i ich tłumaczeniami. W założeniu programowym występ młodzieży miał być łacińsko-polskim dwugłosem, który towarzyszył poecie i pieśniarzowi Jackowi Kowalskiemu, wykładowcy Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Śpiewane przezeń piosenki traktowały o ojczyźnie, obywatelskim (lub nie) życiu na przestrzeni stuleci, nie tylko przed rozbiorami. Dzięki temu rozważane problemy nabrały szerszego wymiaru, zaś w zadumę wprawiła odbiorców piosenka poświęcona losowi dziadka artysty, sądzonemu w procesie szesnastu (1945 r.). Autorskie komentarze do utworów w formie gawęd, dobór utworów oraz fakt, że były w języku polskim – znacznie odciążały całość i było nie tylko miłą formą spędzenia wieczoru, ale i dobrą metodą zaznajamiania odbiorców z duchem epoki staropolskiej.

Ostatnią częścią wieczoru była uroczysta kolacja przy-

gotowana przez wykładowców języków klasycznych UPJPII. Potrawy staropolskie (np. smalec krakowski), z humorem nawiązujące do staropolskich potraw nazwy („czekoladowy Jagiellończyk”) w towarzystwie obowiązkowego miodu pitnego i kwasu chlebowego były dopełnieniem wieczoru, w czasie którego nie tylko dusza została wybornie nakarmiona, ale również ciało.

Inicjatywa takich corocznych spotkań na UPJPII zrodziła się pod koniec 2015 r. Pierwszy Wieczór Łaciński (16.01.2016 r.) poświęcony był miłości i przyjaźni w utworach antycznych (hasło „amor et amicitia”). Ubiegłoroczny (17.01.2017 r.) był okazją do zapoznania się z łacińskimi kolędami: zarówno tymi oryginalnymi łacińskimi, jak i tłumaczonymi współcześnie na język starożytnego Rzymu. Wszystkie scenariusze wieczorów powstały we współpracy pomysłodawców – Doroty Żywczak i Jana Bulaka oraz wykładowców języków klasycznych, w tym przede wszystkim języka łacińskiego. Całość sfinansowała Rada Kół Naukowych UPJPII. Nieocenioną pomocą we wszystkich działaniach była brać studencka z Koła Naukowego „Phronesis”. Duża liczba osób zaangażowanych w przygotowanie i przeprowadzenie wieczoru łacińskiego, ale także spore grono odbiorców potwierdza tezę, że łacina dla współczesnego odbiorcy może być interesująca, jeśli poda się ją w ciekawej formie. A to – jak widać i słyhać – wciąż jest możliwe. ■

Kocham, więc jestem

tekst: Karolina Ples

zdjęcie: Krzysztof Świertok

Dostóp Matki Jasnogórskiej wraz ze swoimi duszpaste-rzami oraz nauczycielami akademickimi studenci pielgrzymują od niemal wieku – 12 maja odbyła się bowiem już 82. edycja Ogólnopolskiej Pielgrzymki Akademickiej. Jej tradycje sięgają jeszcze czasów przedwojennych, kiedy to z inicjatywy księży rektorów Akademickiego Kościoła św. Anny w Warszawie polska młodzież w majowych pielgrzymkach wędrowała, aby pokłonić się swej Matce. Pierwsze uroczyste ogólnopolskie ślubowanie jasnogórskie odbyło się w 1936 r. w obecności Prymasa Kardynała Augusta Hłonda. Wśród uczestników pielgrzymki możemy wymienić również kard. Karola Wojtyłę, a Prymas Stefan Wyszyński niejednokrotnie na przestrzeni lat przewodził temu modlitewnemu spotkaniu. W tym roku nie zabrakło również przedstawicieli naszego uniwersytetu, którzy wczesnym, sobotnim rankiem w 9-osobowym składzie wspólnie udali się do Częstochowy. Tegoroczne hasło przewodnie pielgrzymki brzmiało *Kocham, więc jestem* i to właśnie te słowa stały się centrum rozważań wszystkich zaproszonych gości, gdyż oprócz czasu na modlitwę, spotkania z Maryją, pielgrzymka daje możliwość również wysłuchania niezwykle inte-

resujących konferencji. W tym roku wśród zaproszonych prelegentów znalazł się między innymi arcybiskup łódzki Grzegorz Ryś, który swym słowem wprowadził uczestników w główną tematykę pielgrzymki. Mówił on, iż miłość jest drogą nadzwyczajną, na swój sposób odwracając porządek. Podkreślał mocno, iż kiedy przychodzimy do Boga, w uniżeniu chcąc ucałować Jego stopy, On podnosi nas i w geście wielkiej miłości przybliża do swych ust. Po wysłuchaniu arcybiskupa studenci rozdzielili się zgodnie ze stanem i udali się do sal, gdzie konferencję dla mężczyzn wygłosił Andrzej Lewek, lider Ruchu Mężczyzn św. Józefa. Dla kobiet wystąpiła natomiast Mira Jankowska, pomysłodawczyni Mistrzowskiej Akademii Miłości, współpracująca między innymi z Jedyneką Polskiego Radia, gdzie wygłasza audycje dla kobiet. Kolejnym ważnym punktem programu było nabożeństwo poświęcone Miłosierdziu Bożemu, przygotowane przez krakowskie duszpasterstwo św. Anny, które odbyło się w archikatedrze częstochowskiej. Stamtąd w uroczystej różańcowej procesji studenci wraz ze swoimi profesorami udali się na Jasną Górę. W trakcie przemarszu pielgrzymi modlili się przede wszystkim o pokój na świecie,

odnowiona została również Rota ślubowania akademickiego. Po dotarciu do sanktuarium odbyła się uroczysta Msza św. pod przewodnictwem metropolity lubelskiego arcybiskupa Stanisława Budzika. Warto dodać, iż w tym roku jubileusz 100-lecia istnienia obchodzi Katolicki Uniwersytet Lubelski, natomiast Uniwersytet Śląski oraz Politechnika Koszalińska świętują swoje 50-lecie założenia. O godzinie 21:00 wszyscy uczestnicy pielgrzymki zgromadzili się tradycyjnie przed Cudownym Obrazem, aby swej Najdroższej

Matce zawierzyć całe życie. Tego dnia Apelowi przewodniczył bp Marek Marczak, delegat Konferencji Episkopatu ds. Duszpasterstw Akademickich. Na zakończenie pielgrzymki odbyło się wieczorne czuwanie prowadzone przez warszawskie duszpasterstwo akademickie. Spotkanie z Maryją, możliwość modlitwy przed Jej Cudownym Obrazem, a także wszystkie usłyszane słowa prelegentów uczyniły ten dzień czasem wyjątkowym, który z pewnością będzie owocował w przyszłości. ■

Turystyka religijna na warsztatach terenowych

Kalwaria Pałacowska – Przemysław – Bolestraszyce – Krasiczyn – Lwów

tekst: Klara Sikora

zdjęcia: Sylwia Sotwin, Dawid Kaczor

Początek czerwca to, dla większości studentów, czas trudny, pełen kolokwiów i ostatnich zaliczeń przed sesją. To ostatni dzwonek na to, by zajrzeć do książek i zeszytów. I właśnie te pierwsze dni czerwca studenci III roku turystyki religijnej spędzili we Lwowie. Nie były to jednak przedwczesne wakacje, lecz warsztaty terenowe sprawdzające ich wiedzę i umiejętności zdobyte przez trzy lata nauki.

Wyjazd do Lwowa odbywał się w dniach od 4–8 czerwca, ale poprzedzony był pielgrzymką do Kalwarii Pałacowskiej, zwiedzaniem Przemysław, a także wizytą w Arboretum w Bolestraszycach oraz w Krasiczynie. Po podróży pełnej przygód studenci przybyli do Przemysław w piątek, 1 czerwca, gdzie czekała na nich dr Anna Wajda z ciepłym powitaniem. Obiad pozwolił im nabrać sił potrzebnych do tego, by dotrzeć do celu pielgrzymki, czyli do Kalwarii Pałacowskiej. Najpierw trzeba było natrudzić się, wchodząc na kalwaryjską górę, by później prosić Matkę Bożą Słuchającą o pomoc i wsparcie na czas zajęć we Lwowie i zbliżającą się sesję. Oprócz Kalwarii

Pałacowskiej studenci mieli okazję również nawiedzić bazylikę archikatedralną Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Jana Chrzciciela w Przemysław, zobaczyć ekspozycje tutejszego Muzeum Archidiecezjalnego, a także sobór archikatedralny św. Jana Chrzciciela obrządku greckokatolickiego w Przemysław, kościół św. Marii Magdaleny i Matki Bożej Niepokalanej, przylegający do niego klasztor franciszkanów, kościół pw. św. Teresy i klasztor karmelitów bosych oraz panoramę miasta z Kopca Tatarskiego. Natomiast niedziela, 3 czerwca, upłynęła studentom pod znakiem odwiedzin w Arboretum, Zakładzie Fizjografii w Bolestraszycach i Zespole Zamkowo-Parkowym w Krasiczynie. Włodarzom tych miejsc serdecznie dziękujemy za wszelką przychylność i życzliwe przyjęcie.

Ćwiczenia terenowe we Lwowie rozpoczęły się 4 czerwca. Pierwszym ich elementem była już sama odprawa graniczna grupy. Miejscem zakwaterowania studentów był Dom Pielgrzyma im. bł. Jakuba Strzemię we Lwowie-

Brzechowicach, gdzie ofiarowano im gościnę i ciepłe powitanie. Do tego wyjazdu studenci przygotowywali się od dawna. Ich zadaniem było wykazanie się umiejętnością zorganizowania i poprowadzenia kilkudniowej wycieczki do Lwowa. Musieli więc zarezerwować noclegi, wyżywienie, transport, zadbać o ubezpieczenie i bilety wstępów do odwiedzanych obiektów, a także przygotować wnioski o dofinansowanie tego wyjazdu do Fundacji im. św. Królowej Jadwigi dla UPJPiI. Większość spraw udało się sprawnie pozamykać, także dzięki finansowemu wsparciu Fundacji i sponsorom, najtrudniejszym jednak zadaniem okazało

się dotarcie do wyznaczonych miejsc w terenie. Poruszanie się po nieznanym wcześniej mieście, nawet z mapą, nie jest czymś łatwym i powoduje stres. Studenci jednak, dzięki wzorowej współpracy i kreatywności, dotarli do każdego z zaplanowanych miejsc i, mimo nieuniknionych trudności, znakomicie sobie poradzili. Odwiedzili katedrę ormiańską pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, bazylikę archikatedralną Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (potocznie zwaną Katedrą Łacińską), archikatedralny sobór św. Jura, kościół Bożego Ciała i dawny klasztor oo. dominikanów (obecnie greckokatolicką cerkiew Najświętszej

Eucharystii), a z Kopca Unii Lubelskiej i z Ratusza podziwiali wspaniałą panoramę Lwowa. Chwilą wytchnienia była wizyta w Operze Lwowskiej (czyli Lwowskim Narodowym Akademickim Teatrze Opery i Baletu im. Salomei Kruszelnickiej), gdzie uczestniczyli w spektaklach *Szeherezada* oraz *Carmen sweet*. Piękna muzyka i taniec wprawiły widzów w zachwyt tak wielki, iż nie chcieli opuścić opery.

Oprócz opery studenci wybrali się również do Lwowskiej Galerii Sztuki im. Borysa Woźnickiego, by podziwiać obrazy z różnych epok i różnych stron świata. Wizyta ta związana była z konferencją naukową pt. *Winkungsgeschichte w malarstwie na przykładzie wybranych dzieł zgromadzonych w Lwowskiej Galerii Sztuki*, zorganizowaną przez Wydział Teologiczny UPJPII we współpracy z Instytutem Teologicznym im. św. Arcybiskupa Józefa Bilczewskiego Archidiecezji Lwowskiej obrządku łacińskiego we Lwowie-Brzuchowicach, w czasie której studenci wygłosili swoje referaty. We wspomnianych przedłożeniach zostały zaprezentowane m.in. takie obrazy, jak: *Ukrzyżowanie* Wolfganga Krodela, *Chrystus i samarytanka* Henryka Siemiradzkiego czy *Chrystus w Emaus* Jacka Malczewskiego. Studenci z pełnym zaangażowaniem przygotowali analizę poszczególnych

obrazów. Wychodząc od biografii autora, przez fragment Pisma Świętego i szczegółową analizę symboliki obrazu, starali się przybliżyć słuchaczom punkt widzenia malarza i jego interpretację danej perykopy. Nie brak było kontrowersji i gorących dyskusji, jak w przypadku obrazu *Chrystus przed pilatem* Jacka Malczewskiego czy *Potop* Pawła Merwarta.

Po zaliczeniu warsztatów studenci wraz z opiekunami: dr Anną Wajdą i ks. dr. hab. Romanem Bogaczem, prof. UPJPII, udali się do Żółkwi, gdzie podziwiać mogli pozostałości architektury „idealnego miasta renesansowego” – rynek, ratusz, zamek, liczne, jak na tak małe miasto, świątynie różnych wyznań, a następnie udali się do lwowskiego Muzeum Piwowarstwa, gdzie największą atrakcją cieszyły się tzw. Photozone, w których można było zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia w specjalnie przygotowanej aranżacji. Po zwiedzeniu ekspozycji muzealnych niemalże obowiązkowa była degustacja piwa lub chociaż lemoniady. Całość wyjazdu zwieńczył wieczór spędzony przy grillu i gitarze. Śpiewom nie było końca, przyłączyli się nawet niemieccy turyści, których przyciągnęła niesamowita atmosfera i radość studentów. Z pewnością długo nie zostaną oni zapomniani zarówno w Domu Pielgrzyma we Lwowie-Brzuchowicach, jak i na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. ■

Sprawozdanie z wyjazdu delegatów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie do Parlamentu Europejskiego w Brukseli

tekst i zdjęcia: Paulina Wąż-Bigos

W dniach 17–20.06.2018 r. studenci i doktoranci UPJPII w Krakowie brali udział w wyjeździe do Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Wyjazd odbywał się w ramach podziękowania europośła Jana Olbrychta za pomoc w organizacji międzynarodowej konferencji naukowej pt. *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej*, która

odbywa się co roku w Krakowie lub okolicach. W wyjeździe łącznie brało udział 10 osób.

Miejszem zbiórki był plac Sejmu Śląskiego w Katowicach. Około północy wyruszyliśmy autokarem z Katowic w kierunku Brukseli. Podróż trwała około 14 godzin. W poniedziałek, 18.06.2018 r., w godzinach popołudniowych grupa

dotarła na miejsce zakwaterowania, tj. do miasta Lauven oddalonego około 20 km od Brukseli. Pierwszego dnia wycieczki, po zameldowaniu się w hostelu, grupa miała możliwość zwiedzania Lauven wraz z przewodnikiem. Mogliśmy zobaczyć między innymi rynek z zabytkowym ratuszem oraz piękny budynek biblioteki uniwersyteckiej. Wieczorem, podczas czasu wolnego, mieliśmy możliwość zwiedzania pozostałych zakątków miasta, zwłaszcza rynku, i spróbowania lokalnych potraw. Wyczerpani wróciliśmy do hostelu, aby wypocząć przed zwiedzaniem kluczowego miejsca naszego wyjazdu – Parlamentu Europejskiego.

Drugiego dnia wycieczki, 19.06.2018 r. rano, wyruszyliśmy autokarem do Brukseli, aby zwiedzić parlamentarium oraz Parlament Europejski, w tym salę obrad. Byliśmy pod wrażeniem nowoczesnego, oszklonego budynku Parlamentu. Po przejściu przez strefę bezpieczeństwa mieliśmy możliwość spotkania się z europosełem Janem Olbrychem i wysłuchania jego wykładu dotyczącego pracy,

funkcjonowania i kompetencji Parlamentu Europejskiego. Mieliśmy również czas na zadawanie pytań i rozmowę z europosełem. Wielką niespodzianką było również spotkanie z europosełem Jerzym Buzkiem. Pod koniec wizyty wszyscy otrzymaliśmy gadżety europejskie i stanęliśmy do pamiątkowego zdjęcia z europosełem Janem Olbrychem, który zaszczycił nas także swoją obecnością podczas uroczystej kolacji, na którą wybraliśmy się po wizycie studyjnej w Parlamencie Europejskim. Restauracja i przygotowane dla nas potrawy przerosły nasze najśmielsze oczekiwania.

Ostatniego dnia wycieczki, 20.06.2018 r., również wyruszyliśmy z Lauven do Brukseli, aby zwiedzić muzeum historii oraz miasto. Zobaczyliśmy między innymi dzielnicę europejską, zamek królewski oraz zabytki i zakątki Starego Miasta. W czasie wolnym była również możliwość zakupu regionalnych produktów i pamiątek. Wieczorem wyruszyliśmy autokarem do Katowic, gdzie dotarliśmy następnego dnia. ■

Akcja krwiodawstwa

tekst: Joanna Cherchi

zdjęcia: Katarzyna Starzomska

W dniach 6–7 czerwca, w sali 111 Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, przy ul. Franciszkańskiej 1, odbyły się Uczelniane Dni Krwiodawstwa. Motto tego wydarzenia brzmiało – „Dobre serce widoczne w każdej kropelce”.

Sekcja Charytatywna Dziennikarskiego Koła Naukowego znów nie zawiodła. Ciężko pracuje, by nieść dobro drugiemu człowiekowi. Po Szlachetnej Paczce, konferencji o dawstwie szpiku i wielu innych przyszła pora na zorganizowanie we współpracy z Samorządem Studentów UPJPII Uczelnianych Dni Krwiodawstwa. Organizatorki, Honorata Uniwersał i Kasia Wysocka, pilnowały, aby wszyst-

ko przebiegło sprawnie, udzielały rad oraz starały się pomagać wszystkim wolontariuszom. Atmosfera, w jakiej toczyła się akcja, była naprawdę fantastyczna. Pielęgniarki oraz doktor z 5 Szpitala Wojskowego przy ul. Wrocławskiej okazali się niezawodni i pełni optymizmu. Oddawanie krwi było ewidentnym priorytetem dla wszystkich zainteresowanych, przyjemnie było jednak wzmocnić siły napojami i słodyczkami, którymi obdarowano krwiodawców. W ramach podziękowania uniwersytet postarał się o gadżety w postaci breloków i długopisów. Łączna suma dawców w obu dniach wyniosła „zaledwie”, a zarazem „aż” piętnaście osób, które

swoją dobrocią mogły sprawić, iż uratowane zostanie nie-jedno ludzkie życie. Była to pierwsza, jednakże nie ostatnia akcja krwiodawstwa... W planach już następna, a my, pełni

nadziei, będziemy oczekiwać na kolejne dobre dusze, które będą chciały podzielić się cząstką siebie. ■

Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2017/2018 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku

tekst: Teresa Partyka

zdjęcia: Jerzy Snopiński

Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2017/2018 Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII w Krakowie miało miejsce 14.06.2018 r. w kaplicy akademickiej przy ul. Bernardyńskiej 3.

We Mszy św. sprawowanej przez: JM Księdza Rektora Wojciecha Zyzaka, Księdza Kanclerza Andrzeja Lichosyta, ks. dr. hab. Jana Dziedzica, prof. UPJPII, kierownika ds. UTW, i ks. Grzegorza Wąchoła wzięli udział licznie zgromadzeni słuchacze UTW oraz studenci teologii systematycznej.

Mszę św. rozpoczęto pieśnią do Serca Pana Jezusa pt. *Twemu Sercu cześć składamy* w wykonaniu Chóru UTW. W słowie wstępnym Ksiądz Rektor nawiązał do wypowiedzi papieża Benedykta XVI, który mówił, że w życiu człowieka zamykają się pewne etapy, a na podstawie minionych doświadczeń budujemy przyszłość. W homilii ks. Grzegorz Wąchoł podjął temat prawdziwej wiary w Boga i przestrzegania przykazań. Mówił o tym, że prawdziwa wiara nie polega tylko na uczynkach, ale przede wszystkim na miłości do Boga i bliźniego. Chrystus pragnie, aby każdy, kto wyznaje wiarę w Boga, kierował się tą zasadą miłości. Jest ona potrzebna po to, abyśmy potrafili mądrze żyć i funkcjonować w społeczeństwie. To spotkanie z Bogiem, które odbywa się na poziomie ludzkiego serca i sumienia, ma rodzić

dobre warunki do tego, byśmy także potrafili dostrzegać innych ludzi.

W uroczystości dziękowaliśmy za miniony rok akademicki, za możliwość zdobycia wiedzy o Bogu i społeczeństwie, w którym żyjemy, oraz aby ta wiedza pozwalała nam rozwijać się i pięknie żyć.

Na zakończenie Mszy św. głos zabrał ks. Jan Dziedzic, który, zwracając się do wszystkich zgromadzonych, zwrócił uwagę, że papież Franciszek, przemawiając do studentów w Chile, powiedział, iż w edukacji istotne są: intelekt, uczucia i działanie. Tak jest na Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Według tego paradygmatu dokonuje się nasza edukacja.

Kierownik UTW ks. Jan Dziedzic podziękował zaproszonym gościom, wykładowcom, osobom współpracującym z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, prowadzącym zajęcia dodatkowe na UTW, członkom samorządu i wolontariuszom działającym na rzecz UTW za ich zaangażowanie. Ze szczególnym słowem zwrócił się do dr Barbary Swolkień, studentki UTW, która w listopadzie 2018 r. będzie obchodzić setną rocznicę urodzin.

Były również słowa podziękowania ze strony słuchaczy dla władz uniwersyteckich, dla wszystkich wykładowców oraz osób prowadzących zajęcia fakultatywne. W spo-

sób szczególnie dziękowano ks. Janowi Dziedzicowi i p. Marcie Obrok, sekretarce UTW, za organizację działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku, podejmowanie nowych inicjatyw, ciągle uatrakcyjnianie programu i wielką życzliwość dla seniorów.

Studenci teologii systematycznej, obecni na uroczystości, wyrazili wdzięczność dla władz uczelni, ks. Jana Dziedzica i wszystkich wykładowców za możliwość studiowania na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Zwrócili się oni do słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz wszystkich seniorów z zachętą do podjęcia studiów z teologii systematycznej, bowiem dla nich bycie studentem tej uczelni i uczestniczenie w tak ciekawych wykładach – to duma i wielki honor. Studia teologiczne to nie tylko wykłady z teologii, filozofii, nauk biblijnych, historii Kościoła i innych dziedzin, ale również udział w lektoratach, także z języków starożytnych. Studenci mają możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych i wspólnych wyjazdach rekreacyjnych. Taki schemat kształcenia sprzyja tworzeniu formacji zarówno duchowej, jak i intelektualnej.

Po zakończeniu Mszy św. i uroczystym błogosławieństwie nastąpiło rozdanie dyplomów słuchaczom UTW przez Księdza Rektora Wojciecha Zyzaka.

Zwienieniem uroczystego zakończenia roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku było spotkanie słuchaczy przy kawie i ciastku, połączone z częścią artystyczną, w której wystąpił zaprzyjaźniony z UTW zespół muzyczny ze Skawiny. ■

Pielgrzymka studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Łękawicy, Rychwałdu, Zagórnika i Kalwarii Zebrzydowskiej

tekst: Barbara Sikorska

zdjęcia: Dawid Czaicki

19 maja br. odbyła się pielgrzymka studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Łękawicy, Rychwałdu, Zagórnik i Kalwarii Zebrzydowskiej. W pielgrzymce uczestniczyło 22 słuchacze UTW.

Pierwszym miejscem, które odwiedzili, była Łękawica koło Żywca, gdzie urodził się bł. o. Michał Tomaszek, który 9.08.1991 r. wraz z bł. o. Zbigniewem Strzałkowskim zginął w Pariacoto (Peru), zamordowany przez terrorystów ze Światlistego Szlaku. Studenci zwiedzili jego dom rodzinny, gdzie znajduje się pokój z pamiątkami po nim, oraz kościół parafialny i grób rodziców błogosławionego na tamtejszym cmentarzu. Na płycie grobu umieszczone były daty urodzin, śmierci i beatyfikacji wraz ze zdjęciem bł. o. Michała.

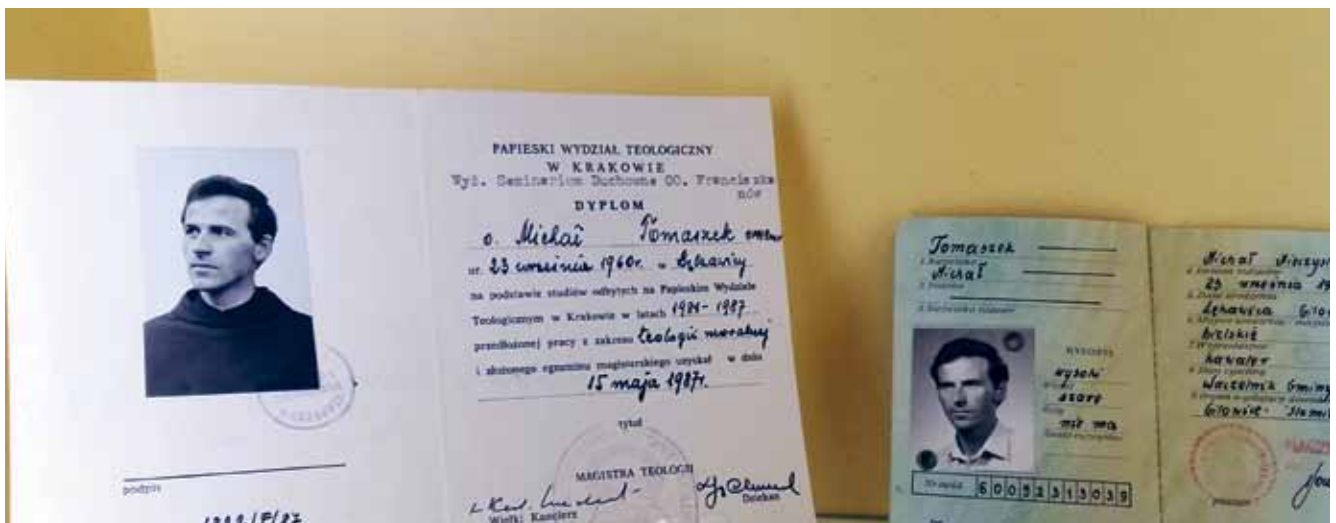
Następnie seniorzy skierowali się do bazyliki św. Mikołaja i sanktuarium Matki Boskiej Rychwałdzkiej, gdzie uczestniczyli we Mszy św., po której zostali namaszczeni rychwałdzkim olejkiem radości. Jest on znakiem Bożego błogosławieństwa, radości, jak również Bożej opieki przed złymi duchami.

Podczas pielgrzymki Słuchacze UTW poznali historię parafii w Rychwałdzie. Samodzielną parafię w Rychwałdzie, należącą do najstarszych osad otaczających Żywiec, erygowano w roku 1472. W latach 40. XVI w. powstał tu, z fundacji ówczesnego właściciela państwa żywieckiego Mikołaja

Komorowskiego, drewniany kościół, konsekrowany w 1547 r. przez biskupa krakowskiego Erazma Ciołka. W 1658 r. Piotr Samuel Grudziński, z wdzięczności za uzdrowienie, ufundował ołtarz Matki Bożej Rychwałdzkiej. Dziesięć lat później, 22.10.1658 r. bp krakowski Mikołaj Oborski dekretem uznał obraz za cudowny i polecił szerzenie jego kultu. W związku z coraz większą liczbą przybywających pielgrzymów w połowie XVIII w. postanowiono wybudować w Rychwałdzie nowy, większy kościół, murowaną barokową świątynię pw. św. Mikołaja. W 1947 r. opiekę nad sanktuarium powierzono ojcom franciszkanom.

Po zwiedzeniu Rychwałdu studenci pojechali do Zagórnik, gdzie znajduje się Centrum bł. ks. Władysława Bukowińskiego z Izbą Pamięci Błogosławionego i relikwiarzem. Jest to ośrodek szerzenia kultu błogosławionego, miejsce religijnej i duchowej odnowy zwane Szkołą Miłosierdzia. Jest to też ośrodek, w którym zapisana jest historia Polaków na Wschodzie, pokazująca ich tragiczne losy i ducha narodowego.

Na zakończenie pielgrzymki seniorzy z UTW pojechali do sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej, aby pokłonić się Matce Boskiej Kalwaryjskiej i podziękować za udaną pielgrzymkę. ■

Model kształcenia seniorów na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II, Kraków 2018

tekst: Irena Szlachta

Model kształcenia seniorów na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie jest kontynuacją wydanej dwa lata wcześniej książki z okazji jubileuszu pięciolecia działalności UTW Seniorzy na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

Obecna publikacja przedstawia działalność edukacyjną dla seniorów realizowaną na UPJPII w latach 2016–2018. Oferta kształcenia została poszerzona w stosunku do okresu wcześniejszego o stworzenie możliwości studiowania osobom starszym na studiach stacjonarnych. W ubiegłym roku została otwarta na Wydziale Teologicznym nowa specjalność o nazwie teologia systematyczna. Zgłosiło się 45 kandydatów, głównie słuchaczy UTW. Jest to drugi szczebel edukacji, jaką proponuje Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie osobom starszym, obok działającego od 2011 r. UTW. Książka składa się z dwóch części. W pierwszej podano informację o uniwersytetach trzeciego wieku ze szczególnym uwzględnieniem działalności naszego UTW. Przedstawiono ofertę edukacyjną UTW UPJPII, której podstawową formą są wykłady plenarne. Obok nich istnieje stale wzbogacana propozycja zajęć fakultatywnych, takich jak lektoraty języków obcych, kursy komputerowe, war-

szaty oraz program turystyczny i kulturalny. W książce są również zawarte relacje z pielgrzymek, wycieczek, wydarzeń uczelnianych i okolicznościowych oraz wybrane opinie studentów dotyczące studiów na UTW UPJPII. Druga część publikacji dotyczy studiów stacjonarnych z teologii systematycznej, której studenci-seniorzy rozpoczynają już drugi rok swojej pięcioletniej edukacji. Przedstawiono w niej informację o studiach stacjonarnych na teologii systematycznej, ich tematykę, przebieg sesji egzaminacyjnej, wybrane prace pisemne studentów, wydarzenia naukowe i turystyczne oraz wypowiedzi słuchaczy na temat podjętych studiów. Książka zawiera 135 kolorowych fotografii, które są uzupełnieniem tekstów wielu artykułów i które, mamy taką nadzieję, staną się jednym z powodów większego zainteresowania publikacją.

Książka jest dedykowana naszej honorowej słuchaczce – Pani Barbarze Kaden-Swolkień, której przypadające 16 listopada br. 100. urodziny uczciliśmy podczas inauguracji nowego roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku 2018/2019, życząc jej błogosławieństwa Bożego, dużo zdrowia i wielu jeszcze lat uczenia na nasz uniwersytet. ■

S. dr Benita Lucyna Skrzyp, pracownik UPJPII, otrzymała honorowy tytuł Profesora Oświaty

W 2018 r. do grona Profesorów Oświaty dołączyło kolejnych dwadzieścia pięć osób. Tytuł ten przyznawany jest nauczycielom, którzy przez lata pracy wyróżniali się osiągnięciami dydaktycznymi i wychowawczymi. Dzielili się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami, a swoją postawą stworzyli wzorzec nauczyciela i wychowawcy. Tytuł honorowy Profesora Oświaty nadaje Minister

Edukacji Narodowej na wniosek Kapituły ds. Profesorów Oświaty.

Do grona tego dołączyła w tym roku s. dr Benita Lucyna Skrzyp – nazaretanka – katechетка w POSM II st. im. F. Chopina w Krakowie, obecnie pracująca na UPJPII w Krakowie w Międzywydziałowym Studium Pedagogicznym. ■

Dr hab. Witold Zalewski na XIX Festiwalu Muzyki Organowej w Soczi

zdjęcia: Witalij Pustovalov

Koncert dr. hab. Witolda Zalewskiego, który odbył się w ramach XIX Festiwalu Muzyki Organowej w Sochi, w tamtejszej filharmonii, został entuzjastycznie przyjęty przez publiczność. W wykonaniu głównego organi-

sty katedry na Wawelu, pracownika UPJPII, dyrektora Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej można było wysłuchać utworów, m.in. J. S. Bacha, C. Franka, F. Nowowiejskiego, B. Przybylskiego. ■

„O Bogu, który sobie nie pójdzie”

tekst: Asia Cherchi, Klaudia Dudka
zdjęcia: Agata Jedynak, Kamil Stańko

To hasło spotkania, które odbyło się w lektorium Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, przy ul. Bernardyńskiej 3, w ramach promocji książki ks. dr. hab. Marcina Godawy. Wydarzenie to zostało zorganizowane przez Wydawnictwo M we współpracy z Samorządem Studentów UPJPII w Krakowie.

W poniedziałkowy wieczór, 16 kwietnia, zgromadziło się wiele osób, których nurtowało jedno pytanie: „Jak medytować w codzienności? W jaki sposób szukać obecności Boga w naszej monotoności?”. Podczas spotkania, delektując się różnymi słodkościami i aromatyczną kawą, odczytane zostały fragmenty tomiku, a refleksje w nim zawarte zachęcały do zapoznania się z nieskończoną, bezgraniczną relacją między Twórcą a autorem. Pokazywały, jak potężne jest miłosierdzie, które przełknie najniegodziwszy grzech. Zawarte w tej książce słowa dają pewność, że Bogu nigdy nie znudzi się towarzyszenie człowiekowi w jego wędrówce. Sposób interpretacji treści także przyczynił się do spotęgowania zadumy obecnych słuchaczy, a zawdzięczamy to studentom Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII: Justynie Lisowicz oraz Adamowi Płoncie.

Po zakończeniu prezentacji publikacji rozpoczęła się

dyskusja, temat bowiem wzbudził tyle ciekawości, że publiczność zaczęła zadawać szereg pytań, na które ks. Marcin Godawa odpowiadał chętnie i cierpliwie. Wielu uczestników wydarzenia podzieliło się z nami osobistymi refleksjami i przemyśleniami. Gdyby nie ograniczony czas, to spotkanie z pewnością mogłoby potrwać o wiele dłużej. Warto podkreślić również, że wśród licznie przybyłych uczestników nie zabrakło także młodych i jakże aktywnych podczas tego wydarzenia studentów.

Spotkanie poprzedzone zostało konkursem na portalu społecznościowym Facebook. Głównym zadaniem było przedstawienie swojej interpretacji tytułu książki *O Bogu, który sobie nie pójdzie*. Na zakończenie uczestnicy, których odpowiedzi były najciekawsze, zostali nagrodzeni książkami z autografem.

Wieczór autorski okazał się sukcesem, także dzięki zaangażowaniu studentów naszej uczelni, którzy włożyli wiele pracy w przygotowanie oraz stworzenie niezapomnianego klimatu. Pod czujnym okiem opiekuna Samorządu Studentów mgr Celiny Budzowskiej zwykła sala przemieniła się w niezwykle ciepłe i przyjazne pomieszczenie.

Na koniec pragniemy serdecznie podziękować ks. dr.

hab. Marcinowi Godawie za podzielenie się z nami swą wiedzą i doświadczeniem. Mamy nadzieję, że liczne grono

czytelników sięgnie po jego książkę. A jak ten wieczór wyglądał? Zobaczcie sami. ▀

KSIĘGARNIA LOGOS

zaprasza
od poniedziałku do piątku
w godz. 10:00 – 18:00

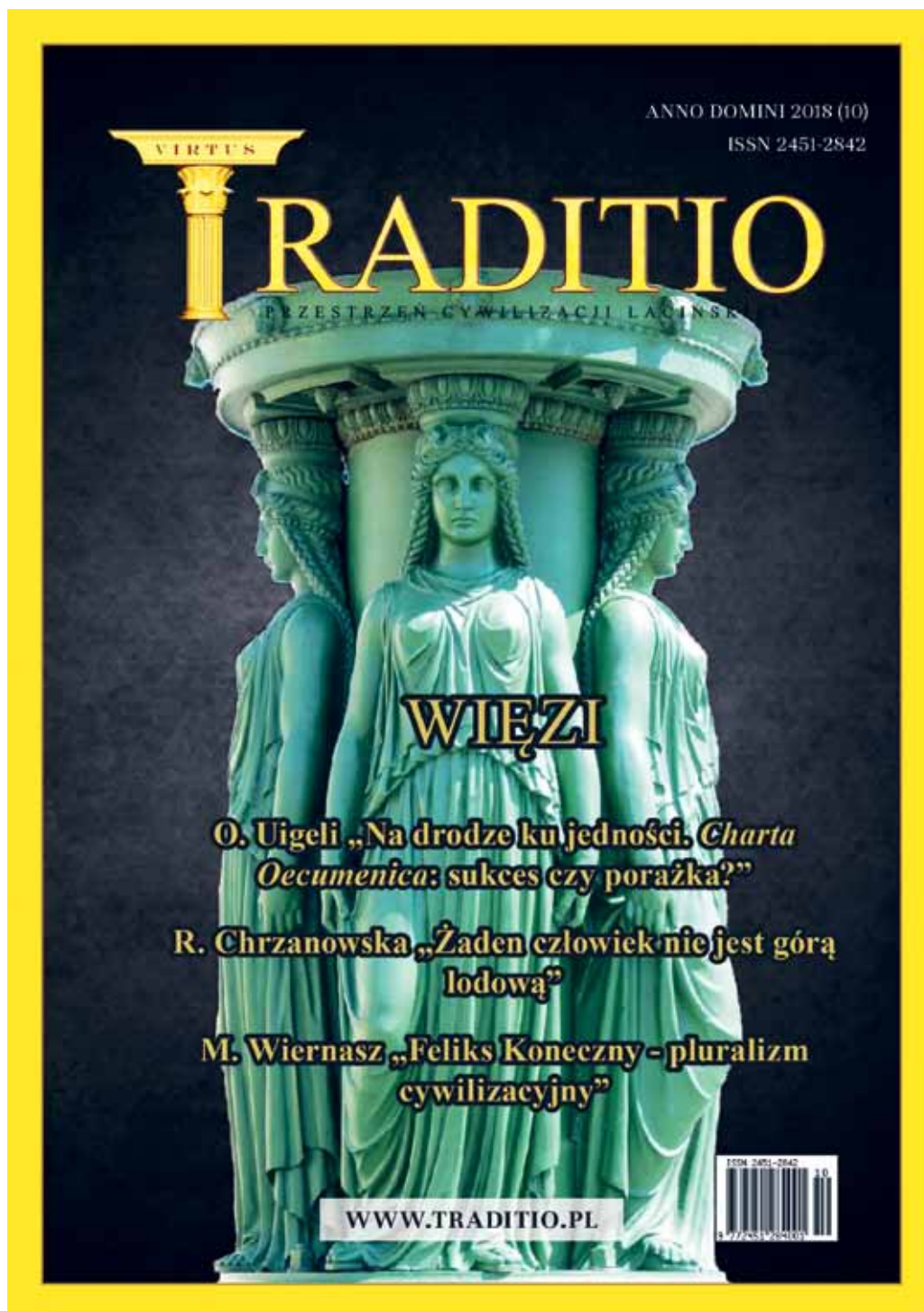
Kraków, ul. Bracka 17
tel. 12 421 51 31
email: logos@upjp2.edu.pl
ksiegarnia.upjp2.edu.pl

Oferujemy publikacje z zakresu:

- * teologii * filozofii * historii (Kościoła, powszechnej, sztuki)
- * dziennikarstwa * pracy socjalnej i nauk o rodzinie
- * bioetyki * prawa kanonicznego
- * podręczniki językowe (łacina, greka, hebrajski)

Zapraszamy do częstego odwiedzania
zarówno księgarni stacjonarnej jak
i sklepu internetowego.

Życzymy udanych zakupów i inspirującej lektury!

TRADITIO

Słowo od Redakcji

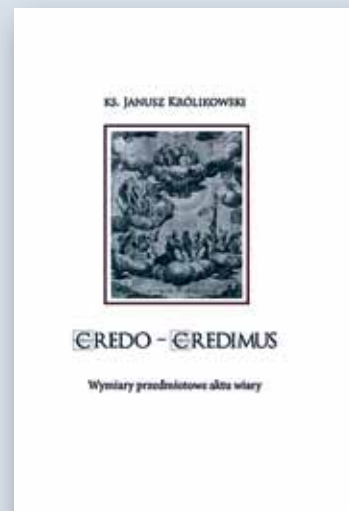
Z nieukrywaną radością oddajemy do rąk Czytelników aktualne wydanie czasopisma „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej”. Motywem przewodnim publikacji jest sieć międzyludzkich powiązań. Wybór egoizmu, nieprawości i grzechu powoduje rozdarcie i wyalienowanie człowieka, ale wybaczenie, skrucha i zadośćuczynienie za popełnione zło przywraca i umacnia upragnioną jedność. Objawienie podaje, że Bóg życzy sobie, abyśmy byli jedno (zob. J 17). W wieczniku Chrystus prosi Ojca o doskonałą więź miłości między Jego uczniami i w Kościele, zatem na przekór cywilizacji obojętności trzeba nam otwierać się

na drugiego – w świecie, we wspólnotach, rodzinach, małżeństwach – szczególnie zaś otaczać troską najmniejszego i najbardziej bezbronno.

Dorota Kumorek,
red. naczelna „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej” ■

Ks. Janusz Królikowski, *Credo – Credimus. Wymiary przedmiotowe aktu wiary*, Kraków 2018

Objawienie się Boga człowiekowi jest podstawą rzeczywistości historii zbawienia w historii ludzkiej. Objawienie w sposób transcendentny determinuje treści i postawy w wierze Kościoła, a tym samym w wierze każdego chrześcijanina. Objawienie jest podstawą rzeczywistości chrześcijańskiej, dla wierzącego jest podstawą rzeczywistości wiary, poprzez którą przyjmuje się objawienie Boże. Wiara jest jedyną drogą człowieka do nawiązania osobowej i zbawczej relacji z Bogiem. Jest podstawową cnotą chrześcijańską, stanowiącą podstawę nadziei i miłości, a także skłania do czynienia dobrych uczynków. Literatura dotycząca wiary jest ogromna, piszą o niej prawie wszyscy znaczący teologowie. Sobór Watykański II (1962–1965) dokonał nowej aktualizacji wiary, wprowadzając ją na drogę bardziej biblijną, doświadczalną, egzystencjalną, świadomą historyczności, wrażliwą na ekumenizm. Zagadnienie wiary we współczesnym świecie stało się jeszcze bardziej aktualne ze względu na szerzący się sekularyzm, a także z powodu intensywnych poszukiwań religijnych. Teologia współczesna powróciła do biblijnego rozumienia wiary, ale, jak pisze autor publikacji, nie poddała się szerszemu pogłębieniu systematycznemu, ponieważ zwróciła uwagę głównie na tematy związane z poszczególnymi treściami wiary. W ostatnich dziesięcioleciach, z rzadkimi wyjątkami, teologia milczała w kwestii specyfiki dogmatycznej wiary chrześcijańskiej, którą autor publikacji rozumie jako wpływ treści opisujących przedmiot wiary na akt wiary, a także oddziaływanie współczesnego kontekstu antropologiczno-duchowego i religijnego. Zagrożeniem dla chrześcijańskiego rozumienia wiary są negatywne wpływy fideizmu i racjonalizmu w różnych filozofiach i ideologiach. Dlatego istotne jest podjęcie próby opracowania odnowionego rozumienia wiary. Jest to konieczne w dzisiejszym świecie, w którym ujawnia się potrzeba wiary uzasadnionej i otwartej na nowe wyzwania.

Renata Dulian

Kronika Klasztoru OO. Franciszkanów w Lubomierzu 1943–1956, oprac. Zdzisław Gogola OFMConv, Henryk Małocha, Joanna Małocha, Kraków 2017

Pod koniec roku 2017 na rynku wydawniczym ukazała się *Kronika Klasztoru OO. Franciszkanów w Lubomierzu* obejmująca lata 1943–1956. W niniejszym tomie czytelnik może zapoznać się z życiem duszpasterzy i wiernych należących do parafii w Lubomierzu k. Mszany Dolnej, a także przyjrzeć się, jak wyglądało życie codzienne mieszkańców klasztoru lubomierskiego u schyłku okresu okupacji oraz w czasie stalinowskiego terroru. Prezentowane źródło ukazuje również specyfikę społeczno-kulturową beskidzkiej społeczności góralskiej. We wstępie redaktorzy dokonali szczegółowego opisu technicznego dwóch rękopisów, które stanowią korpus prezentowanego tomu. Kronika wyprowadza czytelnika także poza obszar parafii i klasztoru, w świat „wielkiej historii”, gdyż jej autorzy, franciszkanie – było ich siedmiu – wielokrotnie odwoływali się do wydarzeń o zasięgu krajowym. Dzięki temu prezentowany tom jest również nowym źródłem do poznania relacji państwo – Kościół w czasie, gdy w Polsce umacniała się władza komunistyczna. Publikację zaopatrzone w aparat naukowy – liczne przypisy bibliograficzne z obfitą literaturą oraz cennymi informacjami wyjaśniającymi wątki współcześnie niezrozumiałe oraz aneksy. Umieszczono także życiorys o. Anzelma Kubita (1893–1987), wybitnego franciszkanina, który przyczynił się do odbudowy plebanii w Lubomierzu, spalonej w 1943 r. przez Niemców. Celem usprawnienia korzystania z *Kroniki* wzbogacono ją o aneks osobowy, stanowiący alfabetyczny wykaz franciszkanów – zarówno ojców, jak i braci wymienionych w źródle. W ramach podniesienia graficznej wartości wydawnictwa oraz dla swoistej wizualizacji opisywanych przez kronikarzy kwestii do tekstu dołączone zostały faksymile wybranych stron rękopisu oraz zdjęcia archiwalne odpowiadające treści adnotacji.

Katarzyna Matyja